

วารสาร

สังคมพัฒนศาสตร์

Journal of Social Science Development

P-ISSN: 2774-0412 ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2562)

E-ISSN: Vol.2 No.1 (January - June 2019)

🌀 วัตถุประสงค์

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ เป็นวารสารวิชาการของวัดสนธิ์ (นาสน) ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและนำเสนอองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ โดยการเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ไทย และสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการ ด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลหรือองค์กร ทั้งภายในและภายนอกวัด เปิดรับบทความเฉพาะภาษาไทย ประเภทบทความวิจัย และบทความวิชาการ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความ วิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทักษะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะ และความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ มีกำหนดออกเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)*

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม

เจ้าของ

วัดสนธิ์(นาสน)

89 หมู่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร.075-340-043 โทรสาร. 075-340-042 E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th

ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต,ศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพวัชรบัณฑิต,ศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพปัญญาสุธี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บรรณาธิการบริหาร

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

วัดสนธิ์(นาสน), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ

วัดสนธิ์(นาสน), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ,รศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูสิริธรรมาภิรัต,ผศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

พระสาโรจน์ ธมมสโร,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถา

นักวิชาการอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโศกราช

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุญโท

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

รองศาสตราจารย์ พัน ดอกบัว

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา แก้วหล้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิศร ยืนยง

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศิลป์ บุญทอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร.ประนอม การชนะนันท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ดร.มุกดาวรรณ พลเดช

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร.อุทัย เอกสะพัง

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ดร.สุชาติพงษ์ ทรงทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

พ.ต.อ.พิพากษ์ เกียรติภูมิเลิศ

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

☯ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหานุชิต อนนตเมธี (ปราบพาล)

วัดหน้าพระบรมธาตุ

พระไกรสร ปิยสีโล (ต้นทัพไทย)

วัดสนธิ์(นาสน)

พระดิศรณ์ อีรปญโญ (สิงห์เพ็ญ)

วัดสนธิ์(นาสน)

พระเดช ปุญญวโร (บุญโยดม)

วัดศาลามีชัย

พระบุรีศรี เตชพล (ศรีสุข)

วัดศาลามีชัย

พระเกียรติศักดิ์ กิตติสกุโก (ข้าเกลี้ยง)

วัดศาลามีชัย

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นายศักดิ์ดา หารเทศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นายอภินันท์ คำหารพล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นางสาวปญญาดา จงละเอียด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นางสาวทิพย์วรรณ จันทรา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ ฝ่ายกฎหมาย

นางสาวจรวพร เหมรังษี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

☯ ออกแบบปก

นายวินัย อีระพิบูลย์วัฒนา

☯ จักรุปเล่ม

พระบุญญฤทธิ์ ภัททจารี (ชราสี)

วัดสนธิ์(นาสน)

☯ โรงพิมพ์

หจก.กรีนโซน อินเตอร์ 2001

155/2 ถนนปากนคร ตำบลท่าซัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

Tel. 075-466-031 Fax. 075-446-676

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 1 ประจำปีพุทธศักราช 2562 เล่มนี้เป็นปีที่ 2 ของการปรับปรุงรูปแบบ และประเด็นหลัก เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI รองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index -TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา คณาจารย์ ครูอาจารย์ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์ จะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

บรรณาธิการ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(จ)
สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังพิเศษ จังหวัดตรัง	1
FATHER'S FARM: ORGANIC FARMING METHOD CASE STUDY OF MR. SUWAT NUCHMUANG BANNONGCHUMSAENG AOTONG SUBDISTRICT WANGWISSET DISTRICT TRANG PROVINCE THAILAND	
สูตรรัตน์ พูลสุข, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์ และอรรครา ธรรมาธิกุล	
ยางเครป: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชน ลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	14
CREPE RUBBER: PROCESSING OF RUBBER PRODUCTS. A CASE STUDY LAN KHOI COMMUNITY MOO. 3 LAN KHOI SUB-DISTRICT PA PHAYOM DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE THAILAND	
พัชรารัตน์ ขุนรัง, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโซ แชน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโซชัย	
แนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านบาง รักเทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอมือง จังหวัดตรัง	33
GUIDELINES FOR PROMOTING THE PRODUCTION OF GRILLED PORK PRODUCTS IN TRANGCITY, A CASE STUDY: BAN BANGRAK COMMUNITY THAP THIANG SUBDISTRICT, MUEANG DISTRICT TRANG PROVINCE THAILAND.	
ชัยวัฒน์ ขำดวง, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโซ แชน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโซชัย	

ยานูด: แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: 47
เกษตรกรรายย่อยตำบลป่าบอน อำเภอบาบอนจังหวัดพัทลุง

YANUD: GUIDELINES FOR PROMOTING PINEAPPLE PLANTING IN RUBBER PLANTATIONS. A CASE STUDY OF SMALL FARMERS PABON SUB-DISTRICT PABON DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE THAILAND

กรกนก เอี่ยมระยับ, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโซ แชน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโซชัย

การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่ม 59
อนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

OYSTER DISTRIBUTION BUSINESS MANAGEMENT TO PROMOTE OF CAREER OCCUPATIONS IN THE COMMUNITY: A CASE STUDY BAAN LAEM OYSTER CONSERVATION GROUP MOO. 3 WANGWON SUB - DISTRICT KANGTANG DISTRICT TRANG PROVINCE THAILAND

ฤชวีร์ ทองชนะ, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, เดโซ แชน้ำแก้ว และอุดมศักดิ์ เดโซชัย

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 75

สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง
บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง*
FATHER'S FARM: ORGANIC FARMING METHOD CASE STUDY OF MR.
SUWAT NUCHMUANG BANNONGCHUMSAENG AOTONG
SUBDISTRICT WANGWISSET DISTRICT TRANG PROVINCE THAILAND

สุดารัตน์ พูลสุข

Sudarat Poonsuk

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

พงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์

Pongprasit Onchun

อรรครา ธรรมาธิกุล

Akara Thammathikul

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: jittima_dam@nstru.acth

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาหลักคิดการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง 2) เพื่อศึกษาวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง เป็น ประชากรที่ทำเกษตรอินทรีย์ในโครงการทั้งหมดจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม 3) เครื่องบันทึกภาพ 4) เครื่องบันทึกเสียง ผลการวิจัยพบว่า: 1) หลักคิดการทำเกษตรอินทรีย์ พบว่า 1.1) หลักคิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า การใช้ทรัพยากรที่อยู่ในสวนเกษตรทำให้เกิดประโยชน์ 1.2) หลักคิด การฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตร พบว่า สวนของพ่อมีการฟื้นฟูด้วยการปลูกพืชหลากหลายชนิด และผสมผสานเข้ากับการเลี้ยงสัตว์ 1.3) หลักคิดการพึ่งกลไกธรรมชาติ พบว่า สวนของพ่อ มีการใช้ปุ๋ยหมักที่ทำจากเศษพืช และการคลุมดินด้วยอินทรีย์วัตถุ 1.4) หลักคิดการพึ่งตนเอง พบว่า สวนของพ่อ เป็นการพึ่งตนเองด้านการทำเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ โดยไม่มีการนำ สารเคมีมาใช้ 2) วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ พบว่า 2.1) วิธีการลดการไถพรวนดิน พบว่า มีการ

* Received 27 February 2019; Revised 5 April 2019; Accepted 22 April 2019

ปลูกพืชตระกูลถั่ว เพราะการปลูกถั่วเป็นการสร้างดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ 2.2) วิธีการปรับปรุงดิน พบว่า มีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด 2.3) วิธีการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก พบว่า การใส่ปุ๋ยลงไปดินจะต้องอยู่ในบริเวณที่รากพืชดูดไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว โดยทั่วไปจะสังเกตจากบริเวณที่ปลายรากพืช 2.4) วิธีการผสมผสานการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์

คำสำคัญ: สวนของพ่อ, เกษตรอินทรีย์, การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) study the principles of organic farming, a case study of Mr. Suwat Nuamuang, Ban Nong Chum Saeng, Ao Tong Sub-district, Wang Wiset District, Trang Province; 2) study the methods of organic farming. using a descriptive research model The sample consisted of 10 people engaged in organic farming in the project. The research instruments were 1) interview form 2) non-participant observation 3) video recorder 4) audio recorder. The results of the research were as follows: 1) organic farming principles found that 1.1) nature conservation principles and the environment found that the use of resources in the agricultural plantation to bring benefits and integrated with animal husbandry. 1.3) The concept of relying on natural mechanisms found that the father's garden used compost made from plant waste. and mulching with organic matter 1.4) The self-reliance principle found that the father's garden was self-reliant in organic organic farming. without the use of chemicals 2) organic farming methods found that 2.1) methods to reduce soil tillage found that legumes were grown. Because planting beans is to create fertile soil. 2.2) Soil improvement methods, it was found that the soil was improved with organic fertilizers such as compost, manure and green manure. In the soil, it must be in an area where the roots are quickly absorbed. Typically observed from the root tip area. 2.4) Combined methods of horticulture and animal husbandry.

Keywords: father's garden, Organic, conservation of local wisdom

บทนำ

เกษตรอินทรีย์ เป็นระบบการเกษตรที่ผลิตอาหาร และเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นที่หลักการปรับปรุงบำรุงดินการเคารพต่อศักยภาพ

ทางธรรมชาติของพืชสัตว์ และนิเวศการเกษตรระบบเกษตรอินทรีย์จึงลดการใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอก และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่นปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช และเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์แต่ในขณะเดียวกันก็พยายามประยุกต์ใช้ธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิต และพัฒนาความต้านทานต่อโรคของพืช และสัตว์เลี้ยง ผลผลิตที่ได้ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรอินทรีย์ จึงหมายถึงการผลิตพืช หรือสัตว์ เพื่อการบริโภคหรือเพื่อการค้าที่ใช้ปัจจัยการผลิตที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ใช้พันธุ์พืชหรือสัตว์ที่มีการผสมพันธุ์ หรือขยายพันธุ์ตามธรรมชาติใช้ปุ๋ย และสารป้องกันการกำจัดศัตรูพืชที่ได้มาจากวัสดุธรรมชาติไม่อนุญาตให้ใช้สารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมี และสารเคมีป้องกันการกำจัดศัตรูพืช (เทพกร ณ สงขลา, 2550)

เกษตรอินทรีย์ จึงเป็นทางเลือกที่คนไทยน่าจะหันกลับมาดูแลปัจจัยพื้นฐานของบรรพบุรุษ และธรรมชาติให้กลับมาเป็นแบบเดิม ถึงแม้จะมีขั้นตอนการผลิตลำบากสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปไม่เอื้อต่อการผลิต เพราะดิน น้ำ อากาศ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ปนเปื้อนจากสารเคมีที่อยู่รอบ ๆ บริเวณ ฉะนั้นเมื่อมีการผลิตก็ต้องใช้ต้นทุนมาก ราคาผลิตที่ออกมาจึงมีราคาสูงจึงนิยมบริโภคกันเฉพาะกลุ่มรักษาสุขภาพที่มีรายได้สูงเท่านั้น

สวนของพ่อ ตั้งอยู่หมู่ที่1บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอสว่างวีระชัย จังหวัดตรัง นายสุวัฒน์ นุชม่วง อายุ 53 ปี ได้ไต่ต้นยางพาราที่ปลูกรอบบ้านราว 5 ไร่ เพราะราคาตกต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนมาเป็นสวนเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยใช้ชื่อว่า "สวนของพ่อ" ซึ่งประกอบไปด้วยพืชผักผลไม้มีนานาชนิด อาทิ พุริณ ลองกอง ขนุน ฝรั่ง ไข่ รวมทั้งพืชผักผลไม้พื้นบ้านที่บางชนิดพบเห็นได้ยากแล้ว ตลอดจนจนถึงการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู แพะ เป็ด ผัก ปลา อย่างไรก็ตาม พืชผักผลไม้ที่เห็นจะโดดเด่นมากที่สุดในสวนแห่งนี้ก็คือ "กาแฟสายพันธุ์โรบัสต้า" ซึ่งได้ปลูกสลบลงไปในพื้นที่ประมาณ 60 ต้น และกำลังออกดอกออกผลต่อเนื่องกันมาเป็นปีที่ 2 แล้ว นับเป็นสวนกาแฟแห่งเดียวของตำบลอ่าวตง และมีความสมบูรณ์แห่งหนึ่งของจังหวัดตรัง จนสามารถให้ผลผลิตถึงปีละ 4 รอบ แทนที่ได้เพียง 2 - 3 รอบสำหรับพื้นที่ภาคใต้โดยทั่วไป อันเนื่องมาจากการดูแลเอาใจใส่ และดูแลรักษาต้นกาแฟด้วยระบบอินทรีย์ จึงมั่นใจได้อย่างเต็มที่ในเรื่องของความปลอดภัยสำหรับการนำไปบริโภค

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอสว่างวีระชัย จังหวัดตรัง โดยที่จะศึกษาข้อมูลไว้ในฉบับนี้ได้ทราบถึงเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ ของสวนของพ่อ เพื่อให้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีความสำคัญต่อกลุ่มชนของลูกหลานรุ่นต่อรุ่นต่อไป เพื่อนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากสวนของพ่อไปพัฒนาต่อยอดให้กับชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักคิดการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ทั้งหมด มีประชากรจำนวน 10 คน โดยการเลือกและแบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการเจาะจงในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เจ้าของสวนผู้ดำเนินการทำเกษตรอินทรีย์ สวนของพ่อ บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง จำนวน 1 คน นายสุวัฒน์ นุชม่วง
2. ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ สวนของพ่อ บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง จำนวน 9 คน คือ นางเพ็ญภา สุขแสน, นางสาวมัลลิกา นุชม่วง, นางสาวจิรภักดี แสงศรีจันทร์, นายภานุพงศ์ นุชม่วง, นางสิริรักษ์ นุชม่วง, นางรัตนา แสงศรีจันทร์, นายพิพัฒน์ จันทร์เมือง, นางนิต พรหมแสง, นางสาวกิตติยา จันทร์เมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เป็นแนวคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด
2. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม
3. เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพจากโทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย
4. เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึก ระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลโดยในการบันทึกเสียงนั้น หากข้อมูลส่วนใดที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ให้บันทึกเสียงก็จะหยุดการบันทึกเสียง ณ ช่วงเวลานั้นทันที

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาพสนาม โดยใช้โจทย์วิจัยและประเด็นคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสังเกต ผู้วิจัยได้สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูล โดยการพูดคุยแบบเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับวิธีการทำเกษตรอินทรีย์

2.2 การสัมภาษณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยมีประเด็นคำถามที่กำหนดตามขอบเขตเนื้อหา การศึกษา และสัมภาษณ์มีลักษณะการพูดคุยแบบธรรมชาติและเป็นกันเองตามเวลาความเหมาะสม และโอกาสให้ผู้ตอบเล่าเรื่องของตนเองตามประเด็นที่วางไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง สวนของพ่อ: วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา โดยการรวบรวมจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้ให้ข้อมูลรองในตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง นำเสนอผลงานแบบวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักคิดการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ดังนี้

1.1 หลักคิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ในสวนของพ่อมีการปลูกฝังให้คนในชุมชนให้มีความรักท้องถิ่นเข้าใจถึงความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภายในสวนเกษตรมีการใช้สิ่งอื่นทดแทน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติน้อยลงและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ซึ่งปุ๋ยอินทรีย์นั้น เป็นการนำมูลสัตว์ที่อยู่ภายในสวนมาทำเป็นปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ที่สามารถนำมาดูแลต้นไม้ได้โดยวิธีทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นการหลีกเลี่ยงปุ๋ยเคมีที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภายในสวนเกษตร จะมีการลดการใช้กล่องโฟม หรือขยะที่ย่อยสลายยาก โดยจะมีการใช้ทรัพยากรที่อยู่ในสวนเกษตร มาทำให้เกิดประโยชน์ เช่น การนำใบตองมาเป็นภาชนะในการใส่อาหารให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อสามารถลดต้นทุนและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดโลกร้อน เพราะจะส่งผลกระทบต่อภัยพิบัติต่าง ๆ ได้ในอนาคตข้างหน้า ดังนั้นสวนของ

พ่อได้คำนึงถึงคุณค่าและคำนึงถึงคุณประโยชน์ที่สามารถนำมาต่อยอดได้ ซึ่งภายในสวนจะมีการทำกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจะมีปลูกต้นไม้ทดแทนภายในบริเวณรอบ ๆ สวน

1.2 หลักคิดการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตร พบว่า ทางสวนของพ่อมีการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตร โดยการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพภายในสวนเกษตร เพื่อเป็นการฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยมีการปลูกพืชหลากหลายชนิด และผสมผสานเข้ากับการเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงหมู การเลี้ยงปลา รวมไปถึงการปลูกผักสวนครัว ซึ่งเป็นวิธีการที่สร้างความเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสมดุลในด้านแร่ธาตุอาหาร โดยภายในสวนของพ่อจะมีการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตรด้วยการไม่ใช้ปุ๋ยเคมีมาดูแลพืชต้นไม้ต่าง ๆ แต่จะมีการพึ่งปุ๋ยอินทรีย์ที่มาจากมูลสัตว์ และเศษพืชที่อยู่ในสวนมาทำเป็นปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักในการดูแลต้นไม้ รวมไปถึงการรักษาของหน้าดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ซึ่งภายในสวนของพ่อ จะเป็นการฟื้นฟูระบบนิเวศ โดยหันมาคำนึงถึงคุณค่ากับเศษพืชจากการเหลือใช้มาทำเป็นประโยชน์เพื่อนำมาทำเป็นปุ๋ยหรือน้ำหมักในการดูแลพืชต่าง ๆ ภายในสวน โดยวิธีการหลักทางธรรมชาติที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับพืชและสิ่งแวดล้อม

1.3 หลักคิดการพึ่งกลไกธรรมชาติ พบว่า สวนของพ่อ มีการพึ่งกลไกธรรมชาติต่อการทำเกษตรอินทรีย์ โดยอาศัยหลักการทางธรรมชาติ ด้วยการใช้ธาตุอาหารพืชที่อยู่ในรูปของอินทรีย์ เช่น การหมุนเวียนธาตุอาหาร มีการใช้ปุ๋ยหมักที่ทำจากเศษพืช การคลุมดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และภายในสวนมีการพึ่งกลไกธรรมชาติ โดยการเรียนรู้ และปรับเกษตรเพื่อให้เข้ากับธรรมชาติ ซึ่งไม่มีการฝืนธรรมชาติ แต่จะเป็นการทดลองเพื่อให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศ รวมไปถึงการมีหลักการพึ่งพาทางธรรมชาติ เช่น การทำปุ๋ยคอก ที่มาจากมูลสัตว์ เพื่อนำมาปรับปรุงบำรุงใช้ในการดูแลพืชต่าง ๆ และรวมถึงการรักษาหน้าดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยมีการลดการแทรกแซงของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ โดยหันมาใช้กลไกทางธรรมชาติในการผลิตทางการเกษตร สามารถประหยัดค่าใช้จ่าย โดยสร้างภูมิคุ้มกันจากต้นทุนทางการผลิตลดรายจ่ายของครอบครัวโดยไม่ต้องซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือปุ๋ยเคมี มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพึ่งพาตนเอง และผลิตเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและมั่นคงภายใต้ระบบนิเวศที่สมดุล

1.4 หลักคิดการพึ่งตนเอง พบว่า สวนของพ่อ เป็นการพึ่งตนเองด้านการทำเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแบบอย่างในการทำการเกษตรเพื่อลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีการเปลี่ยนกิจกรรมการปลูกพืชที่ไม่ใช้สารเคมี พัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลาย มีรายได้ตลอดทั้งปี ลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำหมัก และการเลี้ยงสัตว์ รวมถึงการใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อใช้ประโยชน์ในการบำรุงดิน ที่ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นตัวช่วยในการดูแลต้นไม้ต่าง ๆ แต่จะเป็นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก โดยมีการนำมูลสัตว์ที่อยู่ใน

ในสวนมาทำเป็นคอกเพื่อใช้ในการดูแลต้นไม้ตามหลักวิถีทางธรรมชาติ และภายในสวนมีการปลูกผักที่หลากหลายชนิดรวมไปถึงการเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นการเกื้อกูลพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงหมู รวมไปถึงพืชผักสวนครัวที่มีการหลักเลี้ยงการใช้สารเคมี แต่จะเป็นการดูแลวิถีหลักทางธรรมชาติ เพื่อส่งผลความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

2. วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ดังนี้

2.1 วิธีการลดการไถพรวนดิน พบว่า สวนของพ่อ มีวิธีการลดการไถพรวนดิน จะมีวิธีการการปลูกพืชตระกูลถั่ว เพราะการปลูกถั่วเป็นการสร้างดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ง่ายต่อการปลูกผักชนิดอื่น ซึ่งสวนของพ่อมีการลดการไถพรวนดินในการทำเพาะปลูกพืช เพราะจะส่งผลให้สภาพดินในชั้นล่าง ๆ มีความแน่นทึบมากยิ่งขึ้น การไถดินในขณะที่แห้งเกินไป จะทำให้เป็นก้อนขนาดใหญ่ ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช สำหรับการผลิตพืชภายใต้ระบบเกษตรอินทรีย์ การไถพรวนเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้โครงสร้างของดินเสียหาย ดังนั้นการไถพรวนให้น้อยที่สุด หรือไถพรวนแบบอนุรักษ์เพื่อลดการรบกวนกิจกรรมและปริมาณของจุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อดิน และภายในสวนของพ่อจะมีการปลูกข้าวโพดเพื่อบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 วิธีการปรับปรุงดิน พบว่า ทางสวนของพ่อ จะมีวิธีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด โดยปุ๋ยอินทรีย์เป็นการนำมูลสัตว์ที่อยู่ภายในสวนมาทำเป็นปุ๋ยคอกในการดูแลต้นไม้ และรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ซึ่งปุ๋ยหมักใช้เพื่อเพิ่มหรือยกระดับปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินให้ดีขึ้น ทำให้ดินมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชมากยิ่งขึ้น และการทำปุ๋ยคอก ใช้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ทำให้ดินมีการระบายน้ำและอากาศดีขึ้น ช่วยเพิ่มความคงทนของการจับตัวเป็นเม็ดดิน และเป็นแหล่งอาหารให้แก่จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน และรวมไปถึงทางสวนมีการปลูกพืชหมุนเวียนโดยเฉพาะตระกูลถั่ว และการปลูกพืชผสมผสาน เพื่อสร้างความสมบูรณ์ของดินโดยการเลี้ยงสัตว์เข้ากับการปลูกพืช นับเป็นการปรับปรุงดินด้วยเช่นกัน ซึ่งภายในสวนมีการเลี้ยงสัตว์จะมีมูลไก่ มูลแพะ จะทำให้หน้าดินมีความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ง่ายต่อการปลูกพืชผักชนิดอื่น ๆ ได้ภายในสวน

2.3 วิธีการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก พบว่า ในสวนของพ่อ โดยต้องมีการพิจารณาถึงลักษณะดิน โดยเฉพาะเนื้อดิน โครงสร้างของดิน และความร่วนซุยของดิน เช่น ถ้าเป็นดินทรายควรแบ่งใส่ปุ๋ยที่ละเอียดน้อยหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของสภาพดิน และการใส่ปุ๋ยลงไปดินจะต้องอยู่ในบริเวณที่รากพืชดูดไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว โดยทั่วไปจะสังเกตจากบริเวณที่ปลายรากพืชกระจายอยู่หนาแน่น และมีน้ำทำละลายปุ๋ยเพียงพอ ซึ่งปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกที่ได้มานั้นคือ ได้จากเศษพืชจากสิ่งเหลือใช้ และจะเป็นมูลสัตว์เลี้ยงที่อยู่ภายในบริเวณสวนของพ่อ

ก็จะนำมาทำให้เกิดประโยชน์เพื่อเป็นการลดต้นทุนต่อการใช้จ่ายภายในครัวเรือน และอีกทั้งยังส่งผลให้พืชผักต่าง ๆ มีความอุดมสมบูรณ์พร้อมไปทั้งความปลอดภัย เพราะเป็นการดูแลตามหลักธรรมชาติที่ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีต่าง ๆ มาดูแล

2.4 วิธีการผสมผสานการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ พบว่า ทางสวนของพ่อมีการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์อยู่ในพื้นที่เดียวกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติภายในสวน และมีการหมุนเวียนนำสิ่งเหลือใช้ภายในฟาร์มมาใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดการสนับสนุนเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เช่น การนำมูลสัตว์ที่อยู่ภายในสวน มาทำเป็นปุ๋ยคอกในการดูแลต้นไม้ และต้นไม้ก็ยังเป็นที่พึ่งพาสร้างความร่มเย็นให้แก่สัตว์ และภายในสวนจะไม่มีเมียนำปุ๋ยเคมี เข้ามาเกี่ยวข้องในการดูแลพืชผักต้นไม้ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการส่งผลกระทบต่อพืช และสภาพหน้าดินมีความเสื่อมโทรมไม่เกิดความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสวนของพ่อจะมีวิธีการเลี้ยงสัตว์ และการปลูกพืชอาศัยโดยให้มีการพึ่งพาอาศัยกัน จะประกอบไปด้วยการเลี้ยงแพะ การเลี้ยงผึ้งโพรง การเลี้ยงหมู รวมไปถึงการปลูกผักสวนครัว โดยภายในสวนจะมีแหล่งน้ำรอบ ๆ สวน เพื่อสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับพืชผัก

อภิปรายผล

1. หลักคิดการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุชม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอสว่างวีระชัย จังหวัดตรัง

1.1 หลักคิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ในสวนของพ่อมีการปลูกพืชให้คนในชุมชนให้มีความรักท้องถิ่นเข้าใจถึงความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภายในสวนเกษตรมีการใช้สิ่งอื่นทดแทน เป็นวิธีการที่จะช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติน้อยลงและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมคิด ดิสถาพร เรื่องเกษตรอินทรีย์มาตรฐานสากลประเทศไทย ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์ที่บ่งบอกถึงความสมดุลของธรรมชาติว่าเกษตรอินทรีย์เป็นระบบที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม รักษาสมดุลธรรมชาติและความหมายทางชีวภาพ (สมคิด ดิสถาพร, 2550) โดยมีระบบการจัดการนิเวศวิทยาที่คล้ายคลึงกันกับธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ที่อาจก่อให้เกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม รวมถึงการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ พบว่าสอดคล้องกับพระณรงค์ศักดิ์ น่วมเจริญ เรื่องเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า การเกษตรอินทรีย์ในลักษณะการพึ่งตนเอง และก่อให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศว่า เกษตรอินทรีย์เป็นการเกษตรที่ใช้หลักการพึ่งพิงความสมดุลตามธรรมชาติอย่างเป็นองค์รวมเพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดระบบนิเวศการเกษตรที่ยั่งยืน สามารถให้ผลผลิตที่ดีในสภาพแวดล้อมที่ได้รับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน ผสมผสานระบบเกษตรทุกระบบที่ส่งเสริม และปรับปรุงสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ เพื่อผลิตอาหาร และปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีพที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค (พระณรงค์ศักดิ์ น่วมเจริญ, 2558) รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ ชนวน รัตนวรหะ เรื่อง การ

ประยุกต์หลักนิเวศธรรมชาติเพื่อเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์ในทุก ๆ ด้าน คือ ระบบการเกษตรที่ใช้หลักการสมดุลทางนิเวศวิทยาของธรรมชาติประยุกต์ใช้เพื่อจัดการผลผลิตการเกษตร โดยผสมผสานกิจกรรมหลากหลายทางชีวภาพ พืช ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ ให้เกิดการเกื้อกูล และหมุนเวียนใช้ทรัพยากรในระบบนิเวศของนาไร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หลีกเลี่ยงการใช้ปัจจัยการผลิตที่ต้องนำเข้าจากภายนอกฟาร์ม ปฏิเสธการใช้ปัจจัยที่เป็นสารเคมีสังเคราะห์ เช่น ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช ฮอร์โมน สารปฏิชีวนะ (ชนวน รัตนวราหะ, 2550)

1.2 พบว่า ทางสวนของพ่อมีการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตร โดยการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพภายในสวนเกษตร เพื่อเป็นการฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยมีการปลูกพืชหลากหลายชนิดและผสมผสานเข้ากับการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชนวน รัตนวราหะ เรื่องเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า เป็นการผลิตที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ระบบที่มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ การให้ความสำคัญต่อดิน โดยอาศัยกระบวนการของจุลินทรีย์ ซึ่งความหลากหลายเหล่านี้ล้วนเป็นภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นแม้กระทั่งการควบคุมศัตรูพืช สิ่งสำคัญของการเกษตรอินทรีย์ คือ ดิน สังคมไทยโดยเฉพาะภาคการเกษตรที่ประสบปัญหา คือ ดิน ฉะนั้นการที่จะก้าวเข้าไปสู่ความสำเร็จนั้น เกษตรกรต้องรู้จักคุณสมบัติบางประการที่สำคัญของดินเสียก่อน คือ ธาตุ ความเป็นกรดต่างของดิน อินทรีย์วัตถุ กับขบวนการย่อยอินทรีย์วัตถุ (ชนวน รัตนวราหะ, 2550) พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ อานัฐ ต้นโซ เรื่องไส้เดือนดินกำจัดขยะอินทรีย์ ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์เป็นระบบการผลิตทางการเกษตรทางเลือกที่หลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัด ศัตรูพืช และฮอร์โมนต่าง ๆ ที่กระตุ้นการเจริญเติบโตของสัตว์และพืช ตลอดจนไม่ใช่พืชและสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรมที่อาจเกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพในการปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ (อานัฐ ต้นโซ, 2550) รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ หทัย ศรีสิงห์ เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกข้าวอินทรีย์ของชาวนา ตามโครงการเกษตรอินทรีย์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้กล่าวว่า หลักการและแนวทางของระบบเกษตรอินทรีย์แตกต่างจากเกษตรปลอดภัยสารเคมี คือ ระบบเกษตรอินทรีย์เน้นการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยไม่ใช่สารเคมีทุกชนิดในการผลิตรวมถึงไม่ใช่ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ และให้ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุควบคุมป้องกันมลพิษโดยอาศัยพึ่งพาตนเองในด้านปัจจัยการผลิต ในขณะที่เกษตรปลอดภัยสารเคมีจะควบคุมปริมาณการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยไม่ได้มุ่งเน้นกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (หทัย ศรีสิงห์, 2551)

1.3 หลักคิดการพึ่งกลไกธรรมชาติ พบว่า สวนของพ่อ มีการพึ่งกลไกธรรมชาติต่อการทำเกษตรอินทรีย์ โดยอาศัยหลักการทางธรรมชาติ ด้วยการใช้อาหารพืชที่อยู่ในรูปของอินทรีย์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ราไพประภา มะหะหมัด เรื่องเทคนิคการ

ทำเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์มีจุดมุ่งหมายในการฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศเกษตรด้วย วิธีการที่ยั่งยืนซึ่งเทคนิควิธีทางธรรมชาติต่าง ๆ ในแต่ละวิธีจะมีความเชื่อมกันอยู่ ดังนั้นจึงไม่สามารถเลือกใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งแต่ต้องใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกัน (จำไพประภา มะหะหมัด, 2550) พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณลดา สุนันทพงศ์ศักดิ์ เรื่อง วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า 1) การใช้วัสดุคลุมดิน โดยใช้เศษซากอินทรีย์วัตถุ จำพวกใบไม้ ฟางข้าว แกลบ ชาน อ้อย มูลสัตว์ หรือปล่อยให้ไม้พืชขึ้นปกคลุมดินในบริเวณที่ต้องการ เพื่อรักษาความชื้น และอุณหภูมิภายในดิน 2) ปรับปรุงดินโดยใช้พืชตระกูลถั่ว เพราะพืชตระกูลถั่วมีประโยชน์ในการให้ปุ๋ยไนโตรเจนแก่ดิน ช่วยให้เศษซากพืชย่อยสลายได้ดีขึ้น ลดการระบาดของแมลง 3) การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หินแร่ และเศษวัสดุจากการเกษตร ธาตุอาหารที่ได้จากกระบวนการเน่าเปื่อยมูลพืชของปุ๋ยประเภทนี้ 4) การลดการไถพรวนดิน โดยไถพรวนให้น้อยที่สุด หรือไถพรวนแบบอนุรักษ์เพื่อลดการรบกวนกิจกรรมและปริมาณของจุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ 5) การผสมผสานการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงปลาในนา การเลี้ยงหมู ควบคู่กับการเลี้ยงปลาเพื่อหมุนเวียนการใช้ประโยชน์กันทั้งในเรื่องการควบคู่ศัตรูพืชและการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ 6) การควบคู่ศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี วัชพืชที่เป็นศัตรูสามารถควบคุมได้โดยการปลูกพืชหลายชนิดปลูกพืชคลุมดิน หรือใช้กลวิธีปล่อยวัชพืชขึ้นในหน้าแล้งแล้วตัดฟัน (วรณลดา สุนันทพงศ์ศักดิ์, 2561)

1.4 หลักคิดการพึ่งตนเอง พบว่า สวนของพ่อ เป็นการพึ่งตนเองด้านการทำเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ โดยยึดแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแบบอย่างในการทำการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไพโรจน์ ภัทรนรากุล เรื่องชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ได้กล่าวว่า วิถีความเป็นอยู่แบบพึ่งตนเอง โดยเน้นถึงการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงนั้นก่อให้เกิดชีวิตที่มีความสุขอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตใต้สำนึกให้เยาวชนรุ่นหลังได้เห็นความสำคัญของวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพอเพียงมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต (ไพโรจน์ ภัทรนรากุล, 2545)

2. วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษา นายสุวัฒน์ นุขม่วง บ้านหนองชุมแสง ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ดังนี้

2.1 วิธีการลดการไถพรวนดิน พบว่า สวนของพ่อ มีวิธีการลดการไถพรวนดิน จะมีวิธีการการปลูกพืชตระกูลถั่ว เพราะการปลูกถั่วเป็นการสร้างดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ง่ายต่อการปลูกผักชนิดอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยงยุทธ ศรีเกี่ยวพัน เรื่องแนวคิดเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า สถานการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรแบบองค์รวมที่มุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการเกษตรที่อาศัยความเกื้อกูลกันของธรรมชาติ โดยไม่ใช้ปัจจัยการผลิตที่แปลกปลอมผืนธรรมชาติ เช่น การใช้ยาฆ่าแมลง ปุ๋ยเคมี พันธุ์พืชที่ดัดแปลงพันธุกรรม เป็นต้น (ยงยุทธ ศรีเกี่ยวพัน และคณะ, 2555) พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ อานัฐ ต้นโช

เรื่องการปรับปรุงดิน ได้กล่าวว่า การคลุมดิน ถือเป็นหัวใจของเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรต้องหาวินทรีย์วัตถุต่าง ๆ มาคลุมหน้าดินอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นฟางใบไม้ ซึ่งอินทรีย์วัตถุเหล่านี้จะกลายเป็นอาหารของสิ่งมีชีวิต และจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินฟื้นกลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้การไม่ใช้สารเคมีต่าง ๆ เช่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ยังเป็นการช่วยทำให้ดินสามารถฟื้นสมบูรณ์ได้อย่างรวดเร็ว (อานัฐ ตันโช, 2550) รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุพจน์ บุญแรง เรื่องหลักความสำคัญของดิน ได้กล่าวว่า ให้ความสำคัญกับการป้องกันการสูญเสียธาตุอาหารที่เกิดจากระบบการผลิต ลดการพึ่งพาแหล่งธาตุอาหารจากภายนอกฟาร์มที่มากเกินไป ตัวอย่างเช่น การใช้ปุ๋ยหมัก การคลุมดินด้วยอินทรีย์วัตถุ การปลูกพืชเป็นปุ๋ยพืชสด และการปลูกพืชหมุนเวียน (สุพจน์ บุญแรง, 2552)

2.2 วิธีการปรับปรุงดิน พบว่า ทางสวนของพ่อ จะมีวิธีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด โดยปุ๋ยอินทรีย์เป็นการนำมูลสัตว์ที่อยู่ภายในสวนมาทำเป็นปุ๋ยคอกในการดูแลต้นไม้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิฑูรย์ ปัญญากุล เรื่องหลักการพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า เกษตรอินทรีย์แตกต่างจากเกษตรปลอดสารเคมีตรงที่ว่าเกษตรอินทรีย์มีเป้าหมาย เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ด้วยการปฏิเสธการใช้สารเคมีสังเคราะห์ในการผลิต เน้นการฟื้นฟูระบบนิเวศการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงดินในขณะที่เกษตรปลอดสารเคมีจะสนใจ แต่การควบคุมปริมาณการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (วิฑูรย์ ปัญญากุล, 2551) พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ มนตรี ล้วนศิริ เรื่องหลักการพื้นฐานการทำเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อให้พืชแข็งแรงมีความต้านทานต่อโรคแมลง โดยรวมไปถึงการรักษาความสมดุลของธาตุอาหารภายในฟาร์ม โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมา (มนตรี ล้วนศิริ, 2554) หมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งสอดคล้องกับ อัจฉริยาพร ศรีหมื่นไวย เรื่องความหมายเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า การจัดการผลิตด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ วงจรชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้วัตถุพิษ สังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ จุลินทรีย์ได้มาจากเทคนิคการดัดแปลงพันธุกรรม หรือพันธุวิศวกรรม มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน (อัจฉริยาพร ศรีหมื่นไวย, 2553)

2.3 วิธีการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก พบว่า ในสวนของพ่อ โดยต้องมีการพิจารณาถึงลักษณะดิน โดยเฉพาะเนื้อดิน โครงสร้างของดิน และความร่วนซุยของดิน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนวน รัตนวราหะ เรื่องหลักการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้กล่าวว่า การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของตนเองหรือภายในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อนแสวงหาปุ๋ยอินทรีย์จากภายนอก ซึ่งเป็นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างพอเหมาะ พอควรกับระบบการเกษตร

ส่วนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ต้องคำนึงถึงความจำเป็น สถานะของตนเอง และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยคำนึงถึงปุ๋ยอินทรีย์ที่มีอยู่ และจำเป็นต้องใช้ในการรักษาระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินและผลผลิตของพืช เพื่อให้เพียงพอที่จะดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่มากที่สุด (ชนวน รัตนวราหะ, 2550) พบว่าสอดคล้องกับ หทัย ศรีสิงห์ เรื่องหลักความรู้การใช้ปุ๋ย ได้กล่าวว่า ต้องมีความรู้เกี่ยวกับชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ว่าชนิดไหนมีความเหมาะสมกับระบบการเกษตรแบบไหน เพื่อนำไปใช้ในการการตัดสินใจดำเนินการใช้ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ให้มีความเหมาะสมกับพืชที่ปลูก เช่น ในพื้นที่การทำเกษตรที่มีขนาดใหญ่มาก ส่วนใหญ่จะใช้พืชปุ๋ยสดในการปรับปรุงบำรุงดิน เพราะใช้ในปริมาณที่น้อยกว่าการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกและลงทุนน้อยกว่า แต่ถ้าเกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกได้ปริมาณมาก ๆ ก็สามารถใช้ได้ตามความเหมาะสม (หทัย ศรีสิงห์, 2551) รวมทั้งสอดคล้องกับการวิจัยของ แสง แกลงศรี เรื่องการวางแผนของปุ๋ย ได้กล่าวว่า มีการวางแผนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ ที่ต้องการใช้ในระบบการเกษตรให้เพียงพอกับความต้องการกับพืชที่ปลูก ได้แก่ การเตรียมปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดที่ต้องการใช้ในต่อไปให้เพียงพอ โดยหาแหล่งวัตถุดิบที่มีราคาถูกภายในท้องถิ่น หรือบริเวณใกล้เคียงในการนำมาผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และเก็บเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดไว้บางส่วนที่ต้องการใช้ หรืออาจมีการตั้งกลุ่มกันภายในชุมชนในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ (แสง แกลงศรี, 2552)

2.4 วิธีการผสมผสานการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ พบว่า ทางสวนของพ่อมีการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์อยู่ในพื้นที่เดียวกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติภายในสวน ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด ดิสถาพร เรื่องการพัฒนาทางการเกษตร ได้กล่าวว่า สร้างความหลากหลายที่สัมพันธ์กันอย่างสมดุลในระบบนิเวศ โดยการปลูกพืชร่วมกันหลายชนิดในเวลาเดียวกัน หรือเหลื่อมเวลากัน การปลูกพืชหมุนเวียน รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งนับเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นการลดความเสี่ยงจากปัญหาโรค และแมลงศัตรูพืชระบาดอีกด้วย (สมคิด ดิสถาพร, 2550) พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ ผดุงศักดิ์ วิชาเรื่อง เรื่องทฤษฎีใหม่ ได้กล่าวว่า หลักการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้น้ำใช้ในการเกษตรและความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เพื่อความพออยู่พอกิน มีปัจจัยสี่อย่างพอเพียงไม่ขาดแคลนและมีชีวิตที่เป็นสุขพอสมควรแก่อัตภาพ และรวมไปถึงมีการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ในพื้นที่เดียวกัน เพื่อเป็นการเกื้อกูลพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (ผดุงศักดิ์ วิชาเรื่อง, 2550) รวมทั้งสอดคล้องกับ ราไพประภา มะหะหมัด เรื่องการจัดการเกษตรอินทรีย์ ได้กล่าวว่า โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แท้จริงแล้วพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทำมานานแล้ว โดยให้เกษตรกรทำการปลูกพืชหมุนเวียนและหรือปลูกพืชไว้ให้หลายหลากชนิดบนพื้นที่เดียวกันอย่างที่เราเรียกว่า “ไร่นาผสมผสาน หรือไร่นาสวนผสม” ด้วยวิธีการจัดการ

ทรัพยากรอย่างเหมาะสมด้วยการใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยให้มีการจัดสร้างแหล่งน้ำในที่ดินสำหรับการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายและมีอาหารไว้สำหรับบริโภคตลอดปี (จำเริญประภา มะหะหมัด, 2550)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ได้เห็นข้อมูลต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการทำเกษตรอินทรีย์ว่าจะส่งผลดีต่อระบบนิเวศมากน้อยเพียงใดในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น หลักคิดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักคิดการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตร หลักคิดการพึ่งกลไกธรรมชาติ หลักคิดการพึ่งตนเอง ต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจน รวมถึงวิธีทำและดำเนินการต่าง ๆ เพื่อทำเกษตรอินทรีย์ให้ถูกต้องและเห็นผลจากการทำให้มากที่สุด เช่นวิธีวิธีการลดการไถพรวนดิน วิธีการปรับปรุงดิน วิธีการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และวิธีการผสมผสานการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้คนที่สนใจ และขอเสนอแนะควรมีการเปิดบริการแหล่งเรียนรู้สวนของพ่อในทก ๆ วัน เพื่อให้เกษตรกรได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้วิธีการทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดตลาดสีเขียว เกี่ยวกับผักปลอดสารพิษควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ควรศึกษาแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ในด้านการตลาดเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- ชนวน รัตนวราหะ. (2550). เกษตรอินทรีย์. นนบุรี: สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร.
- เทพกร ณ สงขลา. (2550). รูปแบบการจัดการทรัพยากรการเกษตรที่ยั่งยืนในอำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์บัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรเกษตรเขต ร้อน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ผดุงศักดิ์ วิชาเรือง. (2550). การศึกษาการดำเนินงานโครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ใน โรงเรียนบ้านศุภชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 13 กรณีศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระณรงค์ศักดิ์ น่วมเจริญ. (2558). ผู้นำกับการสร้างชุมชนเกษตรอินทรีย์ ศึกษาผ่านผู้นำ ชุมชน: ชุมชนบ้านข่าปลาไหล ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2545). เรื่องชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, 42(3), 1-73.

- มนตรี ล้วนศิริ. (2554). หลักการเกษตรอินทรีย์. ใน เอกสารประกอบการเรียนหลักสูตรการศึกษา. นอกระบบสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (อัดสำเนา).
- ยงยทฐ ศรีเกี่ยวพัน และคณะ. (2555). การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และการบริหารจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานของเกษตรกรใน อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ราไพประภา มะหะหมัด. (2550). นวัตกรรมในการจัดการทรัพยากรการเกษตรเพื่อเกษตรอินทรีย์: กรณีศึกษา กลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณดา สุนันทพงศ์ศักดิ์. (2561). คลังความรู้เกษตรศาสตร์. เรียกใช้เมื่อ 2 มีนาคม 2561 จาก https://kukr2.lib.ku.ac.th/kukr_es/covid19/researcher/researchDetail/fb3e9b35f03d7613c8cd77e239862b39
- วิฑูรย์ ปัญญากุล. (2551). ภาพรวมเกษตรอินทรีย์ไทย 2558. บทความ รายงานประจำปี. เรียกใช้เมื่อ 22 กรกฎาคม 2561 จาก <http://www.greennet.or.th/article/>. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร
- สมคิด ดิสถาพร. (2550). เกษตรอินทรีย์มาตรฐานสากลประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.
- สุพจน์ บุญแรง. (2552). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- แสง แกลงศรี. (2552). สภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรชั้นประถมศึกษาปี 5-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- หทัย ศรีสิงห์. (2551). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกข้าวอินทรีย์ของชาวนาตามโครงการเกษตรอินทรีย์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉริยาพร ศรีหมื่นไวย. (2553). ทศนคติต่อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- อานัฐ ตันโช. (2550). เกษตรธรรมชาติประยุกต์ แนวคิด หลักการ เทคนิคปฏิบัติในประเทศไทย. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, ศูนย์หนังสือสวนทช.

ยางเครป: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา
ชุมชนลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง*
CREPE RUBBER: PROCESSING OF RUBBER PRODUCTS. A CASE STUDY
LAN KHOI COMMUNITY MOO. 3 LAN KHOI SUB-DISTRICT PA
PHAYOM DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE THAILAND

พัชรภรณ์ ขุนรัง

Pacharaporn Khunrang

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

เดโช แชน้ำแก้ว

Udomsak Dechochai

อุดมศักดิ์ เดโชชัย

Daycho Khaenamkaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: Patcharaporn@nstru.acth

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา 2) ศึกษาสภาพปัญหาในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา และ 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้ทั้งหมดจำนวน 399 ครีวเรือน โดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจงได้จำนวน 4 ครีวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) การสังเกตแบบ 3) เครื่องบันทึกภาพ 4) เครื่องบันทึกเสียง ผลการวิจัยพบว่า: 1) กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา พบว่า มี 1.1) อุปกรณ์ประกอบด้วย เครื่องจักร คนงาน เชิง ถูมือ น้ำยาหล่อยางพารา รถตัก รถไถ รถกระบะเพื่อการขนส่ง หรือมอเตอร์ไฟฟ้า 1.2) ขั้นตอนการทำยางเครป เริ่มจากเปิดเครื่องรีดยางเครป นำยางก้อนถ้วยใส่เข่งแล้วราดด้วยน้ำยาหล่อยางพารา แล้วจึงป้อนเข้าเครื่องจักรรีดเป็นยางเครป จึงเสร็จสิ้นตามกระบวนการ 2) สภาพปัญหากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก

* Received 27 February 2019; Revised 5 April 2019; Accepted 22 April 2019

ยางพารา พบว่า 2.1) ปัญหาราคายางตกต่ำ 2.2) ปัญหากลิ่น ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน 3) ปัญหาน้ำเสีย น้ำที่ไหลมาจากการครอยยางทำให้น้ำเสีย 3) แนวทางการส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา พบว่า 3.1) แนวทางส่งเสริมด้านราคายางตกต่ำ ควรมีการประกันราคายางแก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 3.2) แนวทางส่งเสริมการควบคุมกลิ่น เมื่อรับซื้อยางก้อนถ้วยแล้วต้องใช้ผ้าใบปิดคลุมยางให้มิดชิด เพื่อไม่ให้กลิ่น และน้ำยางรั่วไหลลงพื้นถนนรอบสวนชาวบ้าน 3.3) แนวทางส่งเสริมด้านบำบัดน้ำเสีย ควรมีการส่งเสริมโดยการมีการขุดคูเพื่อให้น้ำที่ไหลจากยางก้อนถ้วย 3.4) แนวทางส่งเสริมกลุ่มอาชีพ เกษตรกรชาวสวนยาง และผู้ผลิตยางเครป

คำสำคัญ: ยางเครป, การแปรรูป, ผลิตภัณฑ์ยางพารา

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) study the process of processing para rubber products, 2) study the problematic conditions in the processing of para rubber products, and 3) study the guidelines for promoting the processing of para rubber products: a case study of Lan Khoi Community, Village No. 3, Lan Khoi Subdistrict, Pa Phayom District. Phatthalung Province Qualitative research methodology was used in this sample population of 399 households by selecting 4 households because they were able to remember. The research instruments were 1) interview form 2) observation form 3) DVR 4). voice recorder The results of the research were as follows: 1) Processing of para rubber products found that there were 1.1) The equipment consisted of machinery, workers, buckets, gloves, rubber lubricants, loaders, tractors, And pickup trucks for transportation. Or electric motor 1.2) Crepe rubber making process Start by turning on the crepe rubber press. Put the rubber cubes in a bowl and pour it with rubber casting liquid. and then fed into the rolling machine into crepe rubber. Therefore, it was completed according to the process. 2) Problems in the processing of para rubber products found that 2.1) the problem of low rubber prices 2.2) the problem of odor affecting people in the community 3) the problem of waste water, the water flowing from the rubber crepe making water 3) Approaches to promote the process of processing of para rubber products found that 3.1) guidelines to promote low rubber prices. There should be a price guarantee for rubber farmers. 3.2) Guidelines to promote odor control.

When buying a cup of rubber, must use a canvas to cover the rubber completely. so as not to smell and latex leaks onto the road, disturbing the villagers. 3.3) Guidelines for promoting wastewater treatment Should be promoted by having a ditch to allow water to flow from the rubber cup 3.4) Promoting guidelines for occupation groups rubber plantation farmers and crepe rubber manufacturers

Keywords: Crepe Rubber, Processing, rubber products

บทนำ

สภาพปัญหาการคายางเป็นปัญหาใหญ่มากของประเทศไทยในปัจจุบัน ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางหลายล้านคน ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างลึกซึ้งต่อภาคใต้ และส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมคำอธิบายของผู้รับผิดชอบก็คือ ปัญหานี้เป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง ส่งผลให้ความต้องการ ของโลกในการใช้ยางลดน้อยลง และสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ลดต่ำลงอย่างเป็นประวัติการณ์ ซึ่งได้จุดให้ราคายางพาราลดต่ำลงไปด้วยคำอธิบายดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริง ไม่มีประเด็นใดผิด ปัญหาการคายางเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวจริง แต่ถ้าอธิบายเพียงแค่นี้เราก็คงมองไม่เห็นว่ายางพาราของไทยจะแก้ไขปัญหาคายางกันได้อย่างไร เพราะทั้งหมดเป็นปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของประเทศไทย (ดำรง สีนานุรักษ์, 2560)

ปัจจุบันมีการนำยางไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น การผลิตยางรถยนต์ การผลิตถุงมือทางการแพทย์ การผลิตชิ้นส่วนยางพารา เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากยางในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แต่ละแห่งมุ่งเน้นไปที่การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปใช้งานในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่สามารถยกระดับการใช้ยางภายในประเทศให้มากขึ้นโดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ซึ่งสามารถมีรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร, 2559)

กลุ่มอุตสาหกรรมยางพารา ได้มีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยนำนวัตกรรมใหม่เข้ามาใช้ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ และมียอดขายเพิ่มขึ้น และเพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อมของอุตสาหกรรมยางพารามีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปัญหาผลกระทบที่เป็นพิษ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง และเพิ่มศักยภาพความได้เปรียบในการแข่งขัน และเพื่อสนับสนุนให้กลุ่มอุตสาหกรรมยางพารา ได้นำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ปรับปรุงกระบวนการบำบัดน้ำเสีย และรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบของกิจการเพื่อพัฒนา และส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจยางพารา และไม้ยางพารา และมีการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจ แนวทางการร่วมมือกันเพื่อรักษาเสถียรภาพของ

ราคายาง รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ขององค์กร และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพาราทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อรองรับการเปิดประตูอาเซียน (รัตน์ เพชรจันทร์, 2550)

จากความสำเร็จข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง ยางเครป: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง เพราะเห็นว่าคนในชุมชนมีการทำอาชีพเกษตรกรชาวสวนยาง ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในภาคใต้ และสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และสามารถนำประโยชน์ของยางพาราไปใช้ในการทำสวนได้โดยการปลูกพืชที่ทนต่อสภาพร่มเงาช่วยสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่งเกษตรกรจึงต้องพยายามที่จะประยุกต์ใช้พื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อชีวิตที่อยู่ดีกินดีบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษาชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษาชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องยางเครป: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุงนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาครั้งนี้

ประชากร

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เกษตรกรรายใหญ่ที่มีสมาชิกในชุมชนและผู้ประกอบการรับซื้อยางก้อนถ้วย กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง มีจำนวนทั้งหมด 399 ครัวเรือนโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 4 ครัวเรือน ได้แก่ 1) นายเจริญ ชุนรัง 2) นางอารมณี มีศรี 3) นางวิมล ทองคงแก้ว 4) นายสมพงศ์ สุขไช
2. ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานห้อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานห้อย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง จำนวน

4 คน ได้แก่ 1) นายทวีศักดิ์ ชูฟอง (นายกเทศมนตรีตำบลลานข่อย) 2) นางสาวกันยารัตน์ ชูดำ (นักพัฒนาชุมชน) และ 3) นางสาวจุฑาพรรณ หนูทับ (นักวิชาการเกษตรกร)

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีประเด็นคำถามที่กำหนดตามขอบเขตเนื้อหาการศึกษา และสัมภาษณ์มีลักษณะการพูดคุยแบบธรรมชาติ และเป็นกันเอง ตามเวลาความเหมาะสม และโอกาสโดยให้ผู้ตอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ของตนเองตามประเด็นที่วางไว้

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นการสัมภาษณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา

3. เครื่องบันทึกภาพขณะสัมภาษณ์

4. สมุดจดบันทึกขณะสัมภาษณ์ จดบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของชุมชนบ้านลานข่อย

2. สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน

3. ประสานงานโดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึกโดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพที่

4. รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ยางเครป: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพื่อหาข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่ได้มา เพื่อนำข้อมูลที่เป็นความจริงนั้น เพื่อไปทำรายงานสารนิพนธ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

ผลการวิจัย

1. กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

1.1 การเตรียมอุปกรณ์ อุปกรณ์ในการทำยางเครปจะมีเครื่องจักรรีดยาง ถูมือ เข่ง น้ำสั้มน้ำยาง รถไถ ตาซัง ถังใส่น้ำ น้ำ ผ่ากันเปื้อน รองเท้าบูท รถกระบะ หรือรถพ่วงในการบรรทุก สถานที่ตั้งโรงงานเครปต้องตั้งอยู่ที่บริเวณที่อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก และห่างไกลจากคน และชุมชน แต่ต้องอยู่ติดกับถนน เพื่อสะดวกในการขนส่ง เครื่องรีดยางเครป เป็นเครื่องจักรที่ประกอบด้วยลูกกลิ้ง 2 ลูก วางขนานกันและหมุนเข้าหากันด้วยความเร็วต่างกัน ผิวของลูกกลิ้งจะร่องเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ซึ่งมีขนาดของดอก และความลึกต่างกันยางที่ผ่านเข้าไประหว่างลูกกลิ้งจะถูกกดอัด ฉีก เครื่องรีดยางเครปที่ดีต้องทนทาน กำลังแรงสูง บดรีดยางก้อนถ้วยได้ดี ไม่เร็วหรือช้าเกินไป ยางเครป สามารถนำมาเป็นของใช้ในชีวิตประจำวันได้หลายอย่าง เช่น ถูมือ ยางล้อรถ ยางวง หมอนยางพารา ถูยางอนามัย และฟองน้ำ

1.2 การคัดคุณภาพก้อนยาง การใช้น้ำกรด ในการเครปยางส่วนใหญ่จะใช้น้ำกรดตราแพะเด็ก ยางก้อนถ้วยที่เหมาะสมสำหรับนำมาเครปต้องมีสีขาวจนถึงสีน้ำตาล ไม่นวลเกินไป ไม่มีขี้เส้น หรือดินหล่นลงไปในถ้วยยางเป็นยางที่สะอาด การคัดสิ่งเจือปนออกจากก้อนยางทั้งภายในและภายนอก พบว่า เมื่อรีดยางเครปหลาย ๆ ครั้ง สิ่งเจือปนที่อยู่ในก้อนยางจะหลุดออกมาเอง โดยมีน้ำในการชะล้าง การผลิตยางก้อนถ้วยที่มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับการกรีดยางของชาวสวนที่กรีดไม่ถึงเนื้อจนเกินไป สภาพอากาศที่ดี ในถ้วยยางไม่มีสิ่งต่าง ๆ ตกลงไป เช่น ใบไม้ เศษดิน ก็จะได้ก้อนยางที่มีคุณภาพ ขนาดของก้อนยาง จะมีขนาดไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่จำนวนวันในการกรีดยาง และการเก็บยาง ถ้าหากหลายวันก็จะมีขนาดก้อนใหญ่นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศด้วย หากอากาศร้อนน้ำยางจะไม่ค่อยออก ทำให้มีปริมาณก้อนยางเล็กลง

1.3 การรีดยางด้วยเครื่องจักร และผสมน้ำยา วิธีการรีดยางจะต้องใช้ส่วนผสมของน้ำต่อน้ำกรดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณของยางที่รีดในแต่ละวัน เวลาจะต้องมีการใช้น้ำและน้ำสั้มน้ำเป็นหลัก เพื่อให้ยางนั้นเครปออกมาจะได้แข็ง และมีสีขาว โดยจะต้องใช้ส่วนผสมน้ำ 300 ลิตร ต่อน้ำสั้มน้ำ 2.5 ลิตร หรือน้ำ 200 ลิตรต่อน้ำสั้มน้ำ 1.5 ลิตร ยางเครปที่มีคุณภาพนั้น จะต้องรีดออกมาแล้วเป็นแผ่นยาว มีสีขาว และสีน้ำตาลขึ้นอยู่กับสีผิวของยางก้อนถ้วยที่เอามาเครป และจะต้องไม่มีสิ่งเศษดิน หรือทรายเจือปนลักษณะเครื่องรีดยางเป็นเครื่องจักรที่ใช้เครื่องยนต์ของรถสิบล้อ มี 2 แบบ คือ แบบใช้มอเตอร์ และแบบสายพาน มีส่วนประกอบของมอเตอร์ เกียร์ และลูกกลิ้ง ลักษณะน้ำยา หรือน้ำกรดที่ใช้ในการเครปยาง จะบรรจุอยู่ในแกลอนสีน้ำเงิน ปริมาณ 35 กิโลกรัม และแบบขวด น้ำกรดจะมีลักษณะสีใส นำมาใช้ในการเครปยาง และใช้หยอดหน้ายาง ขั้นตอนสุดท้ายเมื่อรีดยางเสร็จแล้ว จะต้องทำความสะอาดเครื่องจักรรีดยาง บริเวณพื้นที่ที่ใช้ยางเครป ฉีดล้างด้วยน้ำให้สะอาด อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้งานเสร็จแล้ว เก็บให้เรียบร้อย เพื่อสะดวกในการใช้งานครั้งต่อไป

1.4 การพักน้ำ การรียางเครป ต้องรีดซ้ำ ๆ กัน ประมาณ 3 - 4 รอบ เพื่อให้ความหนาที่โรงงานต้องการ โดยให้ยางนั้นจับตัวเป็นแผ่นใหญ่ ในเนืวยางเครปต้องปราศจากสิ่งเจือปน ขั้นตอนการม้วนยางเครป จะมีวิธีการ 2 แบบ คือ แบบม้วน และแบบพับ ส่วนใหญ่คนงานจะถนัดแบบม้วนมากกว่าแบบพับ เมื่อนำยางออกจากเครื่องแล้วม้วนให้เป็นก้อน การสะเด็ดน้ำ เมื่อรีดยางแล้วม้วนยางเสร็จแล้ว จึงนำยางนั้นมาวางเป็นกอง เพื่อให้ น้ำที่อยู่ในแผ่นยางนั้นสะเด็ดน้ำออกมา การพักน้ำที่อยู่ในยางเครป มีการพักน้ำ ประมาณ 7 - 10 วัน เพื่อให้ยางมีการเปลี่ยนสี และแห้งมากยิ่งขึ้น การพักน้ำจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศด้วย หากแดดออกจัด ก็จะทำให้ยางเครปแห้งเร็วยิ่งขึ้น การชั่งยางเครปแต่ละก้อน พบว่า ยางเครปที่รีดออกมา นั้นจะมีน้ำหนักของยางไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณก้อนยางถ้วยที่ใช้ในการรียางเครป

1.5 การเตรียมจำหน่าย มีการรวบรวมน้ำหนักยางเครปก่อนจำหน่าย ต้องมีการชั่งน้ำหนักของยางในแต่ละก้อนก่อนที่จะจำหน่าย เพราะยางเครปมีน้ำหนักแต่ละก้อนไม่เท่ากัน ยางเครปจะมีน้ำหนักประมาณก้อนละ 30 - 35 กิโลกรัม ยกยางเครปใส่รถไถ มีคนขับรถไถ 1 คน และคนนำยางเครป จำนวน 2 คน ในการยกจะมีคนงานยกยางเครปมาใส่โพรงรถไถ และจัดเรียงให้เต็มโพรง การจัดยางเครปบนรถบรรทุกพ่วงพร้อมที่จะนำยางเครปไปจำหน่าย โดยมีคนงานอยู่บนรถพ่วง จำนวน 2 - 3 คน เพื่อช่วยกันจัดยางให้เป็นลำดับจนเต็มรถบรรทุกพ่วง การส่งยางเครปในแต่ละโรงงานแตกต่างกัน จะแตกต่างในเรื่องราคา ถ้าเหมือนโรงงานไหนมีราคา และเปอร์เซ็นต์สูงก็จะไปส่งให้กับโรงงานนั้น ส่วนมากโรงงานต้องการยางที่เครป ออกมาเป็นแผ่นก้อนใหญ่ มีสีขาว ความแตกต่างการส่งยางเครปแต่ละโรงงานจะแตกต่างในเรื่องคุณภาพของยางและราคา รถบรรทุกยางก่อนที่นำยางเครปไปจำหน่าย จะมีการชั่งน้ำหนักกรถพร้อมยางเครป และรถบรรทุกยางในแต่ละคันก่อนที่จะเอายางไปส่งให้กับโรงงาน ต้องมีผ้าใบคลุมกระบะให้เรียบร้อย

ภาพที่ 1 แสดงเครื่องรียางเครป

ภาพที่ 2 แสดงยางก้อนถ้วย

ภาพที่ 3 แสดงการรีดยางเครป

ภาพที่ 4 แสดงยางเครป

2. สภาพปัญหากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

2.1 ปัญหาราคายางตกต่ำ เกิดเศรษฐกิจไม่ดี ไม่สามารถส่งออกได้ เกิดจากรัฐบาลที่ไม่สามารถบริหารเศรษฐกิจ จึงทำให้ยางมีพารามีราคาตกต่ำ สถานการณ์ราคายางในปัจจุบันเพราะชาวเกษตรกรสวนยางมีรายได้เลี้ยงครอบครัวจากการขายยางพาราเพียงอย่างเดียวเมื่อราคายางตกจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของทางครอบครัวที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นการส่งเสียให้ลูกเรียนหนังสือ ค่าผ่อนรถ หรือค่าดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธ.ก.ส. ที่ล้วนมีความจำเป็นทั้งสิ้น แนวโน้มปัญหาราคายางตกต่ำ มีแนวโน้มตกต่ำลงเรื่อย ๆ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจโลกด้วย แนวโน้มปัญหาราคายางพาราในปัจจุบันของประเทศไทย และตลาดโลก มีแนวโน้มลดลงเป็นระยะ ๆ ปัญหาราคายางตกต่ำ มีผลกระทบต่อชาวสวนแต่ละคนแต่ละครอบครัวมีรายจ่ายไม่เพียงพอ มีรายได้น้อยภายในครอบครัว ทำให้ต้องเป็นหนี้เป็นสิน ข้าวของมีราคาแพง ค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินหลาย ๆ อย่าง

2.2 ปัญหาถิ่น ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน ปัญหาถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนให้กับคนในชุมชน ส่วนมากมาจากน้ำที่ออกมาจากขี้นยาง และการส่งกลิ่นของขี้นยาง กลิ่นขี้นยางจะเป็นกลิ่นเฉพาะตัวของยางพาราที่เกิดจากการหยอดน้ำส้มยางลงไป แต่เมื่อเราเก็บใส่กระสอบ เมื่อนำมารวมกันมาก ๆ จะมีกลิ่นที่รุนแรง ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง เพราะพ่อค้า หรือแม่ค้าขี้นยางไม่ได้รู้ถึงปัญหาที่จะตามมาจากการที่บรรทุกขี้นยางสดแล้วจะทำให้ น้ำขี้นยางไหลเรี่ยราดบนถนน และส่งกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านตลอดสองข้างทางที่ขับรถผ่าน กลิ่นของขี้นยางส่งผลกระทบต่อทำงาน ทำให้เกิดอาการเวียนหัว หายใจบ้าง แต่เมื่อทำงานกับขี้นยางไปนาน ๆ ก็จะชินกับกลิ่นได้

ภาพที่ 5 แสดงการโค่นยางเพื่อนำมาใช้ขายในครอบครัว

ภาพที่ 6 แสดงน้ำที่เกิดจากผลิตรายาเครบเน่าเสีย ทำให้เกิดกลิ่นรบกวน

ภาพที่ 7 แสดงน้ำจากการผลิตรายาเครบไหลลงสู่แหล่งน้ำทำให้น้ำเน่าเสีย

2.3 ปัญหาน้ำเสีย น้ำที่ไหลมาจากการผลิตรายาเครบ ซึ่งจะมีกลิ่นเหม็น ซึ่งเป็นกลิ่นเฉพาะของยางพารา น้ำเสียส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์น้ำเสียมีความเป็นกรด ไม่เหมาะสมกับการนำน้ำนั้นมาทำเกษตร ผลกระทบต่อความสวยงามของแหล่งน้ำ และชีวิตของสัตว์น้ำ ปัญหาที่เกิดจากการที่การบำบัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้น้ำเน่าเสีย และเกิดเป็นมลพิษทางอากาศด้วยส่งผลกระทบต่อประชาชนในชุมชน เนื่องจากจะมีกลิ่นส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ และมีผลต่อสุขภาพจิตด้วย น้ำเน่าเสียทำให้สัตว์น้ำตาย และไม่สามารถนำมาใช้ในการเกษตรได้

3. แนวทางการส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษาชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านราคายางตกต่ำ ควรมีการประกันราคายางแก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา รัฐบาลต้องหาตลาดเพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางมีการประกอบอาชีพเสริม สนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ ส่งเสริมให้มีการใช้ยางพาราเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ภายในประเทศให้มากขึ้น ควบคุมและลดพื้นที่การปลูกยางพาราให้เหมาะสม โดยลดพื้นที่ปลูกยางลงให้ได้ แต่ต้องหาอย่างอื่นแทน

3.2 แนวทางส่งเสริมการควบคุมกลิ่น เมื่อรับซื้ออย่างก๊อญถั่วแล้วต้องใช้ผ้าใบปิดคลุมยางให้มิดชิด เพื่อไม่ให้กลิ่น และน้ำยางรั่วไหลลงพื้นถนนรบกวนชาวบ้าน ควรใช้น้ำหมักชีวภาพ แทนน้ำส้มข่าในการหยอดน้ำยางเพื่อให้ยางจับกันเป็นก้อน ในการจำหน่ายอย่างก๊อญถั่ว ต้องทิ้งไว้ให้แห้งก่อนจำหน่าย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการหกเรี่ยราดของน้ำในระหว่างการขนส่ง

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านบำบัดน้ำเสีย ควรมีการส่งเสริมโดยการมีการขุดคูเพื่อให้ น้ำที่ไหลจากยางก๊อญถั่ว ลงสู่คูที่ขุดไว้ ไม่ไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือการสร้างบ่อบำบัด หรือถังเก็บน้ำเสียใต้ดินสำหรับให้น้ำยางก๊อญถั่วไหลลงไป แล้วจึงปรับสภาพของน้ำให้มีความเป็นกรดลดลง และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

3.4 แนวทางส่งเสริมกลุ่มอาชีพ เกษตรกรชาวสวนยาง และผู้ผลิตยางเครป ควรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อนำยางเครปที่ผลิตได้นั้น มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น หมอนยางพารา เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางเครป และเพื่อจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และชุมชนต่อไป

ภาพที่ 8 แสดงการปลูกมะนาวแซมในสวนยาง

ภาพที่ 9 แสดงเก็บยางเครปที่ผลิตเสร็จแล้วอย่างมิดชิด

ภาพที่ 10 แสดงบ่อบำบัด

ภาพที่ 11 แสดงบ่อบำบัดน้ำที่บำบัดแล้ว

ภาพที่ 12 แสดงผลิตภัณฑ์หมอนยางพาราของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
หมอนยางพาราบ้านคลองโถม

อภิปรายผล

1. กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

1.1 การเตรียมอุปกรณ์ อุปกรณ์ในการทำยางเครปจะมีเครื่องจักรรีดยาง ถูมือ เช่ง น้ำสั้มฆ่ายาง รถไถ ตาซัง ถังใส่น้ำ น้ำ ผ่ากันเปื้อน รองเท้าบูท รถกระบะ หรือรถพ่วงในการบรรทุกทุก สถานที่ตั้งโรงยางเครปต้องตั้งอยู่ที่บริเวณที่อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก และห่างไกลชุมชน เครื่องรีดยางเครป เป็นเครื่องจักรที่ประกอบด้วยลูกกลิ้ง 2 ลูก วางขนานกัน และหมุนเข้าหากันด้วยความเร็วต่างกัน ผิวของลูกกลิ้งเขาจะร่องเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ซึ่งมีขนาดของดอก และความลึกต่างกันยางที่ผ่านเข้าไประหว่างลูกกลิ้งจะถูกบิดอัด ฉีก เครื่องรีดยางเครปที่ดีต้องทนทาน กำลังแรงสูง บดรีดยางก้อนฉุยได้ดี ไม่เร็ว หรือช้าเกินไป ยางเครปสามารถนำมาเป็นของใช้ในชีวิตรประจำวันได้หลายอย่าง เช่น ถูมือ ยางล้อรถ ยางวง หมอนยางพารา ถูยางอนามัย และฟองน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีดีเปรม ทศนกุล ได้ศึกษาเรื่อง อยากรู้ผลิตยางเครป แต่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเครื่องเครป พบว่า เครื่องเครป หรือที่เรียกว่าเครปเปอร์ (Creper) เป็นเครื่องจักรหลักทำหน้าที่รีดบดผสมยางให้สะอาด เป็นเนื้อเดียวกัน และยางจะติดกันเป็นผืนยาว โดยสามารถกำหนดความหนาบางได้ ยางที่รีดออกจากเครื่องเครปจึงเรียกว่า ยางเครป (ปรีดีเปรม ทศนกุล, 2561)

1.2 การคัดคุณภาพก้อนยาง ยางก้อนฉุยที่เหมาะสมสำหรับนำมาเครปต้องมีสี ขาวจนถึงสีน้ำตาล ไม่นวลเกินไป ไม่มีขี้เส้น หรือดินหล่นลงไปในตัวยางเป็นยางที่สะอาด การคัดสิ่งเจือปนออกจากก้อนยางทั้งภายใน และภายนอก พบว่า เมื่อรีดยางเครปหลาย ๆ ครั้ง สิ่งเจือปนที่อยู่ในก้อนยางจะหลุดออกมาเอง โดยมีน้ำในการชะล้าง การผลิตยางก้อนฉุยที่มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับการรีดยางของชาวสวนที่ไม่กรีดยไม่ถึงเนื้อจนเกินไป สภาพอากาศที่ดีในตัวยางไม่มีสิ่งต่าง ๆ ตกลงไป เช่น ใบไม้ เศษดิน ก็จะได้ก้อนยางที่มีคุณภาพ ขนาดของก้อน

ยาง จะมีขนาดไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนวันในการกรีดยาง และการเก็บยาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปรีดีเปรม ทศนกุล ได้ศึกษาเรื่อง เอกสารคำแนะนำสำหรับชาวสวนยางคู่มือการผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี พบว่า คุณภาพของยางก้อนถ้วยขึ้นอยู่กับกรรมวิธีในการผลิตยางก้อนถ้วยที่มีความสะอาด สามารถผลิตได้ยางแท่งที่มีกรดสูง คือ ยางแท่ง STR 10 ทำให้ไม่ต้องลงทุนล้าง หรือขจัดสิ่งสกปรกออกดังเช่นที่ต้องกระทำกับเศษยางและขี้ยาง เกษตรกรที่ผลิตยางก้อนถ้วยที่มีคุณภาพย่อมส่งผลถึงกำไรที่ได้รับ หรือผลตอบแทนตามคุณภาพของยางก้อนถ้วยที่ผลิต (ปรีดีเปรม ทศนกุล, 2560)

1.3 การรียางด้วยเครื่องจักร และผสมน้ำยา วิธีการรียางจะต้องใช้ส่วนผสมของน้ำต่อน้ำกรดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณของยางที่รียในแต่ละวัน เวลารียต้องมีการใช้น้ำและน้ำส้มเป็นหลัก เพื่อให้ยางนั้นเครปออกมาจะได้แข็ง และมีสีขาว ยางเครปที่มีคุณภาพนั้นจะต้องรียออกมาแล้วเป็นแผ่นยาว มีสีขาว และสีน้ำตาล และต้องไม่มีสิ่งเศษดินหรือทรายเจือปน ลักษณะเครื่องรียางเป็นเครื่องจักรที่ใช้เครื่องยนต์ของรถสิบล้อ มี 2 แบบ คือ แบบใช้มอเตอร์ และแบบสายพาน มีส่วนประกอบของมอเตอร์ เกียร์ และลูกกลิ้ง ลักษณะน้ำยา หรือน้ำกรดที่ใช้ในการเครปยาง จะบรรจุอยู่ในแกลลอนสีน้ำเงิน ปริมาณ 35 กิโลกรัม และแบบขวดน้ำกรดจะมีลักษณะสีใส นำมาใช้ในการเครปยาง และใช้หยอดหน้ายาง ขั้นตอนสุดท้ายเมื่อรียยางเสร็จแล้ว จะต้องทำความสะอาดเครื่องจักรรียาง บริเวณพื้นที่ที่ใช้อย่างเครป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีดีเปรม ทศนกุล และจักรี เลื่อนราม ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี พบว่า การรียยางโดยนำเศษยางไปรียด้วยเครื่องรียยางสองลูกกลิ้ง โดยทั่วไปเรียกว่าเครื่องเครป จะมีการใช้น้ำในการทำสะอาดในระหว่างการรีย เพื่อนำสิ่งสกปรกออกจากยางในขณะรียยาง เนื่องจากยางที่ใช้โดยมากเป็นยางที่มีมูลค่าต่ำมีสิ่งสกปรกเจือปนค่อนข้างมาก (ปรีดีเปรม ทศนกุล และจักรี เลื่อนราม, 2550) พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรัชญา วงศา ได้ศึกษาเรื่อง การผลิตยางเครป พบว่า การทำยางเครปชาวกรองน้ำยางสดด้วยตะแกรง แล้วเจือจางด้วยน้ำสะอาดเพื่อให้มีปริมาณน้ำยางแท่งที่เหมาะสมใช้สารละลายโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์เพื่อไม่ให้ยางมีสีคล้ำ แล้วจึงทำให้น้ำยางจับตัวเป็นก้อนด้วยกรดฟอร์มิก แล้วจึงรียยางด้วยชุดเครื่องรียให้ความหนาไม่เกิน 2 มิลลิเมตร (ปรัชญา วงศา, 2561)

1.4 การพักน้ำ การรียยางเครป ต้องรียซ้ำ ๆ กัน ประมาณ 3 - 4 รอบ เพื่อให้ความหนาที่โรงงานต้องการ โดยให้ยางนั้นจับตัวเป็นแผ่นใหญ่ ในเนื้อยางเครปต้องปราศจากสิ่งเจือปน ขั้นตอนการม้วนยางเครป จะมีวิธีการ 2 แบบ คือ แบบม้วน และแบบพับ การสะเด็ดน้ำ เมื่อรียยางแล้วม้วนยางเสร็จแล้ว จึงนำยางนั้นม้วนเป็นกอง เพื่อให้น้ำที่อยู่ในแผ่นยางนั้นสะเด็ดน้ำออกมา การพักน้ำที่อยู่ในยางเครป มีการพักน้ำ ประมาณ 7 - 10 วัน เพื่อให้ยางมีการเปลี่ยนสี และแห้งมากยิ่งขึ้น การพักน้ำจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศด้วย หากแดดออกจัด

ก็จะทำให้ยางเครปแห้งเร็วยิ่งขึ้น ยางเครปที่รีดออกมานั้นจะมีน้ำหนักของยางไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับปริมาณก้อนยางถ้วยที่ใช้ในการรีดยางเครป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อารมณโรจน์สุจริต ได้ศึกษาเรื่อง ยางพารา พบว่า หลังจากรีดซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง จนได้แผ่นยางเครปมีความหนาตามที่ต้องการแล้ว ต้องเข้าสู่กระบวนการลดความชื้นของยางเครป ก่อนส่งโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ ให้นำยางเครปไปผึ่งให้แห้งในที่ร่ม และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก หรือนำไปอบจนแห้ง (อารมณโรจน์สุจริต, 2551)

1.5 การเตรียมจำหน่าย มีการรวบรวมน้ำหนักยางเครปก่อนจำหน่าย ต้องมีการชั่งน้ำหนักของยางในแต่ละก้อนก่อนที่จะจำหน่าย ในการยกจะมีคนงานยกยางเครปมาใส่โพรงรถไถ และจัดเรียงให้เต็มโพรง การจัดยางเครปบนรถบรรทุกพ่วงพร้อมที่จะนำยางเครปไปจำหน่าย จะมีการจัดโดยมีคนงานอยู่บนรถพ่วง จำนวน 2-3 คน เพื่อช่วยกันจัดยางให้เป็นลำดับจนเต็มรถบรรทุกพ่วง การส่งยางเครปในแต่ละโรงงานแตกต่างกัน จะแตกต่างกันในเรื่องราคา ถ้าเหมือนโรงงานไหนมีราคา และเปอร์เซ็นต์สูงก็จะไปส่งให้กับโรงงานนั้น ส่วนมากโรงงานต้องการยางที่เครปออกมาเป็นแผ่น ก้อนใหญ่ มีสีขาว ความแตกต่างการส่งยางเครปแต่ละโรงงานจะแตกต่างกันเรื่องคุณภาพของยางและราคา รถบรรทุกยางก่อนที่จะนำยางเครปไปจำหน่าย จะมีการชั่งน้ำหนักกรรถพร้อมยางเครป และรถบรรทุกยางในแต่ละคันก่อนที่จะเอายางไปส่งให้กับโรงงานต้องมีผ้าใบคลุมกะบะให้เรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สกิตพันธ์ ธรรมสกลิต ได้ศึกษาเรื่อง คู่มือกำกับกรรมวิธีการผลิตในโรงอบ/รมยาง พบว่า การเตรียมจำหน่ายเมื่อยางเครปแห้งดีแล้ววางยางเครปบนวัสดุรองรับที่สะอาด เพื่อป้องกันสิ่งปนเปื้อนแยกพื้นที่จัดเก็บยางเครปออกจากพื้นที่รีดยางเครป ต้องระบุน้ำที่ผลิตยางเครปในแต่ละรุ่นเพื่อจำแนกได้ การขนส่ง ยานพาหนะ และตู้ขนส่ง ต้องสะอาด อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานสามารถขนส่งยางเครปได้โดยไม่เกิดความเสียหาย ในกรณีผลิตยางเครป เพื่อส่งโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์บริเวณขนถ่าย ยางเครปต้องมีหลังคาที่สามารถป้องกันฝนได้ และขณะขนส่งต้องป้องกันไม่ให้ยางเครปเปียกน้ำ ในกรณีที่ผลิตยางเครปเพื่อส่งโรงงานยางแท่ง ต้องมีมาตรการป้องกันน้ำหกบนพื้นถนน (สกิตพันธ์ ธรรมสกลิต, 2557)

2. สภาพปัญหากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

2.1 ปัญหาราคายางตกต่ำ เกิดเศรษฐกิจไม่ดี ไม่สามารถส่งออกได้ เกิดจากรัฐบาลที่ไม่สามารถบริหารเศรษฐกิจ จึงทำให้ยางมีพารามีราคาตกต่ำ สถานการณ์ราคายางก้อนถ้วยในปัจจุบันเพราะชาวเกษตรกรสวนยางมีรายได้เลี้ยงครอบครัวจากการขายยางพาราเพียงอย่างเดียว เมื่อราคายางตกจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของทางครอบครัวที่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นการส่งเสียให้ลูกเรียนหนังสือ ค่าผ่อนรถ หรือค่าดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธ.ก.ส. ที่ล้วนมีความจำเป็นทั้งสิ้น แนวโน้มปัญหาราคายางตกต่ำ มีแนวโน้มตกต่ำลง

เรื่อย ๆ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจโลกด้วย แนวโน้มปัญหาราคายางพาราในปัจจุบันของประเทศไทย และตลาดโลก มีแนวโน้มลดลงเป็นระยะ ๆ ปัญหาราคายางตกต่ำ มีผลกระทบต่อชาวสวนแต่ละคนแต่ละครอบครัวมีรายจ่ายไม่เพียงพอ มีรายได้น้อยภายในครอบครัว ทำให้ต้องเป็นหนี้เป็นสิน ข้าวของมีราคาแพง ค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินหลาย ๆ อย่าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประชา คุณธรรมดี ได้ศึกษาเรื่องปัญหายางพาราของไทย พบว่าปัญหายางพาราของไทยไม่ได้มีเฉพาะที่ราคายางพาราทดต่ำ แต่ยังมีปัญหาเรื่องการจัดการสวนยาง ความหลงผิด และกับดักทางสถาบันที่นำไปสู่นโยบายที่ผิดพลาด และการจัดการผลผลิตการตลาด และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โครงการของรัฐในอดีตตั้งแต่ปี 2553 เน้นการเพิ่มผลผลิตยางพารา เนื่องจากราคายางอยู่ในระดับสูง แต่ในปัจจุบันราคายางอยู่ในระดับต่ำซึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจจีนชะลอตัว และผลจากโครงการการเพิ่มผลผลิตดังกล่าวก็ซ้ำเติมปัญหาราคายางตกต่ำอย่างต่อเนื่อง (ประชา คุณธรรมดี, 2557)

2.2 ปัญหากลิ่น ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน ปัญหากลิ่นที่ส่งผลกระทบต่อเพื่อนบ้านให้กับคนในชุมชน ส่วนมากมาจากน้ำที่ออกมาจากขี้ยาง และการส่งกลิ่นของขี้ยาง กลิ่นขี้ยางจะเป็นกลิ่นเฉพาะตัวของยางพาราที่เกิดจากการหยอดน้ำส้มยางลงไป แต่เมื่อเราเก็บใส่กระสอบ เมื่อนำมารวมกันมาก ๆ จะมีกลิ่นที่รุนแรง ส่งผลกระทบกับประชาชนในวงกว้าง เพราะพ่อค้า หรือแม่ค้าขี้ยางไม่รู้ถึงปัญหาที่จะตามมาจากการที่บรรทุกขี้ยางสดแล้วจะทำให้ น้ำขี้ยางไหลเรี่ยราดบนถนน และส่งกลิ่นเหม็นรบกวนชาวบ้านตลอดสองข้างทางที่ขับรถผ่าน กลิ่นของขี้ยางส่งผลกระทบต่อทำงาน ทำให้เกิดอาการเวียนหัว หายใจบ้าง แต่เมื่อทำงานกับขี้ยางไปนาน ๆ ก็ชินกับกลิ่นได้ พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ สมชาย สกุลชิต ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหากลิ่นจากโรงงานยางพารา พบว่า ปัญหากลิ่นจากโรงงานยางพารา ได้กล่าวว่า ปัญหากลิ่นในการทำยางเคบจะมีผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาเรื่องกลิ่น ซึ่งทำให้เกิดสัตว์น้ำตายอีกด้วย และเกษตรกรแปรรูปยางเคบได้กล่าวว่า การขายยางก้อนถ้วยมีข้อ จำกัดเรื่องการตีราคา เนื่องจากพ่อค้าหรือโรงงานที่รับซื้อจะกำหนดราคาแบบเหมา ไม่สามารถแยกให้ชัดเจนได้ว่า ยางก้อนถ้วยที่ส่งขายมีปริมาณเนื้อยางแห้งเท่าไร ความชื้นเท่าไร ทำให้เกษตรกรอาจได้รับราคาที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้งเกิดปัญหามลภาวะน้ำเน่าเสียในชุมชน ดังนั้นหากเกษตรกรหันมาแปรรูปยางก้อนถ้วยเป็นยางเคบแล้ว นอกจากจะได้รับรายได้ที่สูงขึ้น ยังช่วยรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนด้วย (สมชาย สกุลชิต, 2542)

2.3 ปัญหาน้ำเสีย น้ำที่ไหลมาจากการผลิตยางเคบ ซึ่งจะมีกลิ่นเหม็น ซึ่งเป็นกลิ่นเฉพาะของยางพารา น้ำเสียส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกน้ำเสียมีความเป็นกรด ไม่เหมาะสมกับการนำน้ำนั้นมาทำเกษตร ผลกระทบต่อความสวยงามของแหล่งน้ำ และชีวิตของสัตว์น้ำ ปัญหาที่เกิดจากการที่การบำบัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อประชาชนในสิ่งแวดล้อม ทำให้น้ำเน่าเสีย และเกิดเป็นมลพิษทางอากาศด้วยส่งผลกระทบต่อประชาชนใน

ชุมชน เนื่องจากจะมีกลิ่นส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ และมีผลต่อสุขภาพจิตด้วย น้ำเน่าเสียทำให้สัตว์น้ำตาย และไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมทิพย์ ด้านธีรนิษฐ์ ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบการจัดการของเสียของโรงงานน้ำยางชั้นพบว่า การตรวจสอบการจัดการของเสียของโรงงานน้ำยางชั้น ได้กล่าวว่า ในกลุ่มโรงงานยางแผ่น ยางแท่ง โรงงานน้ำยางชั้น และยางเครป พบว่า โรงงาน ประเภทน้ำยางชั้นและยางเครป มักจะประสบปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นที่ร้องเรียนของชุมชน เนื่องจากเป็นกลุ่ม โรงงานที่มีโอกาสก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ และมลพิษทางน้ำได้สูง หากระบบบำบัดแต่ละโรงงาน มีแต่ไม่สามารถรองรับเพื่อบำบัดสารมลพิษดังกล่าวได้ รวมถึงการดูแลระบบบำบัดน้ำเสียไม่ได้ประสิทธิภาพแล้วก็จะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ และในปัจจุบันเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียที่โรงงานน้ำยางชั้นได้ใช้บำบัดน้ำเสียส่วนใหญ่ (สมทิพย์ ด้านธีรนิษฐ์, 2540)

3. แนวทางการส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษา ชุมชนบ้านลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านราคายางตกต่ำ ควรมีการประกันราคายางแก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา รัฐบาลต้องหาตลาดเพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางมีการประกอบอาชีพเสริม สนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ ส่งเสริมให้มีการใช้ยางพาราเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ภายในประเทศให้มากขึ้น ควบคุมและลดพื้นที่การปลูกยางพาราให้เหมาะสม โดยลดพื้นที่ปลูกยางลงให้ได้ แต่ต้องหาอย่างอื่นแทน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงไกร วิริยาอรรถกิจ ได้ศึกษาเรื่อง ความจำเป็นในการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดยจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า: ศึกษากรณีตลาดยางพารา พบว่า ความจำเป็นในการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดยจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า: ศึกษากรณีตลาดยางพารา พบว่า ยางพาราเป็นสินค้าที่มีคุณสมบัติเฉพาะมาก ยังคงเป็นที่ต้องการของตลาด โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ยังคงเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญของการส่งออกยางพาราของไทย เพราะยางพาราจะถูกนำไปผลิตเป็นยางรถยนต์ และส่วนประกอบของรถยนต์ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการผลิตรถยนต์ในประเทศเพิ่มขึ้นแล้วส่งออกต่อไปยังอินเดีย จีน ก็จะกระตุ้นปริมาณการใช้ยางพาราในตลาดโลกได้ ดังนั้น โอกาสสำหรับยาง และน้ำยางของไทย ในตลาดเยอรมนี ควรจะเป็นสินค้าแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่ม (เกรียงไกร วิริยาอรรถกิจ, 2562)

3.2 แนวทางส่งเสริมการควบคุมกลิ่น เมื่อรับซื้อยางก้อนถ้วยแล้วต้องใช้ผ้าใบปิดคลุมยางให้มิดชิด เพื่อไม่ให้กลิ่น และน้ำยางรั่วไหลลงพื้นถนนรบกวนชาวบ้าน ควรใช้น้ำหมักชีวภาพแทนน้ำส้มสายชูในการหยอดน้ำยางเพื่อให้ยางจับกันเป็นก้อน ในการจำหน่ายยางก้อนถ้วย ต้องทิ้งไว้ให้แห้งก่อนจำหน่าย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการหกกระจายของน้ำในระหว่างการขนส่ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จตุพร บุรุษพัฒน์ ได้ศึกษาเรื่อง คพ.รูกดับ

กลิ่นเหม็นโรยงาพาราทั่วประเทศ เตรียมออกค่ามาตรฐานกลิ่น ป้องกันชุมชนรอบข้าง พบว่า คพ. รุกดับกลิ่นเหม็นโรยงาพาราทั่วประเทศ เตรียมออกค่ามาตรฐานกลิ่น ป้องกันชุมชนรอบข้าง ได้กล่าวว่า กรมควบคุมมลพิษได้ประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการยางพารา โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุม ประกอบด้วย การยางแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมน้ำยางข้นไทย สมาคมยางพาราไทย สหกรณ์กองทุนสวนยาง และชุมนุมสหกรณ์จังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการยางพาราทั่วประเทศ (จตุพร บุรุษพัฒน์, 2560)

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านบำบัดน้ำเสีย ควรมีการส่งเสริมโดยการมีการขุดคูเพื่อให้ น้ำที่ไหลจากยางก้อนถ้วย ลงสู่คูที่ขุดไว้ ไม่ไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือการสร้างบ่อพัก หรือถังเก็บน้ำเสียใต้ดินสำหรับให้น้ำยางก้อนถ้วยไหลลงไป แล้วจึงปรับสภาพของน้ำให้มีความเป็นกรดลดลง และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของวันชัย แก้วยอด (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบการจัดการน้ำเสียโรงงานยาง: กรณีศึกษาในจังหวัดสงขลา พบว่า การตรวจสอบการจัดการน้ำเสียโรงงานยาง: กรณีศึกษาในจังหวัดสงขลา พบว่า กระบวนการบำบัดน้ำเสียนั้นประกอบด้วยกระบวนการย่อยต่าง ๆ ที่จะลดปริมาณสารเจือปนในน้ำเสีย โดยการสลายสารอินทรีย์และแยกเอาสิ่งเจือปนออกเพื่อทำให้น้ำเสียนั้นมีสภาพกลับเหมือนน้ำธรรมชาติมากที่สุด

3.4 แนวทางส่งเสริมกลุ่มอาชีพ เกษตรกรชาวสวนยาง และผู้ผลิตรายครบ ควรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อนำยางครบที่ผลิตได้นั้น มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น หมอน ยางพารา เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางครบ และเพื่อจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิกร ผัสดี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมกลุ่มอาชีพราษฎรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพด้านปัจจัยภายนอก ด้านบุคลากร และด้านการบริหารอยู่ในระดับพอสมควร และมีส่วนที่เอื้อต่อการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ได้แก่ ด้านปัจจัยภายนอก และปัจจัยด้านบุคลากร ส่วนปัจจัยในการบริการ ไม่มีส่วนเอื้อต่อความสำเร็จในการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ (นิกร ผัสดี, 2555)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับยางครบ: กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา กรณีศึกษาชุมชนลานข่อย หมู่ที่ 3 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง นี้ ได้ส่งผลให้ผู้อ่านได้เข้าใจในหลักการและวิธีการแปรรูป ต่าง ๆ ได้ดีมากยิ่งขึ้นและให้ผู้สนใจในการกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา ได้ดีและได้รู้ถึงข้อเสียต่าง ๆ ของการทำการแปรรูปเช่น กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา สภาพปัญหากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก

ยางพารา แนวทางการส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา ต่าง ๆ และ
ข้อเสนอแนะ ควรศึกษา การพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา ควรศึกษา
ปัจจัยที่ส่งเสริมกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา เพื่อให้ได้เห็นในด้านต่าง ๆ
มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร วิริยอารรณกิจ. (2562). ความจำเป็นในการพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดย
จัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า: ศึกษากรณีตลาดยางพารา. ใน วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตร สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จตุพร บุรุษพัฒน์. (2560). คพ.รुकดักกลิ่นเหม็นโรงยางพาราทั่วประเทศ เตรียมออกค่า
มาตรฐานกลิ่น ป้องกันชุมชนรอบข้าง. ใน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ข่าวสารสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 43/2560. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม.
- ดำรง ลีนาณรงค์. (2560). ปัญหายางพารา ต้องวิเคราะห์สาเหตุและวางแนวทางแก้ไขให้
ถูกต้อง. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก https://www.technologychaoban.com/marketing/article_41431
- นิกร ผัสดี. (2555). การส่งเสริมกลุ่มอาชีพราษฎรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ทะ
จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประชา คุณธรรมดี. (2557). ปัญหายางพาราของไทย. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก
<https://www.sanook.com/news/1949854/>
- ปรัชญา วงศา. (2561). การผลิตยางเครป. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก
https://www.raot.co.th/ewt_news.php?nid=6026&filename=index
- ปรีดีเปรม ทศนกุล. (2560). เอกสารคำแนะนำสำหรับชาวสวนยางคู่มือการผลิตยางก้อนถ้วย
คุณภาพดี. เรียกใช้เมื่อ 4 กันยายน 2561 จาก http://www.raot.co.th/ewt_dl_link.php?nid=4911
- _. (2561). อยากผลิตยางเครพ แต่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเครื่องเครพ. เรียกใช้เมื่อ 12
กันยายน 2561 จาก http://www.raot.co.th/ewt_dl_link.php?nid=5022
- ปรีดีเปรม ทศนกุล และจักรี เลื่อนราม. (2550). การศึกษาการผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี
รายงานผลความก้าวหน้าโครงการการพัฒนาการแปรรูปยางดิบในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก https://www.raot.co.th/ewt_dl_link.php?nid=4911

รัตน์ เพชรจันทร์. (2550). ยางพารา. กรุงเทพมหานคร: มงคลการพิมพ์.

สถิตพันธ์ ธรรมสถิต. (2557). คู่มือกำกับกรรมวิธีการผลิตในโรงอบ/รมยาง เอกสารประกอบการอบรมเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง.

สมชาย สกลชิต. (2542). ปัญหากลิ่นจากโรงงานยางพารา. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER3/DRAWER083/GENERAL/DATA0000/00000965.PDF>

สมทิพย์ ด่านธีรนิษฐ์. (2540). การตรวจสอบการจัดการของเสียของโรงงานน้ำยางข้น. สงขลา: มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร. (2559). การแปรรูปยางพารา. เรียกใช้เมื่อ 2 กันยายน 2561 จาก <https://rubberdigest.com/?p=85>

อารมณ ไรจน์สุจริต. (2551). ยางพารา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง.

¹แนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้าน
บางรักเทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
GUIDELINES FOR PROMOTING THE PRODUCTION OF GRILLED PORK
PRODUCTS IN TRANGCITY, A CASE STUDY: BAN BANGRAK
COMMUNITY THAP THIANG SUBDISTRICT, MUEANG DISTRICT
TRANG PROVINCE THAILAND.

ชัยวัฒน์ ขำดวง

Chaiwat Kamduang

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

เดโช ข่าน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkaew

อุดมศักดิ์ เดโชชัย

Udomsak Dechochai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: jittima_dam@nstru.acth

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ การศึกษาวิธีการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง สภาพปัญหาการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง และแนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกจำเพาะเจาะจงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักในการผลิต 5 ครอบครัว ได้แก่ ร้านหมูย่างของ นางศิริ หนูหมุน, ร้านหมูย่างของ นายประดิ่ง ชูสิทธิ์, ร้านหมูย่างของนางกันทิมา เสรีรักษ์ ร้านหมูย่างของ นายเหิม หนูรอด และร้านหมูย่างของ นายเอกชัย แก้วชิตเครื่องมือรวบรวมข้อมูล 1) แบบสัมภาษณ์ 2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม 3) เครื่องบันทึกภาพ ผลการวิจัยพบว่า: 1) วิธีการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง พบว่า 1.1) คัดเลือกหมูที่มีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรค มาตรฐานน้ำหนักอยู่ที่ 40 - 70 กิโลกรัม 1.2) การเตรียมอุปกรณ์การแปรรูปต้องมีการเตรียมหมูที่ชำแหละเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อุปกรณ์เครื่องเทศและส่วนผสมที่จะใช้ในการทำหมูย่างให้พอดีในสัดส่วน 1.3) เสร็จแล้วห่อด้วยกระดาษขั้วมัน 1.4) เตรียมจัดจำหน่าย ทั้งหน้าร้านและผ่านระบบออนไลน์ 2) สภาพปัญหาการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง พบว่า มีปัญหาหลายประการ ดังนี้ 2.1) การบรรจุภัณฑ์ 2.2) ราคาซื้อขายไม่แน่นอน 2.3) เก็บรักษาได้ไม่นาน 2.4) มีการแข่งขันสูง 3) แนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง พบว่า 3.1) มีแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 3.2) มีแนวทางการกำหนดราคาสินค้า 3.3) มีแนวทางการส่งเสริมเรื่องของการเก็บรักษาสินค้าให้อยู่ได้นาน 3.4) มีแนวทางส่งเสริมการขายออนไลน์

คำสำคัญ: หมูย่างเมืองตรัง, การผลิตสินค้า, แนวทางส่งเสริม

Abstract

The objectives of this research article were to study of production methods for roasted pork in Trang Problems in the production of grilled pork products in Trang and guidelines for promoting the production of grilled pork products in Trang, a case study: Ban Bang Rak Community Thap Thieng Sub-district Municipality, Mueang District, Trang Province, by using qualitative research regulations The sample was chosen because of Jajong, who were involved primarily in the production of 5 families, namely Mrs. Siri Numun's Roasted Pork Shop, Mr. Pradueng Choosit's Roast Pork Shop, Mrs Kantima's Roast Pork Shop. Sereerak, Mr. Herm's roast pork, Norod, and Mr. Ekachai's roast pork. Kaewchit Data Collection Tools 1) Interview Form 2) Participant and Non-Participative Observation 3) Video Recorder The results of the research were as follows: 1) The production methods of Trang roasted pork were found: 1.1) Healthy pigs were selected without disease, the weight standard was 40 - 70 kg. 1.2) The preparation of processing equipment required the preparation of slaughtered pork. Finished materials, equipment, spices and ingredients to be used to make roast pork in proportion 1.3) finished and wrapped in greaseproof paper 1.4) ready for distribution Both in-store and via online system 2) Problems in the production of grilled pork products in Trang, found that there are many problems as follows: 2.1) packaging 2.2) unstable trading price 2.3) can not store for long 2.4) high competition 3) There is a guideline to promote the production of grilled pork products in Trang. It is found that 3.1) there is a packaging

development guideline 3.2) There is a product pricing guideline 3.3) There is a guideline to promote product storage for a long time sell online

Keywords: Grilled Pork in Trang, Product production, Promotion guidelines

บทนำ

หมูย่าง หากย้อนตำนานต้นกำเนิดของการย่างหมูนั้นเกิดขึ้นในประเทศจีน ประมาณ 1,000 ปีมาแล้ว ในสมัยราชวงศ์ถัง การค้นพบวิธีการย่างหมูนั้นช่างเป็นการบังเอิญเหลือเกิน ในขณะที่พ่อครัวในพระราชวังกำลังปรุงอาหาร ทำหมูชิ้นหนึ่งตกลงไปในเตาถ่าน จนเนื้อสุกและหนังไหม้ พ่อครัวลองหยิบมาชิม รู้สึกว่าหมูชิ้นนั้นมีรสชาติหอมกรอบอร่อย จึงทำให้เขามีความคิดว่า การนำหมูมาย่างเป็นอาหารจะอร่อยกว่าการนำไปใช้ทำอาหารอย่างอื่น ดังนั้นพ่อครัวจึงทดลองนำหมูมาย่างแล้วนำขึ้นถวายฮ่องเต้ ฮ่องเต้ทรงโปรดมาก เนื่องจากเนื้อย่างหมูพอสุกพอเหมาะ หนังหมูจะมีสีเหลืองดูทองคำสุกอร่าม ฮ่องเต้จึงตั้งชื่อหมูย่างนี้ว่า หมูทอง ชาวจีนใช้ชื่อนี้เรียกมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อเวลาผ่านมานับพันปี วิชาการหมูย่างก็ได้เผยแพร่โดยการสืบทอดตระกูลของพ่อครัว จนกระทั่งมาถึงมณฑลกว่างตุ้ง ซึ่งเป็นมณฑลที่ชาวเมืองมีฝีมือในการปรุงอาหาร จะเห็นได้จากอาหารจีนที่มีรสอร่อยที่สุดจะปรุงโดยพ่อครัวชาวกว่างตุ้งทั้งสิ้น ดังนั้นจากเดิมหมูย่างซึ่งเป็นอาหารเฉพาะของฮ่องเต้ก็เริ่มแพร่หลายมาเป็นอาหารของสามัญชน แต่ก็ยังถือว่าหมูย่างยังเป็นอาหารระดับฮ่องเต้อยู่เมื่อประมาณ 100 ปีก่อนนี้ ชาวจีนในมณฑลกว่างตุ้งซึ่งอยู่ใกล้ทะเล ได้เริ่มอพยพออกจากประเทศโดยทางเรือเพื่อเสาะหาแผ่นดินทางทะเลได้ คือ ประเทศไทย ซึ่งรำลึกกันว่ามีความอุดมสมบูรณ์กว่าประเทศจีนมาก จึงได้ลงเรือกันมาผจญภัยพร้อมกันทั้งหมู่บ้าน และมีบางส่วนได้เดินทางเข้ามาประเทศไทยโดยขึ้นฝั่งที่อำเภอกันตัง หรือปากแม่น้ำตรัง และได้มาบุกเบิกตั้งรกรากอยู่ที่จังหวัดตรัง (สิทธิพร รอดสั้น, 2558)

ชาวจีนที่อพยพมานี้มีหลายอาชีพ ส่วนใหญ่จะมากบุกเบิกทำไร่พริกไทย จึงได้ตั้งชื่อจังหวัดตรังว่า "เมืองพริกไทย" ชาวจีนเหล่านี้จึงได้มีการเลี้ยงหมูพันธุ์เล็กซึ่งได้นำลงเรือมาด้วยในตำบลทับเที่ยง ปัจจุบันคืออำเภอเมือง จังหวัดตรัง ปรากฏว่าได้ผลดีมาก ต่อมาได้มีคนกลุ่มหนึ่งนำหมูมาฆ่าแหละขาย ซึ่งก็คือต้นตระกูลของร้านฟองจันทร์ หลังจากนั้นร้านฟองจันทร์ได้รับชาวจีนคนหนึ่งมาจากมณฑลกว่างตุ้งชื่อนายซุ่นมีความสามารถในการย่างหมูมากหมูที่ย่างจะมีรสชาติกลมกล่อมและหนังที่กรอบ สมัยนั้นจังหวัดตรังมีผู้ที่ย่างหมูได้เพียงคนเดียวเท่านั้น ต่อมาก็ได้มีการฝึกผู้ช่วยขึ้นมาวิชาการย่างหมูจึงได้แพร่หลายจากรุ่นสู่รุ่นตั้งแต่นั้นมาหมูย่างนั้นเดิมเป็นอาหารที่ใช้ในการเซ่นไหว้ของหมู่คนจีนในงานศพ งานมงคล งานเทศกาลต่าง ๆ และประกอบพิธีกรรมสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือการบนบานศาลกล่าวตามวิถีชีวิตซึ่งยังสืบทอดมาจนถึง

ปัจจุบันต่อมาหมู่บ้านคนจีนในเมืองตรังนิยมนำหมูย่างมากินกับกาแฟกระทั่งความนิยมกระจายมาสู่หมู่บ้านตรังในระดับชนชั้นกลางที่เป็นข้าราชการนักธุรกิจในเขตเมืองตรังและชานเมืองจนกลายเป็นวัฒนธรรมการกินกาแฟกับหมูย่างในยามเช้าที่ไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือนหมูย่างเมืองตรังจึงกลายเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดตรังไปในที่สุด (สัมพันธุ์ ยั่วเที่ยง, 2556)

ดังนั้นชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เป็นชุมชนที่มีการประกอบอาชีพทำหมูย่างเมืองตรัง โดยมีการสืบทอดการทำหมูย่างเมืองตรังมาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษของครอบครัวหรือเครือญาติของตนเอง และการทำหมูย่างเมืองตรังของแต่ละครอบครัวจะมีสูตรการทำหมูย่างเมืองตรังที่มีความแตกต่างกัน

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จึงได้เห็นว่าเหมาะสำหรับการพัฒนาและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของกลุ่มการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง ซึ่งเป็นคำล้าสมัยว่าหมูย่างเมืองตรังเป็นต้นตำหรับของความเอร็ดอร่อย สู่การผลิตจำหน่าย และสร้างรายได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชน บ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ค้าขายหมูย่าง คือ ผู้ที่ทำอาชีพทำหมูย่าง ชุมชนบ้านบางรัก ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 5 ครอบครัว ได้แก่ ร้านหมูย่างของนางศิริ หนูหมุน, ร้านหมูย่างของนายประเดื่อง ซูสิทธิ์, ร้านหมูย่างของนางกันทิมา เสรีรักษ์, ร้านหมูย่างของนายเหิม หนูรอด และร้านหมูย่างของนายเอกชัย แก้วชิต

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ส่งเสริม คือ ผู้ที่สนับสนุนส่งเสริมอาชีพการทำหมูย่าง ชุมชนบ้านบางรัก ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 5 คน ได้แก่ นายไพโรจน์ หนูหมุน (เจ้าของฟาร์มหมู), นายวิสุทธิ์ ชัยเฉลิมวุฒิพงศ์ (เจ้าของร้านขายอาหารสัตว์), นายยงยุทธ สนั่นชาติ

วณิช (เจ้าของร้านเครื่องเทศ), นายอภิชาติ ทรัพย์สิริไพบูลย์ (ปศุสัตว์จังหวัดตรัง), นางสาวสิริรัตน์ พุกหล่อ (หัวหน้าเลขาหอการค้าจังหวัดตรัง)

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด
2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มผู้ที่ถูกศึกษา และขณะเดียวกันก็สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมเป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าไปร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม
3. เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้เครื่องถ่ายรูปรูปจากโทรศัพท์มือถือ เพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่มีแนวทางส่งเสริมอาชีพการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง
2. ผู้สร้างความสัมพันธ์และแนะนำตัวเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การปรับตัวเบื้องต้นให้เข้ากับผู้ที่มีแนวทางส่งเสริมอาชีพการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรัง
3. ประสานงานโดยใช้ผู้ที่มีแนวทางส่งเสริมอาชีพการผลิตสินค้าหมูย่างเมืองตรังที่ให้ข้อมูลรายละเอียดโดยนัดวัน เวลา สถานที่ และผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายพร้อมภาพประกอบ
4. การรวบรวมวิเคราะห์และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดไปก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพื่อหาข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่เป็นความจริงมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. วิธีการแปรรูปหมูย่างเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

1.1 การคัดเลือกเนื้อหมู พบว่า วิธีเลือกเนื้อหมูต้องมีขนาดตัวเรียวยาวไม่เป็นโรค สุขภาพแข็งแรง ต้องเป็นหมูที่ไม่ฉีดยาเร่งเนื้อแดง น้ำหนักตัวต้องได้มาตรฐานประมาณ 40 - 70 กิโลกรัม เป็นหมูที่มีขนาดไม่ใหญ่และไม่เล็กจนเกินไป มาชำแหละและแล่เนื้อแดงออก

ให้มากที่สุดก่อนนำไปย่าง เมื่ออย่างสุกจะได้น้ำหนักประมาณ 15 - 19 กิโลกรัม นิยมใช้หมูสายพันธุ์เดนมาร์คเพราะมีหนังที่ไม่หนาจนเกินไป ต่างกับหมูพื้นเมืองหรือหมูขี้พำที่มีหนังหนาพอสมควร มีแหล่งที่มาของเนื้อหมูที่ได้มาตรฐาน

1.2 การเตรียมอุปกรณ์การแปรรูป พบว่า มีส่วนผสมและวิธีหมูย่างเมืองตรังตรงตามสูตรต้นฉบับ และหนังจะต้องมีความกรอบสีเหลืองทองและเนื้อจะต้องมีความฉ่ำและมีรสชาติหวานนำ ส่วนอุปกรณ์ในการทำหมูย่าง ต้องมีการเตรียมหมูที่ชำแหละเสร็จเรียบร้อยแล้ววัสดุอุปกรณ์เครื่องเทศและส่วนผสมที่จะใช้ในการทำหมูย่างให้พอดีในสัดส่วนต่อหมูแต่ละตัวก่อนที่จะย่างเพื่อจะได้หมูย่างที่มีรสชาติกลมกล่อม

1.3 การบรรจุภัณฑ์ พบว่า การบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบันมีการห่อด้วยกระดาษใส่กล่องกระดาษ แต่ที่เห็นได้ทั่วไปก็จะเป็นการห่อด้วยกระดาษเพราะจะทำให้การขนส่งสะดวกสบาย และป้องกันมลพิษต่าง ๆ เข้าสู่หมูย่างอาจทำให้ผู้บริโภคได้รับอันตรายได้ การบรรจุภัณฑ์หมูย่างเมืองตรังส่วนใหญ่จะใช้กระดาษห่อ(กระดาษซับน้ำมัน) เมื่อมีมอเตอร์ที่ลูกค้าต้องการเป็นตัวและกล่องกระดาษเมื่อลูกค้าต้องการเป็นชิ้นเพื่อที่จะนำไปเป็นของฝากในช่วงเทศกาลต่าง ๆ

1.4 การจัดจำหน่าย พบว่า การจัดจำหน่ายหมูย่างเมืองตรังจะมีการจัดจำหน่าย ที่หน้าร้านของผู้ผลิตเองหรือมีบริการส่งถึงลูกค้าและยังมีการจำหน่ายในตลาดสดตอนเช้า ตามร้านติ่มซำในเมืองตรัง และในงานเทศกาลหมูย่างเมืองตรังของจังหวัดตรังในทุก ๆ ปี ส่วนเวลาเปิดการจัดจำหน่ายหมูย่างเมืองตรังจะเป็นช่วงเช้ามืดของทุก ๆ วันและปิดจำหน่ายในช่วงเวลาก่อนเที่ยงวันของทุก ๆ วัน

ภาพประกอบที่ 1 แสดงการคัดเลือกเนื้อหมู

ภาพประกอบ 2 แสดงการทำความสะอาดหมู

ภาพประกอบ 3 แสดงการกรีดเนื้อหมู

ภาพประกอบ 4 แสดงคลุกเคล้าส่วนผสมในเนื้อหมู

2. สภาพปัญหาการแปรรูปหมูย่างเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

2.1 ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ พบว่า การบรรจุภัณฑ์หมูย่างเมืองตรัง โดยส่วนใหญ่จะใช้กระดาษมาบรรจุภัณฑ์ก็เพราะว่ากระดาษจะรองรับความร้อนจากหมูย่างได้เป็นอย่างดี ยังปลอดภัยต่อผู้บริโภคและช่วยรักษาสีแวดล้อมด้วย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์นั้นในบางครั้งจะพบปัญหาคือวัสดุไม่ได้มาตรฐานไม่มีความสะอาด จึงทำให้ทางร้านต้องทำการจัดหาซื้อวัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ใหม่เพราะทางร้านใส่ใจลูกค้าเป็นห่วงความปลอดภัยของลูกค้าและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม แข็งแรงพอที่จะรักษาสภาพของผลิตภัณฑ์หมูย่างเมืองตรังให้มีความคงสภาพเดิม จะทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดเพื่อที่จะนำไปจำหน่ายลูกค้า

2.2 ปัญหาด้านราคาสินค้า พบว่า ราคาหมูย่างเมืองตรังในปัจจุบันมีความเหมาะสมที่พอดี เนื่องจากมีการใช้ต้นทุนที่สูงและวัตถุดิบหรือส่วนผสมที่ได้มาตรฐานอย่างดี และมีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค การที่ราคาของวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ในการทำหมูย่างเมืองตรังมีการปรับตัวในด้านของราคาการจำหน่าย จึงทำให้ทางร้านที่จำหน่ายหมูย่างเมืองตรังต้องมีการกำหนดขึ้นราคาตามสภาพของเศรษฐกิจ

2.3 ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมูย่าง พบว่า หมูย่างสามารถเก็บรักษาไว้ได้กี่วัน หลังจากการแปรรูป พบว่า การเก็บรักษาหมูย่างเมืองตรังหลังจากที่แปรรูปแล้วจะเก็บไว้ได้ประมาณ 7 วัน แต่ต้องมีการห่อหุ้มหมูย่างเมืองตรังให้มิดชิด เพื่อเป็นการรักษารสชาติและคงสภาพให้เหมือนเดิม หากมีการเก็บรักษาหมูย่างไว้นานเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดจะทำให้หมูย่างมีคุณภาพที่น้อยลง รสชาติก็เปลี่ยนไป และทำให้หมูย่างเสียได้

2.4 ปัญหาด้านการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่ที่ลูกค้ามาซื้อหมูย่างจากทางร้านก็เพราะในเรื่องของรสชาติมาเป็นอันดับแรกและยังมีการบริการที่ดี พูดจาไพเราะ รับฟังคำติชมจากลูกค้าเพราะเป็นอาหารที่อยู่คู่ชาวจังหวัดตรังมาอย่างยาวนานในการนำมาใช้งานพิธีกรรม

เทศกาล หรือวันสำคัญต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องและยังเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวที่ได้มาลองรับประทานหมูย่างเมืองตรัง

ภาพประกอบ 5 แสดงปัญหาในการกำหนดราคาสินค้า ภาพประกอบ 6 แสดงการเก็บรักษาไว้นานหลายวัน

ภาพประกอบ 7 แสดงหมูย่างไม่มีความกรอบ

ภาพประกอบ 8 แสดงคู่แข่งร้านหมูย่างหลายร้าน

3. แนวทางส่งเสริมการแปรรูปหมูย่างเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

3.1 แนวทางแก้ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ พบว่า การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์หมูย่างเมืองตรังนั้นมีความสำคัญมาก เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตต้องเก็บรักษาในสถานที่ที่สะอาดและเมื่อมีการใช้งานจะต้องล้างทำความสะอาดอย่างเหมาะสม เช่น การใช้กระดาษซับน้ำมันมาห่อหมูย่าง เพื่อรักษาอุณหภูมิความร้อนและป้องกันฝุ่นละอองและแมลงต่าง ๆ และ ใช้กล่องกระดาษหรือกระดาษซับน้ำมันมาใช้ในการบรรจุภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมที่สุดและสะดวกรวดเร็วต่อการจำหน่าย สามารถปกป้องสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหาย การปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูย่าง เพื่อตอบสนองความต้องการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค และสามารถสร้างความแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์

3.2 แนวทางแก้ปัญหาด้านราคาสินค้า พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการทำหมูย่างปรับสูงขึ้นและทั้งนี้ผู้ประกอบการควรรักษามาตรฐาน

คุณภาพ พัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง รวมถึงดูแลเอาใจใส่ลูกค้า ถึงแม้กระแสเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจนส่งผลกระทบ แต่ธุรกิจก็สามารถรักษฐานของลูกค้าไว้ได้ อย่างลืมว่าการที่ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าเพราะดูจากคุณภาพสินค้า และการบริการที่ดี การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุผลิตภัณฑ์หมูย่างเมืองตรังให้มีความน่าสนใจและดึงดูดผู้บริโภคเข้ามาและมีวิธีการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์หมูย่างเมืองตรังในหลาย ๆ ช่องทาง

3.3 แนวทางแก้ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมูย่าง พบว่า การเก็บไว้ในตู้เย็นและใส่ไว้ในบรรจุภัณฑ์ที่มิดชิดป้องกันแสงแดดและยังช่วยยืดอายุการเก็บได้นานและยังชะลอการเกิดกลิ่นเหม็นหืนได้ การเก็บรักษาไว้ในตู้เย็นเป็นการเก็บรักษาที่ดีที่สุด เพราะช่วยป้องกันแสงแดดจะทำให้หมูย่างนั้นมีสีที่เปลี่ยนไปจากเดิมและหมดอายุได้เร็วขึ้น เพื่อที่จะสภาพเดิมให้ได้นานที่สุด โดยไม่ต้องใช้วัตถุกันเสียเป็นการยืดอายุของหมูย่างได้พอสมควร

3.4 แนวทางแก้ปัญหาด้านการตลาด พบว่า ส่งเสริมด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้าตรงตามที่ตลาดต้องการทางกลุ่มได้มีการโฆษณาหมูย่างเมืองตรังของกลุ่มผู้ผลิต จะโฆษณาทางสื่อผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อที่น่าสนใจและประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ การหาตลาด การสร้างเครือข่าย และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้สินค้าดูดี น่าลิ้มลอง เข้าถึงได้ง่าย และเกิดการจดจำ เพื่อผู้บริโภคสนใจในความแปลกใหม่ของสินค้า ทางกลุ่มมีองค์ความรู้บางด้านที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ เข้มแข็ง และมีความยั่งยืนในอนาคต

ภาพประกอบ 9 แสดงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ภาพประกอบ 10 แสดงมีการแจ้งราคาอย่าง ชัดเจน

ภาพประกอบ 11 แสดงงานยุทธจักรอาหารอร่อย ภาพประกอบ 12 แสดงงานเทศกาลหมูย่างเมืองตรัง

อภิปรายผล

1. วิธีการแปรรูปหมูย่างเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

1.1 การคัดเลือกเนื้อหมู คือ วิธีเลือกเนื้อหมูต้องมีขนาดตัวเรียวยาวไม่เป็นโรค สุขภาพแข็งแรง ต้องเป็นหมูที่ไม่ฉีดยาเนื้อแดง น้ำหนักตัวต้องได้มาตรฐานประมาณ 40-70 กิโลกรัม เป็นหมูที่มีขนาดไม่ใหญ่และไม่เล็กจนเกินไป มาชำแหละและแลเนื้อแดงออกให้มากที่สุดก่อนนำไปย่าง เมื่อย่างสุกจะได้น้ำหนักประมาณ 15 - 19 กิโลกรัม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สัมพันธ์ ยั่วเที่ยง ศึกษาเรื่อง การคัดเลือกเนื้อหมู ได้กล่าวว่า ส่วนขนาดน้ำหนักของหมูที่จะนำมาใช้ในการย่างนั้น แล้วแต่ลูกค้าจะต้องการว่าเอาขนาดและน้ำหนักของหมูเท่าใด แต่ส่วนใหญ่หมูที่ใช้ในการย่างนั้นน้ำหนักไม่ควรเกิน 50 กิโลกรัมต่อตัว (สัมพันธ์ ยั่วเที่ยง, 2556)

1.2 การเตรียมอุปกรณ์การแปรรูป คือ การทำหมูย่างมีการทำมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษสืบทอดต่อมาเรื่อย ๆ จากรุ่นสู่รุ่น จะมีส่วนผสมและวิธีการย่างที่มีความเหมาะสมเพื่อให้ได้หมูย่างเมืองตรังตรงตามสูตรต้นฉบับที่หนึ่งจะต้องมีความกรอบสีเหลืองทองและเนื้อจะต้องมีความฉ่ำและมีรสชาติหวานนำซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยณรงค์ คันธพนิต ศึกษาเรื่อง การเตรียมอุปกรณ์การแปรรูป ได้กล่าวว่า ภาชนะและอุปกรณ์ที่ใช้กับอาหารเป็นสิ่งที่สัมผัสกับอาหารโดยตรง ควรเลือกใช้และปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหารที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนอันตราย หรือสิ่งแปลกปลอมสู่เนื้อหมู การผลิตออกแบบป้องกันการเข้าออกของแมลงวัน มีพื้นที่เพียงพอและทำด้วยความเหมาะสม ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต (ชัยณรงค์ คันธพนิต, 2529)

1.3 การบรรจุภัณฑ์ คือ การบรรจุภัณฑ์หมวย่างเมืองตรังส่วนใหญ่จะใช้กระดาษห่อ (กระดาษซับน้ำมัน) เมื่อมือเออร์ที่ลูกค้าต้องการเป็นตัวและกล่องกระดาษเมื่อลูกค้าต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุจิตรา เลิศพฤษ์ ศึกษาเรื่องการบรรจุภัณฑ์ ได้กล่าวว่า การบรรจุหีบห่อที่สวยงาม สะอาด ถูกหลักอนามัยน่ารับประทาน (สุจิตรา เลิศพฤษ์, 2553)

1.4 การจัดจำหน่าย คือ การจัดจำหน่ายหมวย่างเมืองตรังจะมีการจัดจำหน่ายที่หน้าร้านของผู้ผลิตเองหรือมีบริการส่งถึงลูกค้าและยังมีการจำหน่ายในตลาดสดตอนเช้าตามร้านติ่มซำ ในเมืองตรัง และในงานเทศกาลหมวย่างเมืองตรังของจังหวัดตรังในทุก ๆ ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรดา เดชเกลี้ยง ศึกษาเรื่องการจัดจำหน่าย ได้กล่าวว่า การนำสินค้าและบริการของผู้ผลิตออกสู่ตลาดเพื่อเสนอต่อผู้บริโภค โดยการจัดหาสถานที่ขายหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญทางการตลาดที่เป็นคนกลาง ช่วยในการนำเสนอสินค้าและบริการไปสู่ผู้บริโภคในเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมนอกจากนี้ยังมีสถาบันต่าง ๆ (จิรดา เดชเกลี้ยง, 2557)

2. สภาพปัญหาการแปรรูปหมวย่างเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

2.1 ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ คือ การบรรจุภัณฑ์ที่ทางร้านประสบปัญหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์นั้นในบางครั้งจะพบปัญหาก็คือวัสดุไม่ได้มาตรฐานไม่มีความสะอาด จึงทำให้ทางร้านต้องทำการจัดหาซื้อวัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ใหม่เพราะทางร้านใส่ใจลูกค้าเป็นห่วงความปลอดภัยของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของ อภิชาติ ศรีสะอาด ศึกษาเรื่องปัญหาในการบรรจุภัณฑ์ ได้กล่าวว่า ปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ที่ไม่สามารถเก็บถนอมสินค้าไว้ให้นาน ซึ่งบรรจุภัณฑ์ของหมวย่างเมืองตรัง เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ห่อด้วยกระดาษ (อภิชาติ ศรีสะอาด, 2557)

2.2 ปัญหาด้านราคาสินค้า คือ ปัญหาในการกำหนดราคาสินค้าที่ราคาของวัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ในการทำหมวย่างเมืองตรังมีการปรับตัวในด้านของราคาการจำหน่ายจึงทำให้ทางร้านที่จำหน่ายหมวย่างเมืองตรังต้องมีการกำหนดขึ้นราคาตามสภาพของเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นพรัตน์ ม่วงประเสริฐ ศึกษาเรื่องปัญหาด้านราคาสินค้า ได้กล่าวว่า ปริมาณการบริโภคเนื้อหมูเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ในขณะที่ปริมาณการผลิตสุกรยังคงเพิ่มขึ้นมาก แต่ปริมาณการบริโภคเนื้อหมูในประเทศกลับเพิ่มขึ้นไม่มากนัก (นพรัตน์ ม่วงประเสริฐ, 2551)

2.3 ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมวย่าง คือ หมวย่างสามารถเก็บรักษาไว้ได้กี่วันหลังจากการแปรรูป ทำให้หมวย่างเสียได้ ถ้าหากทางร้านที่ทำหมวย่างนั้นเก็บรักษาหมวย่างไว้ในที่ที่ไม่มีความสะอาดจะทำให้หมวย่างมีคุณภาพในความปลอดภัยและอาจจะทำให้เป็นอันตรายต่อผู้ที่บริโภคหมวย่าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประเสริฐ สองเมือง ศึกษาเรื่องปัญหา

ด้านการเก็บรักษาหมayangเมืองตรัง ได้กล่าวว่า ปัญหาหลัก ๆ ในการเก็บรักษาเนื้อหมูไม่ได้มาตรฐาน และการสูญเสียคุณภาพ ปัญหาด้านอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเก็บรักษาวัตถุดิบ ไม่อยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสม (ประเสริฐ สองเมือง, 2543)

2.4 ปัญหาด้านการตลาด คือ หมayangเมืองตรัง ที่มีราคาสูงแต่ยังเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค จึงทำให้ยอดการจำหน่ายที่เคยมากกลับลดลงไปพอสมควร จะเป็นเรื่องของระยะเวลาในการจัดส่งที่มีความล่าช้าและเรื่องของการห่อหุ้มหมayang ไม่มิดชิด ทำให้หมayangได้รับความเสียหาย จึงทำให้ลูกค้าไม่รับหมayang ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สันติสุข โสภณสิริ ศึกษาเรื่องปัญหาด้านการตลาด ได้กล่าวว่า ปัญหาด้านการตลาดสินค้าที่ได้รับความนิยม ก็จะมีปัญหาเรื่องคู่แข่งด้านการตลาดในทุก ๆ รูปแบบ เช่น สินค้าถูกลอกเลียนแบบ หรือการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ ใช้กล่องกระดาษ กล่องกระดาษลูกฟูก คล้าย ๆ กัน กรณีสินค้าเป็นของกินของบริโภคบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ก็จะใช้เหมือน ๆ กัน เพื่อให้ลูกค้าเข้าใจผิด และแย่งส่วนแบ่งด้านการตลาดไปได้ สำหรับบรรจุภัณฑ์และการหีบห่อที่ช่วยแก้ไขปัญหาด้านการตลาด (สันติสุข โสภณสิริ, 2559)

3. แนวทางส่งเสริมการแปรรูปหมayangเมืองตรัง ชุมชนบ้านบางรัก เทศบาลตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

3.1 แนวทางส่งเสริมการบรรจุภัณฑ์ คือ แนวในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ กระบวนการตลาดในการใช้วัสดุมาสร้างสรรค์ภาชนะบรรจุหีบห่อให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้สอย รักษาคุณภาพ ให้มีรูปร่างและรูปทรงแล้ววัสดุที่ใช้ก็มีผลต่อความแข็งแรงทนทาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แสง รวยสูงเนิน ศึกษาเรื่องแนวทางแก้ปัญหา ด้านบรรจุภัณฑ์ ได้กล่าวว่า การแก้ไขปัญหานี้ของบรรจุภัณฑ์ ถ้าเป็นบรรจุภัณฑ์แบบถุงพลาสติก ควรใช้ถุงแบบซิปล็อกจะดีกว่า เพราะเราสามารถเก็บรักษาหมayangเมืองตรังไว้รับประทานในครั้งต่อไปได้ (แสง รวยสูงเนิน, 2560)

3.2 แนวทางส่งเสริมด้านราคาสินค้า คือ การกำหนดและแจ้งราคาให้แก่ผู้บริโภคอย่างชัดเจน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในความเหมาะสมไม่ให้มีราคาที่สูงจนเกินไปจะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและการจำหน่ายซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นพรัตน์ ม่วงประเสริฐ ศึกษาเรื่องแนวทางแก้ปัญหาด้านราคาสินค้า ได้กล่าวว่า เชื่อว่าจะมีการแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน กองทุนจะให้ความช่วยเหลือเกษตรกร หากมีปัญหาราคาต่ำหรือประสบภัยพิบัติ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้แก่ชาวเกษตรกร ซึ่งเป็นการผลิตที่ตรงกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาระดับราคา (นพรัตน์ ม่วงประเสริฐ, 2551)

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านการเก็บรักษาหมayang คือ แนวทางการเก็บรักษาในภาชนะที่มีความปลอดภัยและมิดชิด เพื่อที่จะสภาพเดิมให้นานที่สุด โดยไม่ต้องใช้วัตถุกันเสียเป็นการยืดอายุของหมayangได้พอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ จิระวัง

ศึกษาเรื่องแนวทางแก้ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมูอย่างเมืองตรัง ได้กล่าวว่า ให้การเก็บรักษาหมูอย่างเมืองตรัง โดยการนำไปไว้ในตู้เย็น โดยใส่ช่องธรรมดา แยกกับของชนิดอื่น ๆ ในตู้เย็น และควรปิดให้สนิทด้วย (ประพันธ์ จีระวัง, 2543)

3.4 แนวทางส่งเสริมด้านการตลาด คือ ส่งเสริมด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้าตรงตามที่ตลาดต้องการทางกลุ่มได้มีการโฆษณาหมูอย่างเมืองตรังของกลุ่มผู้ผลิต จะโฆษณาทางสื่อผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อที่น่าสนใจและประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ การหาตลาด การสร้างเครือข่าย และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้สินค้าดูดี น่าลิ้มลอง เข้าถึงได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สันติสุข โสภณสิริ ศึกษาเรื่องแนวทางแก้ปัญหาด้านการตลาด ได้กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ศาสตร์ เพื่อพัฒนาไปสู่การส่งออกต้องมีการจัดแบบครบวงจรทั้งในด้านการผลิต ภาครัฐควรสนับสนุน พร้อมทั้งจัดระบบให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพมากที่สุด (สันติสุข โสภณสิริ, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ได้รู้ถึงวงจรและแหล่งการตลาดของการทำหมูอย่างว่าจะต้องมีส่วนไหนอะไรบ้างแล้วรวมถึงกรรมวิธีการผลิตต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ผู้คนได้เข้าใจว่าจะต้องเลือกวัตถุดิบในการทำไม่ว่าจะเป็น วิธีการแปรรูปหมูอย่างเมืองตรัง เช่น วิธีการคัดเลือกเนื้อหมู วิธีการเตรียมอุปกรณ์การแปรรูป วิธีการบรรจุภัณฑ์ และวิธีการจัดจำหน่าย เพื่อให้ผู้คนที่สนใจได้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น และรับรู้ถึงสภาพปัญหาการแปรรูปหมูอย่างเมืองตรัง เช่น ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ ปัญหาด้านราคาสินค้า ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมูอย่าง ปัญหาด้านการตลาด สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีผลต่อการตลาด หรือผลกระทบเป็นอย่างมาก และจะทำให้รู้ได้รู้ถึงแนวทางส่งเสริมการแปรรูปหมูอย่างเมืองตรัง เช่น แนวทางแก้ปัญหาด้านการบรรจุภัณฑ์ แนวทางแก้ปัญหาด้านราคาสินค้า แนวทางแก้ปัญหาด้านการเก็บรักษาหมูอย่าง และแนวทางแก้ปัญหาด้านการตลาด เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะผู้ทำหมูอย่างให้ความรู้แก่ผู้ที่มีความสนใจในวิธีการทำหมูอย่างเมืองตรัง ผู้ทำหมูอย่างควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำหมูอย่าง โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ สนับสนุนให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่ม โดยการทำหมูอย่างควรมีหน่วยงานมาให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกวัตถุดิบและการจัดจำหน่ายควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน อื่น ๆ ในชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง และควรศึกษาความร่วมมือของประชาชนในการที่จะมาประกอบอาชีพเสริม เพื่อพัฒนาการทำหมูอย่างเมืองตรัง

เอกสารอ้างอิง

จิรดา เดชเกลี้ยง. (2557). ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาการ
จัด. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- ชัยณรงค์ คันทน์พนิต. (2529). วิทยาศาสตร์เนื้อสัตว์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- นพรัตน์ ม่วงประเสริฐ. (2551). ปัญหาด้านราคาผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยาม.
- ประพันธ์ จีระวัง. (2543). หลักแก้ปัญหาด้านการตลาด. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดจักษ์.
- ประเสริฐ สองเมือง. (2543). การบริหารด้านการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.อีฟ.
- สันติสุข โสภณศิริ. (2559). หลักการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า.
- สัมพันธ์ ยั่วเหี้ยม. (2556). โกสุม หนุมาน. เรียกใช้เมื่อ 8 มกราคม 2561 จาก <http://foodinnopolis4tour.com/cultivator/detail/43>
- สิทธิพร รอดสั้น. (2558). เทศกาลหนุมานเมืองตรัง. เรียกใช้เมื่อ 8 มกราคม 2561 จาก <http://trangroastporkfestival.blogspot.com/2015/10/blog-post.html>
- สุจิตรา เลิศฤกษ์. (2553). เอกสารประกอบการบรรยายวิชาทอ 470 เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เนื้อ. ใน ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่.
- แสง รวยสูงเนิน. (2560). การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิชาติ ศรีสะอาด. (2557). แนวทางแก้ปัญหาบรรจุภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

¹ยาหน้ด: แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา
กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อยตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอนจังหวัดพัทลุง
YANUD: GUIDELINES FOR PROMOTING PINEAPPLE PLANTING IN
RUBBER PLANTATIONS. A CASE STUDY OF SMALL FARMERS PABON
SUB-DISTRICT PABON DISTRICT PHATTHALUNG PROVINCE THAILAND

กรกนก เอี่ยมระยัษ

Konkanok Aimrayub

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Dumrongwattana

เดโช แชนน้ำแก้ว

Daycho Khaenumkaew

อุดมศักดิ์ เดโชชัย

Udomsak Dechochai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: Konkanok@nstru.acth

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา สภาพปัญหาการปลูกสับปะรด และแนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเกษตรกรรายย่อย คือผู้ที่ทำการปลูกสับปะรด จำนวน 4 ครัวเรือน ได้แก่ 1) ครอบครัวนายบุญลาภ แป้งเมือง 2) ครอบครัวนายสมปอง พลูสวัสดิ์ 3) ครอบครัวนายถาวรโรจน์ ขุนพลช่วย 4) ครอบครัวนางสมจิต แก่นแก้ว โดยการเลือกจำเพาะเจาะจงเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) บันทึกการสังเกต 3) เครื่องบันทึกเสียง 4) เครื่องบันทึกภาพ ผลการวิจัยพบว่า: 1) วิธีการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา พบว่ามีขั้นตอนเริ่มตั้งแต่ 1.1) การเตรียมพื้นที่ อันดับแรกมีการปรับระดับดินให้เรียบเพื่อการดูแลได้สม่ำเสมอ 1.2) การเตรียมดินปลูก อันดับแรกคือการเตรียมอุปกรณ์ใช้ 1.3) ปลูกสับปะรด โดยใช้แขนงอ่อน และโดยใช้จุกหรือยอด 1.4) ฤดูที่เหมาะสมต่อการปลูกสับปะรดเริ่มต้น เดือน มกราคม – เดือน เมษายน 1.5) การควบคุมและกำจัดวัชพืช

* Received 27 February 2019; Revised 5 April 2019; Accepted 22 April 2019

การควบคุมวัชพืชจากสับปะรด 1.6) การเก็บเกี่ยวสับปะรด มีการเตรียมอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยว
 2) สภาพปัญหาการปลูกสับปะรด พบว่า 2.1) ปัญหาหน่อพันธุ์มีราคาแพง 2.2) ปัญหาโรค
 ระบาด เช่น โรคเชื้อรา โรคเน่า โรคไหม้เกรียม และแมลงศัตรูพืช เป็นต้น 2.3) ปัญหาผลผลิต
 ตกต่ำ 2.3) แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา พบว่า 3.1) มีแนวทางส่งเสริม
 การสร้างสายพันธุ์สับปะรดป่าบอน 3.2) มีแนวทางส่งเสริมการควบคุมโรคระบาด
 3.3) มีแนวทางส่งเสริมด้านราคา 3.4) มีแนวทางการส่งเสริมการแปรรูปผลิตทางการเกษตร
คำสำคัญ: แนวทางส่งเสริม, การปลูกสับปะรด, สวนยางพารา

Abstract

This article aims to study the methods of study the methods of growing pineapples in rubber plantations. Problems in growing pineapples and an approach to promote pineapple planting in a para rubber plantation: a case study: smallholder farmers, Pa Bon sub-district, Pa Bon district, Phatthalung province. by using a qualitative research methodology The sample group was a smallholder group. Those who planted pineapples in 4 households were 1) Mr. Boonlap Pangmuang family 2) Mr. Sompong Plusawat family 3) Mr. Thawarote Khunpolchuay family 4) Mrs. Somchit Kaenkaew family by choosing to remember because Jayjong to come. correct information Research instruments 1) interview form 2) observation record 3) audio recorder 4) video recorder The results of the research were as follows: 1) Pineapple planting methods in rubber plantations. Found that there are steps starting from 1.1) area preparation First, the soil level is leveled. For regular care 1.2) soil preparation for planting The first is to prepare the equipment. 1.3) Plant pineapple by using young branches. and by using corks or shoots. 1.4) The best season for planting pineapples starts from January - April. 1.5) Control and weed control. Pineapple Weed Control 1.6) Pineapple Harvesting 2) The problem of pineapple planting was found 2.1) The problem of cultivars was expensive 2.2) Disease epidemic problems such as fungal disease, rot disease, scorch. and insect pests, etc. 2.3) The problem of low yields 3) Approaches to promote pineapple planting in rubber plantations found that 3.1) there is an approach to promote the creation of Bon Pine pineapple species 3.2) There is an approach to promote epidemic

control 3.3) There is a price promotion approach 3.4) There are guidelines for promoting agricultural production processing.

Keywords: Guidelines for promoting, pineapple planting, rubber plantations

บทนำ

ยาหน้ด เป็นผลไม้เขตร้อน ถิ่นดั้งเดิมอยู่ในทวีปอเมริกาใต้ ได้แก่ประเทศบราซิล และประเทศอาร์เจนตินา ต่อมาในปี ค.ศ. 1493 คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส นักเดินเรือชาวสเปน และผู้นำได้เดินทางไปพบยาหน้ดที่บ้านของชาวอินเดียนเป็นครั้งแรก และได้นำยาหน้ดมาเผยแพร่ในประเทศต่าง ๆ ในขณะที่ประเทศไทยได้นำยาหน้ดมาปลูกในปี พ.ศ. 2223 - 2243 ทำให้ผลยาหน้ดมีคุณภาพที่ไม่ดี จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2454 ได้นำสับปะรดจากเกาะปีนังมาปลูก และทำให้ยาหน้ดมีคุณภาพที่ดีเนื้อหวานฉ่ำ และผลโต จึงทำให้ยาหน้ดได้มีการเผยแพร่ออกไปทั่วทุกภาค ซึ่งปัจจุบันพันธุ์ยาหน้ดมีอยู่หลากหลายพันธุ์ แต่ละที่มักจะเรียกแตกต่างกัน การศึกษายาหน้ดพันธุ์ปัตตาเวียจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยภายนอกและภายในในการศึกษาการทำให้ยาหน้ดพันธุ์ปัตตาเวีย ในพื้นที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง (พรรณวดี ทองแดง, 2555) มาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการอธิบาย เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมา ความสำคัญ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ขอบเขตของการศึกษายาหน้ดพันธุ์ปัตตาเวีย (จิราพรรณ คล้ายกิจจา, 2550)

แนวทางส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานการปลูกพืชผสมผสานนั้นมีหลากหลายรูปแบบที่นำกิจกรรมสองกิจกรรมขึ้นไป เพื่อดำเนินการพร้อมกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การปลูกยาหน้ดแซมสวนยางพารา ซึ่งเป็นการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานในรูปแบบของเกษตรพืช โดยมีการอาศัยผลประโยชน์ร่วมกันของจุลินทรีย์เกษตรผสมผสาน (งานเกษตรสำนักปลัดเทศบาลตำบลปง, 2560)

ชาวตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง นอกจากปลูกต้นยางพาราแล้ว ยาหน้ดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของตำบลป่าบอน โดยมีการทำไร่ยาหน้ดทั่วในตำบลป่าบอน เกษตรกรในตำบลนี้ส่วนใหญ่มักจะเรียกชื่อ คำว่า “สับปะรด” ว่า “ยาหน้ด” และสามารถปลูกยาหน้ดได้ผลผลิตเฉลี่ย 5,000 กิโลกรัม ผลผลิตรวม 19,695 ตัน คิดเป็นมูลค่า 59,085,000 บาท มีครัวเรือนปลูกยาหน้ดทั้งสิ้น 219 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ย 225,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี จนทำให้ทางตำบลป่าบอนได้ถือว่ายาหน้ดเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ซึ่งทำให้เป็นที่รู้จักกันทั่วภาคใต้ และยาหน้ดป่าบอนได้จัดเป็นสินค้าโอท็อปไปแล้วจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานเกษตรอำเภอป่าบอน, 2561)

ทั้งนี้การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา และความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับยาหน้ดพันธุ์ปัตตาเวีย (สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย)

ว่ามีลักษณะและสรรพคุณทางสมุนไพร ที่ช่วยบำรุงสุขภาพร่างกายได้ดี และมีการหาพันธุ์ยาหนัดพันธุ์ปัตตาเวีย (สับประรดพันธุ์ปัตตาเวีย) เพื่อเป็นการสร้างพันธุ์ยาหนัด และเพื่อแนวทางส่งเสริมให้เป็นเอกลักษณ์ของตำบลป่าบอน จนเป็นสินค้าโอท็อปได้จนถึงปัจจุบัน (กรมวิชาการเกษตร, 2559)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการปลูกสับประรด กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการปลูกสับประรด กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อยตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการปลูกสับประรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเกษตรกรรายย่อย คือผู้ที่ทำการปลูกสับประรด จำนวน 4 ครัวเรือน ได้แก่ 1) ครอบครัวนายบุญลาภ แผงเมือง 2) ครอบครัวนายสมปอง พลุสวัสดิ์ 3) ครอบครัวนายถาวรโรจน์ ขุนพลช่วย 4) ครอบครัวนางสมจิต แก่นแก้ว

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกสับประรด คือผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำให้สับประรดของชุมชนใน ตำบลป่าบอนอำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) นางปรียา จิตตพงศ์ (เกษตรอำเภอบาบอน) 2) นายปรีชา ทศวงศ์ (พัฒนาชุมชน) 3) นางสมใจ จันทมาลี (สาธารณสุข) ตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่ 2 คน ได้แก่ 1) นางปานิศา มณีสุวรรณ และ 2) นางสาวลักษณะ สงพรหม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามไว้เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด
2. บันทึกการสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็นและตามข้อเท็จจริงเท็จ เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยการใช้สายตา
3. เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเป็นเครื่องสำรองข้อมูลได้

4. เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้กล้องถ่ายรูปในการเก็บภาพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

1. ลงพื้นที่สำรวจผู้ที่มีความรู้ และความชำนาญในอาชีพเกษตรกรการปลูกสับปะรด ในสวนยางพารา

2. รวบรวมข้อมูล และสำรวจรายชื่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรกรปลูกสับปะรดในสวนยางพารา

3. หาแหล่งที่รับซื้อสับปะรด และการบริโภคสับปะรด

4. เริ่มการลงพื้นที่ และเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึกแต่ละประเด็นกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และถ่ายภาพประกอบ และหากขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใด ก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ยาหนัด: แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา
กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง มีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่วิธีการปลูกสับปะรดและแนวทางส่งเสริมเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักและผู้ให้ข้อมูลรอง เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทำการศึกษาและนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. วิธีการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

1.1 การเตรียมพื้นที่ อันดับแรกมีการปรับระดับดินให้เรียบ เพื่อการดูแลได้สม่ำเสมอจากที่มีน้ำขังเป็นแอ่งเป็นหลุมก็นำดินข้างมากลบทับไว้ หากเป็นหลุมหรือแอ่งใหญ่ก็ทำเป็นธารน้ำไหล เพื่อระบายน้ำที่ขังออก ต่อมาควรดูสภาพในการเตรียมดินสำหรับการปลูกสับปะรด จะเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ดินเหนียว ซะส่วนใหญ่ เพราะทำให้ปลูกสับปะรดได้ผลผลิตดีและระบายน้ำได้ดี อุปกรณ์ในการเตรียมดินนั้นก็จะมีรถไถ ไว้สำหรับขุดตอไม้ใหญ่และไว้สำหรับปรับสภาพหน้าดิน มีไพเช็คไว้สำหรับเผาตอไม้ใหญ่หรือซากไม้ที่ย่อยสลายยาก มีจอบไถถากปรับหน้าดินเล็ก ๆ และมีไม้ปักหมบไว้ปักกันแดดก่อนปลูกสับปะรด และขั้นตอนการเตรียมดินก่อนปลูกมีการปรับสภาพหน้าดินโดยไถดินให้เสมอ ก่อนที่จะไถพรวน 2 ครั้ง คือ ไถพรวน 3 จาน 1 ครั้ง และไถพรวนดิน 7 จาน 1 ครั้ง หลังจากนั้นเก็บซากไม้หรือเผาซากไม้เตรียมที่จะปลูก

1.2 การเตรียมดินปลูก อันดับแรกคือการเตรียมอุปกรณ์ใช้ในการเตรียมปลูก สับปะรดก็มีแทกเตอร์หรือรถไถ 1 คัน และจอบเพื่อขุดหลุมก่อนปักหน่อพันธุ์สับปะรด พอถึงขั้นตอนการเตรียมดินปลูกสับปะรดมีการไถพรวนดินก่อน 2 ครั้ง หรือแล้วแต่หน้าแปลงดิน หลังจากนั้นตากดินไว้ประมาณ 15 วัน แล้วปักไม้กั้นแดนปลูกต้นยางพร้อมกับปลูกสับปะรด และที่สำคัญในการเตรียมปลูกคือการวางแผนปลูกสับปะรด ที่มีจุดประสงค์เพื่อปรับดินให้น้ำไม่ขัง แต่ถ้าพื้นไม่เสมอไม่ต้องปรับหน้าดินให้เป็นแนวราบทั้งแปลง และเน้นปรับหน้าดินเพื่อไม่ให้หน้าขังในแปลง การวางแผนแบบนี้เพื่อไม่ให้หน้าขังในดินและไม่ทำให้เป็นโรคเน่าในหน่อสับปะรด

1.3 การเตรียมหน่อพันธุ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับลงปลูก เพราะหากไม่แยกหน่อพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพออกการที่เป็นโรคระบาดก็เป็นขึ้นได้ง่าย การเลือกหน่อพันธุ์สับปะรดมีหลายขนาดกันไป และมีการเลือกหน่อพันธุ์โดยดูได้จากโคนรากของหน่อพันธุ์ว่ามีโรคเชื้อราติดอยู่ไหม และเลือกโคนที่สมบูรณ์อวบจัมโบ้ รวมไปถึงขั้นตอนการเตรียมหน่อพันธุ์โดยเอามาตากแดดชะก่อน เพื่อให้มันฆ่าพวกเชื้อราและเพลี้ยก่อนที่ติดมากับหน่อพันธุ์สับปะรดประมาณ 2 อาทิตย์ ถึงจะเตรียมปลูกได้ และยังมีเทคนิคในการดูแลหน่อหรือจุกก่อนลงปลูกโดยใช้สารเคมีชุบจุกก่อนปลูก เพื่อกำจัดพวกเชื้อราและแมลงที่อยู่ในรากหน่อพันธุ์สับปะรด

1.4 ฤดูปลูก ฤดูการปลูกสับปะรดสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี แต่ส่วนใหญ่ชาวสวนมักจะปลูกสับปะรดที่ได้ผลดีที่สุดก็ต้องเป็นช่วงเดือนมกราคมปลายถึงเดือนเมษายน ในช่วงที่ฝนฤดูฝนไปแล้ว ซึ่งจะมีแดดจ้าแต่ดินยังมีความชุ่มชื้น แต่ปัจจุบันนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพอากาศ ส่วนวิธีการปลูกสับปะรดสามารถปลูกได้ 2 แบบ คือการปลูกด้วยหน่อและการปลูกด้วยจุก แต่ที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่เขามักปลูกด้วยหน่อ เพราะการเจริญเติบโตได้เร็วกว่าการปลูกด้วยจุก และวิธีการปลูกขนาดแปลงในพื้นที่จะต้องแบ่งปลูกเป็นแถวคู่ เพราะทำให้ประหยัดเวลาและพื้นที่ปลูก

1.5 การควบคุมและกำจัดวัชพืช การควบคุมวัชพืชจากสับปะรด โดยการใช้ยาพ่นฉีด ได้แก่ยา โพรมาเท็ก ไดยูรอน ไกลโฟเสท มาผสมกัน แต่มันก็อยู่ที่สูตรใครสูตรมัน ส่วนแรงงานคนก็จะถากวัชพืชที่หลงเหลือ และมีวิธีกำจัดวัชพืช โดยวิธีการฉีดยาด้วยสารเคมีหรือบ้างก็ทำน้ำหมักชีวภาพจากผลสับปะรด เพื่อกำจัดวัชพืชในสวนสับปะรด สุดท้ายข้อควรระวังหลังจากใช้สารเคมีเร่งดอกหรือสารเคมีฆ่าวัชพืช ห้ามเข้าใกล้แปลงหลังจากฉีดเสร็จ เพราะทำให้ส่งผลอันตรายได้

1.6 การเก็บเกี่ยวสับปะรด มีการเตรียมอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยว คือ มีด ลักษณะยาวใช้สำหรับตัดสับปะรด และพวกถุงมือผ้า บุท เพื่อป้องกันหนามใบของสับปะรดบาด การเก็บเกี่ยวสามารถเก็บเกี่ยวได้ในระยะเวลาประมาณ 16 - 18 เดือน และต้องทยอยตัดไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมดสวน สังเกตผลสับปะรดได้จากผิวเปลือกของสับปะรดจากสีเขียว

เปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลือง หรือเหลืองอมส้ม สังเกตจากตาของสับปะรดมีลักษณะนูนเด่นชัด และตั้งเต็มที่ และการสังเกตจากการเอานิ้วดีดฟังเสียงว่าหากดังแปะ ๆ แสดงว่าสับปะรดผลนั้น แก่เต็มที่แล้ว

ภาพที่ 1 ดินที่ทรายร่วนที่เหมาะสมสำหรับปลูก ภาพที่ 2 การปลูกสับปะรดในดินทรายร่วน

ภาพที่ 3 การปักไม้กั้นแดนระหว่างสับปะรดกับต้นยาง ภาพที่ 4 หน่อพันธุ์ที่มีขนาดใหญ่

2. สภาพปัญหาการปลูกสับปะรด กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง

2.1 ปัญหาสายพันธุ์สับปะรด ที่เกิดขึ้นได้แก่ ปัญหาขาดแคลนหน่อพันธุ์ ปัญหาหน่อพันธุ์มีราคาแพง ปัญหาขาดคุณภาพของหน่อพันธุ์สับปะรด

2.2 ปัญหาโรคระบาดและศัตรูพืช ที่พบบ่อย คือ โรคเชื้อรา ที่พบบ่อยและสำคัญอย่างมากเพราะหากเป็นแล้วรักษายากมันต้องถอนหน่อพันธุ์ทิ้งทันทีหรืออาจตัดลามไปหน่ออื่นอีก โรคเน่าและโรคไหม้เกรียมเพราะการที่โดนแดดมาก ๆ โดนที่ไม่ห่อลูกไว้มันก็อาจเกรียมไหม้ได้ โดยโรคเชื้อราเกิดจากสาเหตุไหนยังไม่แน่ชัด เพราะมันเกิดได้จากดินที่เป็นต่าง เยอะเกินไป เป็นที่อยู่อาศัยของเชื้อรา และจากหน่อพันธุ์สับปะรดที่ติดมากับรากของมันและ

จำพวกแมลงศัตรูพืชก็สามารถทำให้เกิดโรคระบาดได้เช่นกัน ได้แก่ เพลี้ยแป้ง แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยพบเจอ เจอแต่จำพวกหนอนดั่ง หนู ตัวเลี้ยะที่ชอบเจาะผลสับปะรด

2.3 ปัญหาโรคาสับปะรดตกต่ำ เกิดขึ้นได้หลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่มีผู้ผลิตมาก ปัญหาขาดคุณภาพก็ให้เกิดปัญหาตกต่ำ แม้แต่ปัญหาที่เกิดพ่อค้าแม่ค้าคนกลางที่มีการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร ก็ล้วนเป็นปัญหาทำให้เกิดราคาสับปะรดตกต่ำเหมือนกัน

3. แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบ้านนา จังหวัดพัทลุง

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านพันธุ์สับปะรด ควรมีการส่งเสริมในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการขยายพันธุ์ให้เป็นเอกลักษณ์ประจำอำเภอบ้านนา หรือการส่งเสริมหน่อสับปะรดให้มีหนามน้อยลงและเพิ่มคุณภาพในการต่อยอดขึ้น

3.2 แนวทางส่งเสริมการควบคุมโรคระบาด มีการส่งเสริมในหลายด้าน ไม่จะเป็นการทำปุ๋ยหมักด้วยตนเอง การจัดส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การควบคุมโรค หรือการจำแนกหน่อพันธุ์ก่อนปลูกและการบำรุงดินปลูก

3.3 แนวทางส่งเสริมการกระตุ้นด้านราคาสับปะรด ควรจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจการจัดงานสับปะรด เพื่อเป็นการโฆษณาอย่างหนึ่งในการค้าขาย การแปรรูปสับปะรดให้เป็นสินค้าโอท็อป และการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปที่แปลกใหม่ให้เป็นเอกลักษณ์ของชาวอำเภอบ้านนา

ภาพที่ 5 การแปรรูปสับปะรดกวนเพื่อนำไปจำหน่าย ภาพที่ 6 การค้าขายริมถนน เพื่อเป็นจุดสนใจ

อภิปรายผล

1. วิธีการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบ้านนา จังหวัดพัทลุง ดังนี้ 1.1) การเตรียมพื้นที่ อันดับแรกมีการปรับระดับดินให้เรียบ เพื่อการดูแลได้สม่ำเสมอจากที่มีน้ำขังเป็นแอ่งเป็นหลุมก็นำดินข้างมากลบทับไว้ หากเป็นหลุมหรือแอ่งใหญ่ก็ทำเป็นธารน้ำไหล เพื่อระบายน้ำที่ขังออก ต่อมาควรดูสภาพในการ

เตรียมดินสำหรับการปลูกสับปะรด จะเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ดินเหนียว ๒ ส่วนใหญ่ เพราะทำให้ปลูกสับปะรดได้ผลผลิตดีและระบายน้ำได้ดี (จินดารัฐ วีระวุฒิ, 2551) อุปกรณ์ในการเตรียมดินนั้นก็จะมีรถไถ ไว้สำหรับขุดตอไม้ใหญ่และไว้สำหรับปรับสภาพหน้าดิน มีไฟเชือกไว้สำหรับเผาตอไม้ใหญ่หรือซากไม้ที่ย่อยสลายยาก มีจอบไว้หากปรับหน้าดินเล็ก ๆ และมีไม้ปักหมบไว้ปรับกันแดนก่อนปลูกสับปะรด และขั้นตอนการเตรียมดินก่อนปลูกมีการปรับสภาพหน้าดินโดยไถดินให้เสมอ ก่อนที่จะไถพรวน 2 ครั้ง คือ ไถพรวน 3 จาน 1 ครั้ง และไถพรวนดิน 7 จาน 1 ครั้ง หลังจากนั้นเก็บซากไม้หรือเผาซากไม้เตรียมที่จะปลูก

1.2) การเตรียมดินปลูก อันดับแรกคือการเตรียมอุปกรณ์ใช้ในการเตรียมปลูกสับปะรดก็มีแทรกเตอร์หรือรถไถ 1 คัน และจอบเพื่อขุดหลุมก่อนปักหน่อพันธุ์สับปะรด พอถึงขั้นตอนการเตรียมดินปลูกสับปะรดมีการไถพรวนดินก่อน 2 ครั้ง หรือแล้วแต่หน้าแปลงดิน หลังจากนั้นตากดินไว้ประมาณ 15 วัน แล้วปักไม้กันแดนปลูกต้นยางพร้อมกับปลูกสับปะรด และที่สำคัญในการเตรียมปลูก คือ การวางแผนปลูกสับปะรด ที่มีจุดประสงค์เพื่อปรับดินให้น้ำไม่ขัง (วศินาฏ ทองบุคดี, 2547) แต่ถ้าพื้นไม่เสมอไม่ต้องปรับหน้าดินให้เป็นแนวราบทั้งแปลง และเน้นปรับหน้าดินเพื่อไม่ให้มีน้ำขังในแปลง การวางแผนแบบนี้เพื่อไม่ให้มีน้ำขังในดินและไม่ทำให้เป็นโรคเน่าในหน่อสับปะรด

1.3) การเตรียมหน่อพันธุ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับลงปลูก เพราะหากไม่แยกหน่อพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพออกการที่เป็นโรคระบาดก็เป็นขึ้นได้ง่าย การเลือกหน่อพันธุ์สับปะรดมีหลายขนาดกันไป และมีการเลือกหน่อพันธุ์โดยดูได้จากโคนรากของหน่อพันธุ์ว่ามีโรคเชื้อราติดอยู่ไหม และเลือกโคนที่สมบูรณ์อวบจัมโบ้ รวมไปถึงขั้นตอนการเตรียมหน่อพันธุ์โดยเอามาตากแดดซะก่อน เพื่อให้มันฆ่าพวกเชื้อราและเพลี้ยก่อนที่ติดมากับหน่อพันธุ์สับปะรดประมาณ 2 อาทิตย์ ถึงจะเตรียมปลูกได้ และยังมีเทคนิคในการดูแลหน่อหรือจุกก่อนลงปลูก โดยใช้สารเคมีชุบจุกก่อนปลูก เพื่อกำจัดพวกเชื้อราและแมลงที่อยู่ในรากหน่อพันธุ์สับปะรด

1.4) ฤดูปลูก ฤดูการปลูกสับปะรดสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี แต่ส่วนใหญ่ชาวสวนมักจะปลูกสับปะรดที่ได้ผลดีที่สุดก็ต้องเป็นช่วงเดือนมกราคมปลายถึงเดือนเมษายน ในช่วงที่ฝนฤดูฝนไปแล้ว ซึ่งจะมีแดดจ้าแต่ดินยังมีความชุ่มชื้น แต่ปัจจุบันนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพอากาศ ส่วนวิธีการปลูกสับปะรดสามารถปลูกได้ 2 แบบ คือการปลูกด้วยหน่อและการปลูกด้วยจุก แต่ที่อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงส่วนใหญ่เขามักปลูกด้วยหน่อ เพราะการเจริญเติบโตได้เร็วกว่าการปลูกด้วยจุก และวิธีการปลูกขนาดแปลงในพื้นที่จะต้องแบ่งปลูกเป็นแถวคู่ เพราะทำให้ประหยัดเวลา และพื้นที่ปลูก

1.5) การควบคุมและกำจัดวัชพืช การควบคุมวัชพืชจากสับปะรด โดยการใช้ยาพ่นฉีด ได้แก่ยาโปรมาแท็ก ไดยูรอน ไกลโฟเสฟ (นพ ตัณมุขกุล, 2556) มาผสมกัน แต่มันก็อยู่ที่สูตรใครสูตรมัน ส่วนแรงงานคนก็จะกำจัดวัชพืชที่หลงเหลือ และมีวิธีกำจัดวัชพืช โดยวิธีการฉีดยาด้วยสารเคมีหรือบ้างก็ทำน้ำหมักชีวภาพจากผลสับปะรด เพื่อกำจัดวัชพืชในสวนสับปะรด สุดท้ายขอควรระวังหลังจากใช้

สารเคมีเร่งดอกหรือสารเคมีฆ่าวัชพืช ห้ามเข้าใกล้แปลงหลังจากฉีดเสร็จ เพราะทำให้ส่งผลอันตรายได้ 6) การเก็บเกี่ยวสับปะรด มีการเตรียมอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยว คือมีด ลักษณะยาว ใช้สำหรับตัดสับปะรด และพวงถุงมือผ้า บุท เพื่อป้องกันหนามใบของสับปะรดบาด การเก็บเกี่ยวสามารถเก็บเกี่ยวได้ในระยะเวลาประมาณ 16 - 18 เดือน และต้องทยอยตัดไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมดสวน สังเกตผลสับปะรดได้จากผิวเปลือกของสับปะรดจากสีเขียว เปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลือง หรือเหลืองอมส้ม สังเกตจากตาของสับปะรดมีลักษณะนูนเด่นชัด และตั้งเต็มที่ และการสังเกตจากการเอานิ้วดีดฟังเสียงว่าหากดังแปะ ๆ แสดงว่าสับปะรดผลนั้นแก่เต็มที่แล้ว (ดนัย นาคประเสริฐ, 2557)

2. สภาพปัญหาการปลูกสับปะรดในสวนยางพารากรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง ดังนี้ 2.1) ปัญหาสายพันธุ์สับปะรด ที่เกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนหน่อพันธุ์ ปัญหาหน่อพันธุ์มีราคาแพง ปัญหาขาดคุณภาพของหน่อพันธุ์สับปะรด 2.2) ปัญหาโรคระบาดและศัตรูพืช ที่พบบ่อย คือ โรคเชื้อรา ที่พบบ่อย และสำคัญอย่างมาก เพราะหากเป็นแล้วรักษายากมันต้องถอนหน่อพันธุ์ทิ้งทันที หรืออาจติดลามไปหน่ออื่นอีก โรคเน่า และโรคไหม้เกรียม เพราะการที่โดนแดดมาก ๆ โดนที่ไม่ห่อลูกไว้มันก็อาจเกรียมไหม้ได้ โดยโรคเชื้อราเกิดจากสาเหตุไหนยังไม่แน่ชัด เพราะมันเกิดได้จากดินที่เป็นต่างเยอะเกินไป เป็นที่อยู่อาศัยของเชื้อรา และจากหน่อพันธุ์สับปะรดที่ติดมากับรากของมัน และจำพวกแมลงศัตรูพืชก็สามารถทำให้เกิดโรคระบาดได้เช่นกัน ได้แก่เพลี้ยแป้ง แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยพบเจอ เจอแต่จำพวกหนอนด่าง หนู ตัวเลี้ยะ ที่ชอบเจาะผลสับปะรด 2.3) ปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ เกิดขึ้นได้หลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่มีผู้ผลิตมาก ปัญหาขาดคุณภาพก็ให้เกิดปัญหาตกต่ำ แม้แต่ปัญหาที่เกิดพ่อค้าแม่ค้าคนกลางที่มีการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร ก็ล้วนเป็นปัญหาทำให้เกิดราคาสับปะรดตกต่ำเหมือนกัน (จารุพันธ์ ทองแถม, 2546)

3. แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารากรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุง ดังนี้ 3.1) แนวทางส่งเสริมด้านพันธุ์สับปะรด ควรมีการส่งเสริมในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นการขยายพันธุ์ให้เป็นเอกลักษณ์ประจำอำเภอ หรือการส่งเสริมหน่อสับปะรดให้มีหนามน้อยลงและเพิ่มคุณภาพในการต่อยอดขึ้น 3.2) แนวทางส่งเสริมการควบคุมโรคระบาด มีการส่งเสริมในหลายด้าน ไม่จะเป็นการทำปุ๋ยหมักด้วยตนเอง การจัดส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การควบคุมโรค หรือการจำแนกหน่อพันธุ์ก่อนปลูก และการบำรุงดินปลูก 3.3) แนวทางส่งเสริมการกระตุ้นด้านราคาสับปะรด ควรจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ การจัดงานสับปะรด เพื่อเป็นการโฆษณาอย่างหนึ่งในการค้าขาย การแปรรูปสับปะรดให้เป็นสินค้าโอท็อป และการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปที่แปลกใหม่ให้เป็นเอกลักษณ์ของชาวอำเภอบาบอน (เกรียงไกร นิยมาส, 2550)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ยานยนต์: แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อยตำบลป่าบอน อำเภอบาบอนจังหวัดพัทลุง นี้เราได้เห็นการดำเนินการและการปรับปรุงในการปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้นและเห็นส่วนที่บกพร่องแล้วในไปพัฒนาในการเพาะปลูกหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกวิธีสำหรับมือใหม่ เช่น การเตรียมพื้นที่ การเตรียมหน่อพันธุ์ ฤดูปลูก การควบคุมและกำจัดวัชพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิต สภาพปัญหาการปลูกสับปะรด ปัญหาสายพันธุ์สับปะรด ปัญหาโรคระบาดและศัตรูพืช ปัญหาราคาสับปะรดตกต่ำ รวมไปถึง แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา เช่น แนวทางส่งเสริมด้านพันธุ์สับปะรด ควรมีการส่งเสริมในหลาย ๆ ด้าน แนวทางส่งเสริมการควบคุมโรคระบาด แนวทางส่งเสริมการกระตุ้นด้านราคาสับปะรด ควรจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจ สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในสำหรับเกษตรกรที่จะลงมือทำ ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ เกี่ยวกับเทคนิคการใช้ปุ๋ย และสารกำจัดวัชพืช ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดมีการณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้มีการบริโภคสับปะรดสดให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายให้เกษตรกรควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปสับปะรดให้เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตแก่เกษตรกร ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายในการควบคุมและวางแผนการผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างผลผลิตกับความต้องการของตลาด และหน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการผลิตให้กับเกษตรกร เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่องยานยนต์: แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดในสวนยางพารา กรณีศึกษา: เกษตรกรรายย่อย ตำบลป่าบอน อำเภอบาบอน จังหวัดพัทลุงสำเร็จลงไปด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ขอขอบพระคุณ อาจารย์ดร.จิตติมา ดำรงวัฒนะ ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนให้การช่วยเหลือตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้ความรู้ชี้แนะแนวทางอันเป็นผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปด้วยดีขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เดโช แชน้ำแก้ว และอาจารย์อุดมศักดิ์ เดโชชัย กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้แนะนำช่วยเหลือเพิ่มเติมทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ จนทำให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จ คุณความดีและประโยชน์อันพึงมีของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่บิดามารดาและญาติพี่น้องในครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง รวมทั้ง

ขอขอบพระคุณ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการเกษตร. (2559). เกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับสับปะรด. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- เกรียงไกร นิยมาส. (2550). เทคนิคและปัญหาการผลิตสับปะรดในเขตบ้านนางแล และบ้านป่าซางวิวัฒน์ ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- งานเกษตรสำนักปลัดเทศบาลตำบลปง. (2560). จุลินทรีย์เกษตรผสมผสาน. เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2561 จาก <https://www.ponglocal.go.th/test3/>
- จารุพันธ์ ทองแถม. (2546). สับปะรด และอุตสาหกรรมสับปะรดในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- จินดารัฐ วีระวุฒิ. (2551). สับปะรด และสรีรวิทยาการเจริญเติบโตของสับปะรด. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราพรรณ คล้ายกิจจา. (2550). สับปะรด. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยามการพิมพ์.
- दनัย นาคประเสริฐ. (2557). การผลิตหน่อพันธุ์สับปะรดพันธุ์เพชรบุรี. วารสารวิชาการเกษตร, 32(2), 116-127.
- นพ ตันมุขกุล. (2556). สับปะรด (ชุดเกษตรกรรมลองทำดู). กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์.
- พรรณวดี ทองแดง. (2555). สภาพการผลิตและการตลาดสับปะรด จังหวัดเพชรบุรีเพชรบุรี. เพชรบุรี: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- วศินาฏ ทองบุคดี. (2547). สภาพการผลิตสับปะรดของเกษตรกร จังหวัดหนองคายหนองคาย. หนองคาย : สำนักงานการเกษตรหนองคาย กรมส่งเสริมการเกษตร.
- สำนักงานเกษตรอำเภอป่าบอน. (2561). ส่งเสริมการผลิตและการป้องกันกำจัดโรคพืชด้วยสารชีวภัณฑ์. เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2561 จาก <https://th-th.facebook.com/kasetpabon>

¹การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน
กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

OYSTER DISTRIBUTION BUSINESS MANAGEMENT TO PROMOTE OF
CAREER OCCUPATIONS IN THE COMMUNITY: A CASE STUDY BAAN LAEM
OYSTER CONSERVATION GROUP MOO. 3 WANGWON SUB - DISTRICT
KANGTANG DISTRICT TRANG PROVINCE THAILAND

ฤชวีร์ ทองชนะ

Ruchavee Thongchana

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

เดโช ข่าน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkaew

อุดมศักดิ์ เดโชชัย

Udomsak Dechochai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: Ruchavee@nstru.acth

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน ศึกษาปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน และศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ชุมชนบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 6 คน การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้น 2) สร้างความสัมพันธ์และแนะนำตัวเบื้องต้น 3) ประสานงานโดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล 4) รวบรวมวิเคราะห์และสรุปผล ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพใน

* Received 27 February 2019; Revised 5 April 2019; Accepted 22 April 2019

ชุมชน 1.1) ด้านจัดการคน การทำงานร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม 1.2) ด้านจัดการเงิน ทางกลุ่ม มีการทำระบบบัญชีรายรับ - รายจ่าย 1.3) ด้านวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ ถังบรรจุหอยนางรม มีดแกะหอยนางรม 4) ด้านการวางแผน มีการวางแผนร่วมกันกับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม 2) ปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน 2.1) ปัญหาด้านบุคลากร มีสมาชิกบางคนขาดความรับผิดชอบหน้าที่การทำงาน 2.2) ปัญหาด้านฤดูกาล ช่วงมีมรสุมและฝนตกหนักมักจะทำให้หอยนางรมตาย 2.3) ปัญหาด้านทรัพยากร เกิดมลภาวะ 2.4) ปัญหาด้านเงินทุน 2.5) ปัญหาด้านตลาด มีการแข่งขันสูง 3) แนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน 3.1) ด้านการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการเปิดเป็นศูนย์อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.2) ด้านการประกอบอาชีพ เพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับชุมชน 3.3) ด้านเศรษฐกิจชุมชน มีแนวทางส่งเสริมพัฒนาศักยภาพให้กับระบบเศรษฐกิจชุมชน

คำสำคัญ: การจัดการธุรกิจ, หอยนางรม, ส่งเสริมอาชีพในชุมชน, กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม

Abstract

This article aims to study the methods of study the management of oyster distribution business to promote careers in the community. Study the problem of oyster distribution business management to promote careers in the community and study the guidelines for promoting the management of oyster selling business to promote careers in the community: a case study of the Ban Laem Oyster Conservation Group, Village No. 3, Wangwon Sub-district, Kantang District, Trang Province, by using a qualitative research methodology. Select a specific sample is the oyster conservation group Ban Laem Community, Village No. 3, Wang Won Subdistrict, Kantang District, Trang Province, consisting of 6 people. Data collection 1) surveying the area in the community to study preliminary data; 2) building relationships. 3) Coordinating by using tools to collect data, 4) collecting, analyzing, and summarizing the results. The findings were as follows: 1) Oyster distribution business management to promote careers in the community 1.1) People management, collaboration with members. in group 1.2) money management The group has a revenue-expense accounting system. 1.3) Raw materials or equipment. oyster tank Oyster picking knife 4) Planning aspect There is a plan together with all members in the group. 2) Problems in managing oyster distribution business to promote careers in the

community 2.1) Personnel problems. Some members are irresponsible in their work. 2.2) Seasonal problems During monsoons and heavy rains often kill oysters. 2.3) Resources problems, pollution 2.4) Capital problems 2.5) Market problems There is high competition. 3) Guidelines to promote oyster distribution business management to promote careers in the community. 3.1) Joint activities. It was opened as a training center for exchanging knowledge. 3.2) Occupational aspects Increase the choice of occupation for the community 3.3) Community economy There is a way to promote and develop potential for the community economy system.

Keywords: Business Management, Oyste, Career Occupations in the Community, Baan Laem Oyster Conservation Group

บทนำ

หอยนางรมอยู่ในวงศ์ตระกูล Mollusca ลักษณะของหอยนางรมแบ่งออกได้เป็น 2 พวก คือ หอยนางรมพันธุ์เล็ก หรือที่เรียกอีกอย่างว่า หอยเจาะ หรือหอยปากจีบ กับหอยนางรมพันธุ์ใหญ่ เรียกว่า หอยตะเภา มีลักษณะเป็นหอยสองฝาทั่วไปในน้ำกร่อย หรือน้ำเค็มจนถึงน้ำเค็มสูงเกาะอยู่ตามโขดหิน หรือตามหลักเกาะหอยนางรมเป็นหอยสองฝาที่มีประโยชน์มากมาย และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เช่น วิตามินเอ วิตามินดี วิตามินซี และวิตามินอี รวมถึงแคลเซียม และไอโอดีน เป็นต้น หอยนางรมสามารถรับประทานสด หรือนำไปเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารได้หลายประเภท และหอยนางรมยังสามารถแปรรูปได้อีกหลายอย่าง เช่น การสกัดหอยนางรมเพื่อทำน้ำมันหอย จากประโยชน์ของหอยนางรมที่กล่าวไว้ข้างต้น จึงมีผู้นิยมบริโภคหอยนางรมเป็นจำนวนมากนอกเหนือจากประโยชน์ของตัวหอยนางรมแล้ว เปลือกของหอยนางรมยังมีประโยชน์อย่างมากโดยสามารถนำไปทำปูนขาว ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งภาคอุตสาหกรรม และภาค เกษตรกรรม เมื่อหอยนางรมมีประโยชน์มากจึงมีความต้องการหอยนางรมปริมาณมาก จึงเป็นต้นเหตุให้ปริมาณหอยนางรมในธรรมชาติไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค และความต้องการด้านการตลาดจึงเกิดการเพาะเลี้ยงหอยนางรมขึ้นในประเทศไทย การเพาะเลี้ยงหอยนางรมในประเทศไทยมีการเลี้ยงมานานกว่า 50 ปี ได้เริ่มเลี้ยงหอยนางรมเป็นครั้งแรกของประเทศที่จังหวัดจันทบุรีเมื่อปี พ.ศ 2485 ในพื้นที่ภาคใต้มีการเลี้ยงหอยนางรมใน 6 จังหวัดฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส ในภาคใต้ฝั่งอันดามันมีการเลี้ยงหอยนางรมในเขตจังหวัดระนอง และพังงา (โชคชัย เหลืองรุประณีต, 2548)

ชุมชนบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นแหล่งอนุรักษ์หอยนางรมแหล่งใหญ่ที่สุดในจังหวัดตรัง โดยชาวบ้าน ร่วมกับผู้นำชุมชน กำหนดเขตอนุรักษ์หอยนางรมขึ้น ด้วยการวางท่อนกำหนดเขตห้ามจับ โดยชาวบ้านสามารถออกไปหาหอยนางรมได้ตลอดทั้งปี เฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตอนุรักษ์เท่านั้น ที่ระดับน้ำลึกประมาณ 30 เมตร แต่ภายในเขตอนุรักษ์จะเปิดให้หาได้ปีละครั้ง ในเดือนมีนาคมเท่านั้น และมีการเลี้ยงหอยนางรมในกระชังด้วย เพราะหอยมีไม่เพียงพอความต้องการบริโภคของชาวบ้าน และพ่อค้าแม่ค้า ซึ่งส่งขายทั่วไปทั้งในตัวเมือง จังหวัดใกล้เคียง และกรุงเทพมหานคร เพราะหอยนางรมบ้านแหลมรสชาติจะอร่อย หวาน พ่อค้าแม่ค้ามารับซื้อถึงท่าเรือในหมู่บ้าน ราคาขายมีตั้งแต่ตัวละ 5 - 40 บาท ตามขนาดของหอย กรรมการหมู่บ้านได้ประกาศเขตหอยนางรมบริเวณแม่น้ำปะเหลียน หมู่ที่ 3 ตั้งแต่ปี 2557 มีการรวมกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม เพื่อจำหน่ายหอยนางรมสดที่ชาวบ้านหามาได้ ต่อมาได้รับการสนับสนุนให้มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มหยาดฝน, สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอ ประมงอำเภอ และโรงเรียนบ้านแหลม (ผุสดี รุมาคม, 2554)

ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ชุมชนบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เพราะเห็นถึงความสำคัญการประกอบอาชีพหอยนางรมเพื่อส่งเสริมเพื่อหารายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้จัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ชุมชนบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน

6 คน ได้แก่ นายบา เหล่หมุด นางอุบลวรรณ กันตังกุล นางรอบี๊ะ ลีโปรด นางสาวรัชนี จิเหลา นายสันติชัย หลีหวั่ง และนายอามิคคาร ฮาดู

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่สนับสนุนจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ชุมชนบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง จำนวน 6 คน ได้แก่ นายมะเสน เตะเส็น (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3) นายสุวัฒน์ วจิรวุฒน์ (นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ) นายราชัน อรุณแสง (สาธารณสุขกันตัง) นางสาวปรีศนา คลึงสุขคล้าย (นักวิชาการประมง) นางประภาพันธุ์ กันตังกุล (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน) นายวิชัย รongปาน (ตัวแทนผู้จำหน่าย) และนายสมศักดิ์ ราชภัย (ตัวแทนผู้จำหน่าย)

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้กล้องถ่ายรูปในการเก็บภาพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย
2. บันทึกการสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการณ์ตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็นและตามข้อมูลจริงเท็จ เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยใช้สายตา
3. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามไว้เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด
4. เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มสตรีบ้านไทรเพาญ
2. สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน
3. ประสานงานโดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึกโดยนิตวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพประกอบ
4. รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาข้อเท็จจริงกับข้อมูลที่ได้มา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นความจริงนั้นมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา เพื่อให้ข้อมูลเที่ยงตรง

ผลการวิจัย

1. การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

1.1 ด้านจัดการคน มีการกำหนดเป้าหมายสมาชิกในกลุ่มคุณสมบัติในการทำงาน คือ ตรงต่อเวลา และกระตุ้นให้สมาชิกภายในกลุ่มสร้างความมีวินัย และเวลา และมีหน้าที่ของตัวเองแบ่งหน้าที่ให้รับมอบหมายงาน การรับผิดชอบภายในกลุ่มหน้าที่รับผิดชอบ การมอบหมายงานให้กลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับหัวหน้ากลุ่มเปิดโอกาสให้กับสมาชิกภายในกลุ่มโดยให้ใช้ความรู้ และความสามารถในการทำงานจะได้สู่ความสำเร็จ คัดเลือกคนมาเป็นสมาชิกภายในกลุ่มนั้นต้องเลือกคนที่เขามาทำงานให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องเข้าใจกับงาน มีความรู้ประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ถ้ามีปัญหาเฉพาะหน้าได้แก้ได้ดีกว่า มีไหวพริบในการทำงาน มีการจัดแผนงานได้ดีการมีเป้าหมายที่ร่วมกับคนอื่นได้ และการมีความคิดแปลกใหม่เพื่อที่งานจะได้ดำเนินการที่ใหม่ ๆ

1.2 ด้านจัดการเงิน เงินทุนของสมาชิกบางครั้งหาเงินทุนจากธนาคาร และเงินออมทรัพย์ภายในหมู่บ้าน มีการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายภายในกลุ่ม การจัดทำรายรับรายจ่ายเป็นวิธีที่สามารถช่วยให้การเก็บเงินดี การคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ให้กับคนในสมาชิกและการแบ่งเงินที่เท่ากันการดำเนินงานต้องมีการประชุมทุกครึ่งเดือนละ 1 ครั้ง และมีกระบวนการในการดำเนินงานการวางแผนงานการแก้ไขปัญหาข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

1.3 ด้านวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ แหล่งที่มาของหอยนางรมการเพาะพันธุ์หอยนางรมในหมู่บ้านกันเองการทำตามธรรมชาติของหอยนางรมและการนำหอยนางรมศูนย์วิทยาศาสตร์ราชชมคลศรวิชัยเทคโนโลยีตรง ส่วนใหญ่ในกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมจะมีการเลี้ยงหอยนางรมตะโกรมดำ ซึ่งหอยนางรมมีลักษณะสีดำ และสีเทาขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ในการจับหอยนางรมนั้นมีอุปกรณ์หลัก ๆ ดังนี้ คือ สแตนเลสจับไม้มีดหอยนางรม มีดปลายแหลม และไม้จับ ขอบชุด และยังมีถังใบใหญ่นำไปใส่หอยนางรม อุปกรณ์แต่ละชนิดจะใช้งานที่แตกต่างกันออกไป อุปกรณ์ในการทำหอยนางรมแบบแขวนมีเชือก ปูนซีเมนต์ น้ำ ถึงใส่ปูน และวิธีทำนั้น คือการหาปูนลงเปลือกหอยนางรมที่ละข้าง ซึ่งต้องเก็บหอยนางรมห่างจากแดดด้วย

1.4 ด้านการวางแผน หัวหน้ากลุ่มจะต้องมีแผนให้กับสมาชิกในกลุ่มทุกคน และขั้นตอนการทำงานสมาชิกได้ลงมือทำงานที่จัดเตรียมไว้เพื่องานจะได้รวดเร็ว มีการวางแผนในการดำเนินงานการเปิดโอกาสให้สมาชิกในออกความคิดเห็น การติดตามผลงานในแต่ละวัน

ว่าเป็นไปตามแผนที่กลุ่มกำหนดการปฏิบัติที่ดีดำเนินผลงานด้วยตัวเอง การวางแผนหาจุดผิดพลาดในการทำงานของกลุ่ม เพื่อปรับแผนในการทำงานเมื่อพบกับสภาพปัญหา การวางแผนงานการเข้าใจในการทำงานการคิดเชิงบวกใส่ใจกับงาน

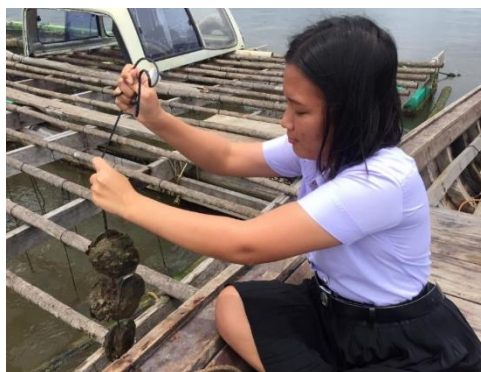
ภาพที่ 1 แสดงการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
ภายในกลุ่ม

ภาพ 2 แสดงรูปแบบการคัดเลือกคนเข้า
ทำงาน

ภาพที่ 3 แสดงการเพาะเชื้อหอยนางรมมา
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
เทคโนโลยีสร้าง

ภาพที่ 4 แสดงลักษณะของหอยนางรม

2. สภาพปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน
กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัด
ตรัง

2.1 สภาพปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาในการทำงานของสมาชิกการไม่
รับผิดชอบงานภายในกลุ่ม และไม่มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน มีปัญหาในการจัดคนทำเข้า
ทำงานคัดเลือกคนมาเป็นสมาชิกภายในกลุ่มนั้นต้องเลือกคนที่เขามาทำงานให้มีประสิทธิภาพ
นั้นต้องเข้าใจกับงาน และเข้าใจกับสินค้ามีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตัวเอง

ปัญหาบุคลากรนั้นคุณสมบัติของภายในกลุ่มมีกีดกันน้อยในการทำงานเพื่อจะได้ทำงานรวดเร็วเพื่อที่จะได้ทำงานได้ชัดเจน

2.2 สภาพปัญหาด้านฤดูกาล มีมรสุมพายุ และฝนตกอยู่ในช่วงการเลี้ยงหอยนางรมทำให้พายุพัดหอยนางรมทำให้มีการเสียหายคลื่นแรงเป็นอุปสรรคต่อการเลี้ยงหอยนางรม และช่วงหน้าแล้งทำให้หอยนางรมมีความอดทนสมบูรณ์ได้น้อยมีน้ำเสื่อมโทรม และกระแสน้ำพัดหอยนางรมได้ให้เสียหาย ปัญหาฤดูร้อนจะทำให้น้ำตื้นกับฤดูฝนมีน้ำขึ้นสูงเสี่ยงต่อการเลี้ยงหอยนางรมมรสุมส่งผลกระทบต่อการเลี้ยงหอยนางรม และทำให้สิ่งปนเปื้อนเข้ามาจับตัวหอยนางรมได้ง่ายขึ้นแบคทีเรียต่าง ๆ ลมแรงของลมบวกด้วยกระแสน้ำที่แรง

2.3 สภาพปัญหาด้านทรัพยากร หอยนางรมเลี้ยงจะอุดมสมบูรณ์กว่าหอยนางรมตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีตัวขนาดเล็ก และการเลี้ยงหอยนางรมตามธรรมชาติส่งผลหอยนางรมเน่าเสียหอยนางรมเลี้ยงจะเจริญเติบโตช้ากว่าเลี้ยงหอยนางรมตามธรรมชาติ หอยนางรมมีปริมาณลดลงในแต่ละปี การพบเจอปัญหาในตัวหอยนางรมมีเนื้อค่อนข้างน้อย หอยนางรมของกลุ่มมีปัญหาคุณภาพแตกต่างจากพื้นที่อื่นเรื่องขาดคุณภาพทางแหล่งน้ำในทะเลคุณภาพต่ำ

2.4 สภาพปัญหาด้านเงินทุน ด้านเงินทุนการบริหารไม่ถูกรูปแบบเพราะเงินทุนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในกลุ่มและการวางแผนระบบเงินทุนที่จะต้องเอามาใช้ ผิดพลาดหมุนเวียนเงินไม่ทันบัญชีรายรับรายจ่ายบกพร่อง ประสบปัญหาในกู้เงินในสถานที่หลาย ๆ แหล่ง และไม่สามารถผ่อนได้ทันและไม่สามารถหมุนเวียนได้ทัน เพราะมีต้นทุนสูงมาก

2.5 สภาพปัญหาด้านตลาด สำหรับขายหอยนางรมนั้น เป็นปัญหาที่พบการขายหอยนางรมแข่งกันมีการขายกันหลาย ๆ ร้านตามตลาดสด ถนนคนเดิน และริมถนน คู่แข่งการขายสินค้าประเภทเดียวกันตีราคาแข่งขัน เพื่อจะเรียกลูกค้าเข้าร้านเน้นคุณภาพ เรื่องไซส์และราคา ซึ่งราคาจะแตกต่างกันในการขาย เพราะมีหลายร้านขายในแนวทางเดียวกัน การขายหอยนางรมการขายขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าที่จะนำไปขายในแต่ละวัน และการขายไม่ค่อยเน้นคุณภาพ และยอดขายลดลงในของแต่ละวัน ในการขายหอยนางรมขายทางเพจ และปัจจุบันคนจะสั่งน้อย แต่ลูกค้าเลือกไปซื้อหอยนางรมแบบหน้าร้านแทน

ภาพที่ 5 แสดงผลกระทบมีฝนตกทำให้
กระชังหอยนางรมเสียหาย

ภาพที่ 6 แสดงปัญหาการเลี้ยงหอยนางรม
เอง

3. แนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านการทำกิจกรรมร่วมกัน เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้ผลงานการดำเนินงานที่เราชอบไปด้วยความต้องการจะสอนให้เราเข้าสู่สังคมเมื่อมีโอกาสทำงานกับคนอื่นจะทำให้มีความคิดใหม่ความคิดที่อิสระและแตกต่างกัน

3.2 แนวทางส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ การส่งเสริมให้มีหน่วยงานมีส่วนร่วม ซึ่งประชาชนในชุมชนเสริมสร้างงานได้ด้วยตัวเองมีระบบข้อมูลอาชีพต่าง ๆ เพื่อจะทำให้ประชาชนปรับตัว ปรับอาชีพการใช้ฝีมือในการทำงานพื้นฐานในการเริ่มธุรกิจต้องมีเงินทุนว่ามีเงินทุน เพื่อที่ประกอบอาชีพเป็นของตัวเองหรือไม่

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจชุมชนการที่คนในชุมชนมีความคิดส่วนร่วมกันรับผลประโยชน์ และร่วมที่จะพัฒนาชุมชน และยังให้ความสำคัญต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ดีให้ในชุมชน จึงมีการพัฒนากระบวนการในการพัฒนา

อภิปรายผล

1. การจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

1.1 ด้านจัดการคน มีการกำหนดเป้าหมายสมาชิกในกลุ่มคุณสมบัติในการทำงาน คือ ตรงต่อเวลา และกระตุ้นให้สมาชิกภายในกลุ่มสร้างควมมีวินัย และเวลา และมีหน้าที่ของตัวเองแบ่งหน้าที่ให้รับมอบหมายงาน การรับผิดชอบภายในกลุ่มหน้าที่รับผิดชอบ การมอบหมายงานให้กลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับหัวหน้ากลุ่มเปิดโอกาสให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยให้ใช้ความรู้ และความสามารถในการทำงานจะได้นำความสำเร็จ คัดเลือกคนมาเป็นสมาชิกภายในกลุ่มนั้นต้องเลือกคนที่เขามาทำงานให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องเข้าใจกับงาน มีความรู้ประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ถ้ามีปัญหาเฉพาะหน้าได้แก้ได้ดีกว่า มีไหวพริบในการทำงาน มีการจัดแผนงานได้ดีการมีเป้าหมายที่ร่วมกับคนอื่นได้ และการมีความคิดแปลกใหม่เพื่อทำงานจะได้ดำเนินการที่ใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ไว้หมายถึง นโยบาย และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในการทำงานโดยเฉพาะในเรื่องการสรรหา การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงานการให้รางวัล ความปลอดภัยในการทำงาน การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหา การคัดเลือก การปฐมนิเทศการจ่ายค่าตอบแทน และเงินเดือน แรงจูงใจ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสาร การฝึกอบรม และพัฒนา ความผูกพันต่อองค์กร (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง, 2542)

1.2 ด้านจัดการเงิน เงินทุนของสมาชิกบางครั้งหาเงินทุนจากธนาคาร และเงินออมทรัพย์ภายในหมู่บ้าน มีการจัดบันทึกรายรับรายจ่ายภายในกลุ่ม การจัดทำรายรับรายจ่ายเป็นวิธีที่สามารถช่วยให้การเก็บเงินดี การคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ให้กับคนในสมาชิกและการแบ่งเงินที่เท่ากันการดำเนินงานต้องมีการประชุมทุกครั้งเดือนละ 1 ครั้ง และมีกระบวนการในการดำเนินงานการวางแผนงานการแก้ไขปัญหาข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุขใจ น้ำผุด ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเงินส่วนบุคคล มนุษย์ทุกคนต้องมีการบริหารการเงินเพื่อดำรงชีพในทุกช่วงชีวิตของเขา เพื่อให้บุคคล และครอบครัวมีความมั่งคั่ง จากความมั่งคั่งในครอบครัวจะส่งผลต่อความมั่งคั่งในสังคม และเศรษฐกิจของประเทศให้มีการพัฒนาต่อไป (สุขใจ น้ำผุด, 2543)

1.3 ด้านวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ แหล่งที่มาของหอยนางรมการเพาะพันธุ์หอยนางรมในหมู่บ้านกันเองการทำตามธรรมชาติของหอยนางรมและการนำหอยนางรมศูนย์วิทยาศาสตร์ราชมงคลศรีวิชัยเทคโนโลยีสร้าง ส่วนใหญ่ในกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมจะมีการเลี้ยงหอยนางรมตะไกรดำ ซึ่งหอยนางรมมีลักษณะสีดำ และสีเทาขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ในการจับหอยนางรมนั้นมีอุปกรณ์หลัก ๆ ดังนี้ คือ สแตนเลสจับไม้มีดหอยนางรม มีดปลายแหลม และไม้จับ ขอบชุด และยังมีถังใบใหญ่นำไปใส่หอยนางรม อุปกรณ์แต่ละชนิดจะใช้งานที่แตกต่างกันออกไป อุปกรณ์ในการทำหอยนางรมแบบแขวนมีเชือก ปูนซีเมนต์

น้ำ ถึงใส่ปูน และวิธีทำนั้น คือ การทำปูนลงเปลือกหอยนางรมที่ละข้าง ซึ่งต้องเก็บหอยนางรม ห่างจากแดดด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ผุสดี รุมาคม เรื่อง การบริหารธุรกิจขนาด ย่อม ได้กล่าวว่า วัตถุดิบ หรืออุปกรณ์ (Material) คือ อาจจะเป็นรูปของวัตถุดิบถ้าธุรกิจนั้นเป็น ธุรกิจการผลิต เช่น เครื่องจักรกล วัสดุ อะไหล่ต่าง ๆ หรืออาจใช้ในการดำเนินงานให้ประสบ ผลสำเร็จได้ (ผุสดี รุมาคม, 2554)

1.4 ด้านการวางแผน หัวหน้ากลุ่มจะต้องมีแผนให้กับสมาชิกในกลุ่มทุกคน และขั้นตอนการทำงานสมาชิกได้ลงมือทำงานที่จัดเตรียมไว้เพื่อนางจะได้รวดเร็ว มีการวางแผน ในการดำเนินงานการเปิดโอกาสให้สมาชิกในออกความคิดเห็น การติดตามผลงานในแต่ละวัน ว่าเป็นไปตามแผนที่กลุ่มกำหนดการปฏิบัติที่ดีดำเนินผลงานด้วยตัวเอง การวางแผนหาจุด ผิดพลาดในการทำงานของกลุ่ม เพื่อปรับแผนในการทำงานเมื่อพบกับสภาพปัญหา การวางแผนงานการเข้าใจในการทำงานการคิดเชิงบวกใส่ใจกับงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของอนันต์ เกตุวงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง หลักและเทคนิคการวางแผน ได้กล่าวถึง การวางแผน คือ การตัดสินใจในการทำงานล่วงหน้า เพื่อเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น วัตถุประสงค์ หรือวิธีการกระทำใด ๆ โดยทั่วไปจะเป็นการตอบคำถามต่อไปนี้ คือจะทำอะไร (What) ทำไมจึงต้องทำ (Why) ใครบ้างที่จะเป็นผู้กระทำ (Who) จะกระทำเมื่อไหร่ (When) จะกระทำกันที่ไหน (Where) และจะกระทำกันอย่างไร (How) (อนันต์ เกตุวงศ์, 2541)

2. สภาพปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีสึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัด ตรัง

2.1 สภาพปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาในการทำงานของสมาชิกการไม่ รับผิดชอบงานภายในกลุ่ม และไม่มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน มีปัญหาในการจัดคนทำเข้า ทำงานคัดเลือกคนมาเป็นสมาชิกภายในกลุ่มนั้นต้องเลือกคนที่เขามาทำงานให้มีประสิทธิภาพ นั้นต้องเข้าใจกับงาน และเข้าใจกับสินค้ามีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนเอง ปัญหา บุคลากรนั้นคุณสมบัติของภายในกลุ่มมีกตัญญูในการทำงานเพื่อจะได้ทำงานรวดเร็ว เพื่อที่จะได้ทำงานได้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงค์เยาว์ สุภาธร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยการ อาชีพพนมมิตราหิมนุกดาหารกล่าวว่า ปัญหาสำคัญของการบริหารงาน ประกอบด้วย ปัญหาด้านบุคลากร ขาดการติดต่อประสานงานที่ดี ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน (นงค์เยาว์ สุภาธร, 2554)

2.2 สภาพปัญหาด้านฤดูกาล มีมรสุมพายุ และฝนตกอยู่ในช่วงการเลี้ยงหอย นางรมทำให้พายุพัดหอยนางรมทำให้มีการเสียหายคลื่นแรงเป็นอุปสรรคต่อการเลี้ยงหอย นางรม และช่วงหน้าแล้งทำให้หอยนางรมมีความอดทนสมบูรณ์ได้น้อยมีน้ำเสื่อมโทรม และ

กระแสน้ำพัดหอยนางรมได้ให้เสียหาย ปัญหาตุรุ่มจะทำให้ น้ำขึ้นน้ำลงกับฤดูฝนมีน้ำขึ้นสูงเสี่ยงต่อการเลี้ยงหอยนางรมล้มเหลวส่งผลกระทบต่อการเลี้ยงหอยนางรม และทำให้สิ่งปนเปื้อนเข้ามาจับตัวหอยนางรมได้ง่ายขึ้นแบคทีเรียต่าง ๆ ลมแรงของลมบกด้วยกระแสน้ำที่แรง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรพล ศิริยะศักดิ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากสภาพอากาศและฤดูกาลต่อคุณภาพน้ำในบ่อ ฤดูกาล อากาศและสภาพภูมิอากาศมีผลต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ข้อค้นพบจากการศึกษาอธิบายถึงอิทธิพลของสภาพอากาศและฤดูกาลที่ส่งผลต่อคุณภาพน้ำในบ่อ เช่น อุณหภูมิ น้ำ ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ และแอมโมเนีย ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโต อัตรารอด และความเสี่ยงในการเกิดโรค แบบจำลองระบบนิเวศในบ่อสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเข้าใจ และคาดการณ์การตอบสนองต่อความแปรปรวนและการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อ เพื่อเสนอทางเลือกในการจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษาสุขภาพคุณภาพน้ำที่เหมาะสม (พัชรพล ศิริยะศักดิ์, 2547)

2.3 สภาพปัญหาด้านทรัพยากร หอยนางรมเลี้ยงจะอุดมสมบูรณ์กว่าหอยนางรมตามธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีตัวขนาดเล็ก และการเลี้ยงหอยนางรมตามธรรมชาติส่งผลหอยนางรมเน่าเสียหอยนางรมเลี้ยงจะเจริญเติบโตช้ากว่าเลี้ยงหอยนางรมตามธรรมชาติ หอยนางรมมีปริมาณลดลงในแต่ละปี การพบเจอปัญหาในตัวหอยนางรมมีเนื้อค่อนข้างน้อย หอยนางรมของกลุ่มมีปัญหาคุณภาพแตกต่างจากพื้นที่อื่นเรื่องขาดคุณภาพทางแหล่งน้ำในทะเลคุณภาพต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กอบชัย วรพิมพงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของชุมชนในการกำหนดพื้นที่ห้ามจับหอยหลอดเพื่อการอนุรักษ์ กล่าวว่า พื้นที่ดอนหอยหลอดซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของหอยหลอดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณดอนหน้าศาล ซึ่งเป็นทั้งแหล่งหาหอยหลอดและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ทว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวดอนหอยหลอดส่งผลให้มีความต้องการหอยหลอดในปริมาณที่มากขึ้น การหาหอยหลอดของชาวบ้านจึงเปลี่ยนวิธีการที่ไม่เหมาะสมและมีจำนวนผู้หาเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณหอยหลอดมีแนวโน้มที่ลดลงทุกปี แต่จากการศึกษาข้อมูลประชากรหอยหลอด พบว่าแม้หอยหลอดจะมีจำนวนน้อย แต่หอยหลอดยังคงสามารถสืบพันธุ์ได้ ซึ่งอาจมีความเป็นไปได้ที่ความหนาแน่นของหอยหลอดจะกลับมาชุกชุมอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นนโยบายในการใช้ทรัพยากรหอยหลอดในพื้นที่จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาลดลงของประชากรหอยหลอดได้ (กอบชัย วรพิมพงษ์, 2560)

2.4 สภาพปัญหาด้านเงินทุน ด้านเงินทุนการบริหารไม่ถูกรูปแบบเพราะเงินทุนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในกลุ่มและการวางแผนระบบเงินทุนที่จะต้องเอามาใช้ผลิตพลาตหมูนเวียนเงินไม่ทันบัญชีรายรับรายจ่ายบกพร่อง ประสบปัญหาในกู้เงินในสถานที่หลาย ๆ แหล่ง และไม่สามารถผ่อนได้ทันและไม่สามารถหมุนเวียนได้ทัน เพราะมีต้นทุนสูงมาก

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชร ชุมทรัพย์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง หลักการลงทุน ซึ่งความไม่แน่นอนของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต หรือการที่มูลค่าของผลตอบแทนที่คาดว่าจะไม่จริงแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดหวังไว้ (เพชร ชุมทรัพย์, 2544)

2.5 สภาพปัญหาด้านตลาด สำหรับขายหอยนางรมนั้น เป็นปัญหาที่พบการขายหอยนางรมแข่งกันมีการขายกันหลาย ๆ ร้าน ตามตลาดสด ถนนคนเดิน และริมถนน คู่แข่งการขายสินค้าประเภทเดียวกันตีราคาแข่งขัน เพื่อจะเรียกลูกค้าเข้าร้านเน้นคุณภาพเรื่องไซส์ และราคา ซึ่งราคาจะแตกต่างกันในการขาย เพราะมีหลายร้านขายในแนวทางเดียวกัน การขายหอยนางรมการขายขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าที่จะนำไปขายในแต่ละวัน และการขายไม่ค่อยเน้นคุณภาพ และยอดขายลดลงในของแต่ละวัน ในการขายหอยนางรมขายทางเพจ และปัจจุบันคนจะสั่งน้อย แต่ลูกค้าเลือกไปซื้อหอยนางรมแบบหน้าร้านแทน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เสรี วงษ์มณฑา ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การตลาด: การวางแผนการตลาด กล่าวว่าการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง การมีสิ่งสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้รวมทั้งราคาที่ขายเป็นราคาที่ผู้บริโภคสามารถยอมรับได้ และผู้บริโภคยอมจ่ายเนื่องจากคุ่มค่า รวมถึงมีการจัดจำหน่าย และกระจายสินค้าที่สร้างความสะดวกแก่ลูกค้า ด้วยความพยายามจงใจให้เกิดความชอบในสินค้าและเกิดพฤติกรรมอย่างถูกต้อง (เสรี วงษ์มณฑา, 2549)

3. แนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน
กรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

3.1 แนวทางส่งเสริมด้านการทำกิจกรรมร่วมกัน เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้ผลงานการดำเนินงานที่เราชอบไปด้วยความต้องการจะสอนให้เราเข้าสังคมเมื่อมีโอกาสทำงานกับคนอื่นจะทำให้มีความคิดใหม่ความคิดที่อิสระ และแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชินรัตน์ สมสืบ ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชนบท ได้กล่าวว่า การทำกิจกรรมร่วมกัน คือการเห็นพ้องกันในเรื่องของการต้องการ และทิศทางของการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติเหตุผลแรกของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่ม ผู้นำชุมชน หรือกระทำผ่านองค์กร (organization) ดังนั้น ผู้นำชุมชน องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา (ชินรัตน์ สมสืบ, 2539)

3.2 แนวทางส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ การส่งเสริมให้มีหน่วยงานมีส่วนร่วมซึ่งประชาชนในชุมชนเสริมสร้างงานได้ด้วยตัวเองมีระบบข้อมูลอาชีพต่าง ๆ เพื่อจะทำให้ประชาชนปรับตัว ปรับอาชีพการใช้ฝีมือในการทำงานพื้นฐานในการเริ่มธุรกิจต้องมีเงินทุนว่า

มีเงินทุนเพื่อที่ประกอบอาชีพเป็นของตัวเองหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล ได้ศึกษาเรื่อง มนุษย์กับสังคม ได้กล่าวว่า การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ปัจจุบันการดำรงชีวิตในสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น ความรู้ที่ได้รับจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้มา ซึ่งปัจจัยสี่ และสิ่งของอื่น ๆ ในการดำรงชีวิต และสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม อาชีพมีอยู่มากมาย ควรพิจารณาเลือกประกอบอาชีพที่มีความถนัด และความสนใจ สุจริต มีความมั่นคงในชีวิต และมีรายได้เพียงพอความจำเป็นของการประกอบอาชีพมีดังนี้ 1) เพื่อตนเอง 2) เพื่อครอบครัว 3) เพื่อชุมชน เป็นต้น ทำให้ทุกคนในชาติต้องประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว (พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล, 2545)

3.3 แนวทางส่งเสริมด้านเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจชุมชนการที่คนในชุมชนมีความคิดส่วนร่วมกันรับผลประโยชน์ และร่วมที่จะพัฒนาชุมชน และยังให้ความสำคัญต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ดีให้ในชุมชนจึงมีการพัฒนากระบวนการในการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา ได้ศึกษาเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน: ข้อเสนอทางทฤษฎีในบริบทต่างสังคม ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจชุมชน คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตการบริโภคการจำหน่ายแจกที่คนในท้องถิ่นชุมชนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมรับประโยชน์ของประชาชน และร่วมกันเป็นเจ้าของ เศรษฐกิจชุมชนมีรากฐานมาจากศักยภาพของชุมชน ภูมิปัญญาของชุมชน หรือทุนในชุมชน อาทิวัฒนธรรม ประเพณี สภาพภูมิประเทศ ความหลากหลายทางทรัพยากรที่มีอยู่เศรษฐกิจชุมชนมีลักษณะสำคัญ คือครอบครัวเป็นหน่วยการผลิต แรงงานของสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2544)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชนกรณีศึกษา กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรมบ้านแหลม หมู่ที่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรังนี้ เป็นการศึกษาถึงหลังการจกการต่าง ๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการในการสนับสนุนและเพื่อรับรู้ถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เช่น ด้านจัดการคน ด้านจัดการเงิน ด้านวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ และด้านการวางแผน และรับรู้ถึงสภาพปัญหาการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เช่น สภาพปัญหาด้านบุคลากร สภาพปัญหาด้านฤดูกาล สภาพปัญหาด้านทรัพยากร สภาพปัญหาด้านเงินทุน และสภาพปัญหาด้านตลาด รวมไปถึงแนวทางส่งเสริมการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เช่น แนวทางส่งเสริมด้านการทำกิจกรรมร่วมกัน แนวทางส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ และแนวทางส่งเสริมด้านเศรษฐกิจชุมชน ทั้งหมดนี้เป็นส่วน

สำคัญในการจะทำการจัดการธุรกิจจำหน่ายหอยนางรมเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เพื่อที่จะได้ลดสภาวะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับธุรกิจ ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม 1) ควรรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีอำนาจต่อรองราคาอาหารทะเลสดกับพ่อค้าคนกลาง 2) ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม เพื่อให้มีอาหารทะเลสดจำหน่ายได้กว้างขึ้น และ 3) กลุ่มควรมีการประชาสัมพันธ์กลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ตามสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการเปิดตลาดให้กว้างขึ้น ข้อเสนอแนะวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษา วิถีชุมชนของกลุ่มอนุรักษ์หอยนางรม ควรศึกษา การแปรรูปหอยนางรม เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน และ ควรศึกษา การเลี้ยงหอยนางรม เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กอบชัย วรพิมพ์พงษ์. (2560). ความสำเร็จของชุมชนในการกำหนดพื้นที่ห้ามจับหอยหลอดเพื่อการอนุรักษ์. เรียกใช้เมื่อ 25 ตุลาคม 2561 จาก <http://www1a.biotec.or.th/BRT/index.php/biodiversity/334-don-hoi-lord>
- เกรียงศักดิ์ เชี่ยวยิ่ง. (2542). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2544). แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน: ข้อเสนอทางทฤษฎีในบริบทต่างสังคม. กรุงเทพมหานคร: สร้างสรรค์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- โชคชัย เหลืองธูประณิต. (2548). หลักการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ. กรุงเทพมหานคร: โฟร์เพช.
- นงค์เยาว์ สุภาจร. (2554). การวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีมุกดาหาร การค้นคว้าอิสระ. ใน วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบัญชี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ผุสดี รุมาคม. (2554). การบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.
- พวงเพชร สุรัตน์วิกุล. (2545). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรพล ศรียะศักดิ์. (2547). ผลกระทบจากสภาพอากาศและฤดูกาลต่อคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ. เรียกใช้เมื่อ 2561 ตุลาคม 25 จาก <file:///C:/Users/NEXT%20Speed/NEXT-8QCJP5GMTU/Downloads/83021-Article%20Text-201253-1-1020170413.pdf>
- เพชร ชุมทรัพย์. (2544). หลักการลงทุน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุขใจ น้ำผุด. (2543). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

เสรี วงษ์มณฑา. (2549). กลยุทธ์การตลาด: การวางแผนการตลาด. กรุงเทพมหานคร: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

อนันต์ เกตุวงศ์. (2541). หลักและเทคนิคการวางแผน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสังคมพัฒนาศาสตร์

วารสารสังคมพัฒนาศาสตร์ เป็นวารสารวิชาการของวัดสนธิ์ (นาสน) ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและนำเสนอองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ โดยการเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ไทย และสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ โดยเน้นสาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการ ด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลหรือองค์กร ทั้งภายในและภายนอกวัด เปิดรับบทความเฉพาะภาษาไทย ประเภทบทความวิจัย และ บทความวิชาการ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมพัฒนาศาสตร์จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เดือนมิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสาร สังคมพัฒนาศาสตร์

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ สาขาวิชาเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ ศาสนศึกษา ธุรกิจทั่วไป การจัดการและการบัญชี สังคมศาสตร์ทั่วไป การศึกษา รวมถึงสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์และและศาสตร์แห่งการพัฒนา

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่

3. การจัดเตรียมบทความต้นฉบับ

ผู้เขียนจะต้องจัดเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาวไม่เกิน 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ตั้งค่านำกระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน และเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก
3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน
4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวน 300 - 350 คำ
5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3 - 5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3 - 5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับเนื้อหาสาระ ดังนี้

1) **บทคัดย่อ (Abstract)** เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ

2) **บทนำ (Introduction)** ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัย และระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) **วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)** ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) **ผลการวิจัย (Results)** เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ อย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) **อภิปรายผล (Discussion)** เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) **องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge)** ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

7) **สรุป (Conclusion)/ข้อเสนอแนะ (Recommendation)** ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

8) **กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) (Acknowledgement)** (เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

9) **เอกสารอ้างอิง (References)** ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. รูปแบบการอ้างอิงเอกสารทางวิชาการ

การอ้างอิงในบทความ เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

4.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บเปิด - ปิด แล้วระบุชื่อ - นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่าง เช่น ธรรมนูญตำบล หมายถึง กติการ่วม ข้อตกลงร่วมของคนในชุมชนที่เกิดจาก สำนักของคนในตำบลที่มาอยู่ร่วมกันและสามารถกำหนดเป้าหมายอนาคตของตนเอง ตามวิถีชีวิตแห่งจิตสำนึกร่วม โดยการบูรณาการทุนชุมชนสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการตนเองของตำบล การทำธรรมนูญ จึงมีองค์ประกอบส่วนระดับและกระบวนการหลายขั้นตอน มีเรียกว่า ธรรมนูญ ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือระเบียบชุมชน เป็นต้น มีหัวใจสำคัญของธรรมนูญนั้นอยู่ที่การจัดรูปแบบของอำนาจใหม่ให้เกิดปฏิบัติการเกิดการยอมรับร่วมกันในเงื่อนไข กฎเกณฑ์ และมาตรการการควบคุมต่าง ๆ (สำนักสนับสนุนสภามงคลกรชมชน, 2559) นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้วิถีชีวิตของประชากรไทยและสภาพความเป็นอยู่ของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก ส่งผลให้ประเทศชาติมีความรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ ทำให้ประชากรไทยมีความสุขกายและมีความพอใจกับวิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมไทยในปัจจุบันโดยทั่วไปมีความเสื่อมในด้านศีลธรรมและคุณธรรมมากยิ่งขึ้น ประชากรมีค่านิยมที่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยตามกระแสบริโภคนิยมและวัตถุนิยม (พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต), 2556)

ในกรณีที่ต้องการอ้างอิงคำกล่าว หรือต้องการยกผลการวิจัยของนักวิจัยมายืนยัน มีรูปแบบการอ้างอิงดังนี้ คือ หลังชื่อผู้เขียน ครั้งแรก ยังไม่ต้องใส่ปี พ.ศ. แต่ให้ใส่หลังจากเนื้อความจบแล้วแทน ตัวอย่างเช่น

ดังผลการวิจัย ญัฐธิกานต์ โสภณโสธ พบว่า การเจริญเติบโตในนักเรียนอายุ 6 - 12 ปี จำนวน 1,492,089 คน จาก 76 จังหวัด นักเรียนมีภาวะอ้วน จำนวน 187,000 คน เตี้ย จำนวน 254,620 คน และผอม จำนวน 99,112 คน ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพ นักเรียนที่เตี้ยและผอม จะมีสติปัญญาด้อย เรียนรู้ช้า ภูมิต้านทานโรคต่ำ ติดเชื้อได้ง่าย นักเรียนที่มีภาวะอ้วน เสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจและหลอดเลือด เป็นต้น (ญัฐธิกานต์ โสภณโสธ, 2559)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า การกล่าวถึงชื่อครั้งแรกจะยังไม่ระบุ ปี พ.ศ. ตามหลังแต่จะมารบุ (ชื่อ-นามสกุล, ปี พ.ศ.) หลังจากเนื้อความจบแล้ว

การกรอกข้อมูลอ้างอิงระบบนาม - ปีจะต้องดำเนินการกรอกในฟังก์ชันการอ้างอิงของโปรแกรม Microsoft Word 2013 ขึ้นไป เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

4.1.1 อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่าง เช่น เนื้อหาสาระเกี่ยวกับอนัตตลักขณสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสกับปัญจวัคคีย์ ทั้ง 5 โดยมีใจความสำคัญของพระสูตรว่า "ภิกษุทั้งหลาย รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตาภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้ รูป เวทนา สัญญา สังขารวิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ และบุคคลพึงได้ในรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณว่า "รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณของเราจะเป็นอย่างนี้ อย่าได้เป็นอย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะรูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณเป็นนัตตา ฉะนั้น จึงเป็นไปเพื่ออาพาธ และบุคคลย่อมไม่ได้ในรูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณว่า "รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ของเราจะเป็นอย่างนี้ อย่าได้เป็นอย่างนั้น" (วิ.ม.(ไทย) 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), (2550)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูวินัยธร สุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สีนประสิทธิ์กุล, 2564)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูวินัยธร สุริยา สุริโย (คงคาไหว) และคณะ, 2564)

5) พระราชบัญญัติหรือกฎหมาย ให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติ ตามด้วย เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2562)

6) ออนไลน์ ให้ระบุชื่อผู้เขียน หรือชื่อหน่วยงานหรือองค์กร หรือระบุ ชื่อเว็บไซต์ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (พระครูพรหมเขต คณารักษ์, 2564), หรือ (กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564), หรือ (ไทยรัฐออนไลน์, 2564)

7) กรณีที่ชื่อผู้เขียน และปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์เหมือนกัน ชื่อผู้เขียนที่เป็น ภาษาไทยให้ใช้ ก ข ค ต่อท้ายปี พ.ศ. เช่น (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย, 2564ก), (พระครูวินัยธร สุริยา สุริโย, 2564ข), (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย, 2564ค)

8) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มี ผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด หรือให้ใช้นักวิชาการที่เป็นที่รู้จักของวงการวิชาการทั่วไปมากที่สุด ซึ่งในกรณีนี้เรียกว่า “การอ้างอิงซ้อน” การอ้างอิงซ้อน

สามารถอ้างอิงชื่อนี้ได้ไม่เกิน 3 รายการ เช่น การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม คนที่ได้รับ การศึกษาจะทำให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความเจริญงอกงามนั้นต้องเป็นไปในทางที่ดีเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (Dewey, J. 1965); (พุทธทาสภิกขุ, 2549); (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2555) เป็นต้น

4.1.2 อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Dewey, J., 1965)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Vogler, R. & Huber, B., 2008)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keller, K. L. et al., 2008)
- 4) กรณีที่ชื่อผู้เขียน และปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์เหมือนกัน ชื่อผู้เขียนที่เป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ A B C ต่อท้ายปี พ.ศ. เช่น (Khongkhawai, S., 2021A), (Khongkhawai, S., 2021B), (Khongkhawai, S., 2021C),
- 5) กรณีการอ้างอิงซ้อน ให้ใช้หลักการเดียวกันกับภาษาไทย

4.2 การอ้างอิงเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม (หัวข้อเอกสารอ้างอิง)

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สุรางค์ จันทวานิช. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).// สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

โสภณ รัตนกร. (2527). หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516 ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัยและข้อสังเกต. (หน้า 21-22). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติธรรม.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สิ้นประสิทธิ์กุล. (2564). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(6), 464-477.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607- 610.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ/ใน ชื่อสารานุกรม/(หน้า). สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ประเสริฐ ณ นคร. (2562). อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ใน บทความจากสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (หน้า 92 - 115). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, /เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

เสกสรร กิติวิสิณ. (17 ตุลาคม 2555). หลังสู้ฟ้า - หน้าสู้ดิน. มติชน, 6.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

วชิราวรรณ นิลเกตุ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรเจิด สอพิมาย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ธีรุตม์ สุขสกุลวัฒน์. (2563). การวิเคราะห์โมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบผสมพระดับ ด้วยโมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบทางเลือกที่คำนึงถึงการเดา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2552). การวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ (จันทร์โร). (28 มีนาคม 2564). ความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว),
ผู้สัมภาษณ์).

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2564). รายงานจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริม
การเกษตร. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก https://smce.doae.go.th/smce1/report/select_report_smce.php?report_id
Global Entrepreneurship Research Association (GERA). (2020). GEM Thailand Report
2019-20. Retrieved December 21, 2020, from <https://www.gemconsortium.org/report/gem-thailand-report-2019-20>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).// ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ ตอนที่/ หน้า/ (วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2484. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58 ตอนที่ 1391
(14 ตุลาคม 2548).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุภาวศ์ จันทวานิช. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภณ รัตนกร. (2527). หมายเหตุคดีตามฎีกาที่ 2405/2516 ใน แนวฎีกาวิธีพิจารณาความแพ่ง 2516-2527 พร้อมหมายเหตุท้ายฎีกา ข้อวินิจฉัยและข้อสังเกต. (หน้า21-22). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการกลุ่มเนติธรรม.
- พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว) และวิเชษฐ์ สิ้นประสิทธิ์กุล. (2564). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(6), 464-477.
- ประเสริฐ ญ นคร. (2562). อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ญ นคร ในบทความจากสารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (หน้า 92-115). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- เสกสรร กิติวิสิณ. (17 ตุลาคม 2555). หลังกู้ฟ้า - หน้าสูดดิน. มติชน, 6.
- วชิราวรรณ นิลเกตุ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรเจิด สอพิมาย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ธีรุตม์ สุขสกุลวัฒน์. (2563). การวิเคราะห์โมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบผสมพหุระดับด้วยโมเดลทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบทางเลือกที่คำนึงถึงการเดา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2552). การวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

พระณัฐพงษ์ สิริสุวรรณโณ (จันทร์โร). (28 มีนาคม 2564). ความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), ผู้สัมภาษณ์).

กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2564). รายงานจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริม การเกษตร. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2564 จาก https://smce.doae.go.th/smce1/report/select_report_smce.php?report_id

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช 2484. (2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58 ตอนที่ 1391 (14 ตุลาคม 2548).

Browder, D. M. et al. (2001). Reviewing resources on self-determination: A map for teachers. Remedial and Special Education, 22(4), 233-244.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers

Global Entrepreneurship Research Association (GERA). (2020). GEM Thailand Report 2019-20. Retrieved December 21, 2020, from <https://www.gemconsortium.org/report/gem-thailand-report-2019-20>

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607- 610.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ ของวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ได้ที่ <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JSSD> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : suriya.sur@mcu.ac.th

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสาร สังคมพัฒนศาสตร์

บทความต้นฉบับที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร ให้นำส่งในรูปแบบของไฟล์ เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2013 หรือมากกว่า ความยาวของบทความ ต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความ เบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลาย และความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมพัฒนศาสตร์หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ เมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับลิงค์วารสารฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

บทความวิจัย (12 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 - 350 คำ)

(16.pt).....ระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยที่พบตาม
วัตถุประสงค์ สั้น ๆ ได้ใจความ.....

.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ: 3 - 5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16.pt) แปลเนื้อความให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....
.....
.....
.....
.....

Keywords: 3 - 5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

- (16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมา โดยกว้าง ๆ พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล
-
2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างอิงงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ) พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล
-
3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างหรือสภาพปัญหาของพื้นที่ที่ต้องการศึกษา (พร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล)
-
4. สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
-

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล, การวิเคราะห์ข้อมูล

.....

..... กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ, วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล, การวิเคราะห์ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt).....นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt.) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอธิบายยาวเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

...(16 pt).....ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย...สังเคราะห์ออกมาใน
รูปแบบโมเดล...พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ...เข้าใจง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt).....สรุปผลการวิจัยทั้งหมด...สั้น ๆ...กะทัดรัดได้ใจความ... พร้อมข้อเสนอแนะที่
ได้จากการวิจัย...และการนำผลการวิจัยไปใช้...รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยหรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).....

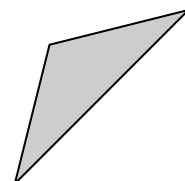
.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

บทความวิชาการ (12 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 - 350 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3 - 5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt)

.....

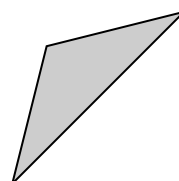
.....

.....

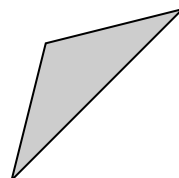
.....

.....

Keywords: 3 - 5 words

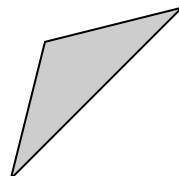

.....(16 pt).....

.....(16 pt).....

[illegible]

สรุ่ป (18 pt)

(16 pt)

0.00

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt).

118. pt)